

Abenduaren 29ko 6/2006 FORU-ARAU, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzkoa (BAO Abenduaren 30ekoa)

Bizkaiko Batzar Nagusiek, 2006ko abenduaren 29ko osoko bilkuran, abenduaren 29ko 6/2006 Foru-Araua, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzkoa, onetsi dutela eta nik neuk aldarrikatu eta argitara dadin agintzen dudala jakinarazten dut, aplikatu zaien beharra duten hiritar, norbanako eta agintari guztiek zaindu eta zainaraz dezaten.

ABENDUAREN 29KO 6/2006 FORU-ARAU, PERTSONA FISIKOEN ERRENTAREN GAINEKO ZERGARI BURUZKOA.

HITZAURREA

Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga, zergadunek lortutako errenta zergapetzeko eratua, zerga nagusietariko bat da Bizkaiko Lurralde Historikoko zerga sistemaren barruan.

Dagoeneko zortzi urte igaro dira aurreko foru araua onartu zenetik, eta hori kontuan hartuta, zerga bere osoan eraberritzea egoki dela iritzi da.

Foru arau berriak hamalau titulu ditu, eta horien artean nabarmentzekoak dira honako gai hauek jorratzen dituztenak: zerga-egitatea, zerga-oinarria, oinarri likidagarria, kuota osoa eta baterako tributazioa.

I. tituluak -zergaren izaera eta aplikazio eremuari buruzkoak- jasota dakar, besteak beste, bizilekua Bizkaian kokatzen duten pertsona fisikoek Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergagatik tributatzea aukeratu ahal izango dutela. Aukera hori, baina, pertsona fisikoek erabili ahal izan dezaten, ezinbestekoa izango da egiten dituzten jarduerak, zuzenean eta nagusiki, ikerketa eta garapen jarduerak edo erregelamenduz ezartzen diren bestelakoak izatea.

II. tituluak zerga-egitatea du hizpide, eta hor zehazten da zergadunak lortzen duen errenta bi motatakoa izango dela : orokorra eta aurrezpenarena. Salbuespenen arloan, esan behar da horietako batzuk beste era batera erregulatu direla, eta horien artean azpimarratzekoa da ezintasun iraunkorragatik jasotzen diren prestazioekin lotutakoa. Ondorio horietarako, hiru kasu uzten ditu salbuetsita foru arauak: 55 urtetik gorako pertsonen ezintasun iraunkor kualifikatu osoa, erabateko ezintasuna eta balia ezintasun handia. Azpimarratzekoa da, baita ere, salbuetsizat jotzen diren laguntza publikoen zerrenda, (aurreko araudian agertzen zena) oraingoan kendu egin dela, eta hura kentzearen arrazoa tekniko baina ez dela izan, erregelamenduzko garapenean zehazteko utzi delako.

Salbuespenen barruan foru arauak kasu berriak uzten ditu zergatik salbuetsita, hala nola, biziarteko errenta aseguruak eratzean agerian jartzen diren errentak, aurrezpen sistematikoko banakako planetatik datozenean, dibidenduak eta mozkin-partaidetzak, 1.500 euroko mugarekin urtean, eta senitartekoen zaintzarako eta laguntza pertsonalizaturako ematen diren prestazio ekonomiko publikoak, betiere autonomia pertsonala sustatzeko eta besteren beharra duten pertsonak zaintzeko legearen ondorio badira.

III. tituluak zergadunei buruzkoa da, eta ez dakar aldaketa esanguratsurik aurreko araudiaren aldean.

IV. tituluak zerga-oinarria arautzen du eta hainbat kapitulu ditu: errenta iturri bakoitzeko bana. Azpimarratu beharreko lehendabiziko gauza da foru arauak bitan banatzen duela zerga-oinarria (orokorra eta aurrezpenarena bereizten ditu), eta bakoitzari zerga tratamendu ezberdina ematen diola.

Lanaren etekinei dagozkien berrikuntzen barruan, aipatzekoa da beste bi prestazio mota sartu direla: batetik, enpresen gizarte aurreikuspeneko planen onuradunek jasotzen dituzten prestazioak, eta bestetik mendetasun aseguruaren onuradunek autonomia pertsonala sustatzeko eta besteren beharra duten pertsonak zaintzeko legeari jarraikiz jasotakoak.

Lan etekin horien gastu kengarriei dagokienez, nabarmentzekoa da langileen sindikatuei ordaindutako kopuruak kuota osoaren kenkarietara eraman direla. Gainera, orain ez dira kontuan hartzen zergadunaren eta lan etekinak ematen dizkion pertsona edo entitatearen artean sortutako auzietatik zuzenean eratorzen diren defentsa juridikoko gastuak.

Bestalde, langile aktibo ezgaituen kasuan, lanaren hobaria gehitu egin da, eta haren portzentajeak ere igo egin dira.

Jarduera ekonomikoen etekinetan sartutako aldaketen artean, aipatzekoa da erregulazioa sinplifikatu egin dela, zuzeneko zenbatespenaren metodoan modalitate erraztu bakarria utzita.

Kapitalaren errenten tributazioa da, zalantzarik gabe, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga berrian gehien aldatzen den alderdietako bat. Izan ere, errenta horien fiskalitatea egokitzen saiatu da OCDEko herrialdeek markatutako ildotik, kapitalen mugimendu askatasuna eta merkatuek baliabide horiek eskuratzeko duten lehiakortasuna aintzat hartuta.

Araudiak izan duen aldaketa garrantzitsu horrek berekin ekarri du zergak beste egitura bat izatea eta zergapetu beharreko errentan bi kontzeptu berri agertzea: errenta orokorra eta aurrezpenaren errenta.

Aurrezpenaren errenta berri honek hiru osagai ditu: etxebizitzaren errentamendutik datozen kapital higiezinaren etekinak, kapital higikorren etekin gehienak, eta ondare elementuak eskualdatzeagatik sortzen diren irabazi eta galerak.

Etekin horiek guztiak aurrezpenaren oinarrian sartzen dira eta %18ko zerga tasa aplikatzen zaie. Tasa finko baten arabera zergapetzen direnez, zergaren progresibotasunaren ondorioak arintzeko ezarritako zeuden integrazio portzentajeak desagertu egin dira. Tratamendu horrekin neutraltasun handiagoa lortu nahi izan da, ez baitzaio begiratzen ez errenten jatorriari ez horiek sortzeko epeari.

Kapital higiezinaren etekinei dagokienez, lehen esandakoaz gain, hainbat berrikuntza egin dira. Lehenengo eta behin, aipatzekoa da orain ez dela zergapetzen ohikoa ez den etxebizitzaren titularitateagatik egotzitako errenta.

Bigarrenik, etxebizitzetara zuzendutako higiezinaren errentamendua bultzatu eta horien merkaturatzea sustatzeko, etekin garbia kalkulatzeko garaian %20ko hobaria aplikatuko da, baldin eta lortutako errenta etxebizitzaren errentamendutik baldin badator. Era berean, ezabatu egin dira etekin hau lortzeko gastu kengarri guztiak, salbu eta horien sorburu diren ondasunak, eskubideak edo erabilera nahiz gozamen ahalmenak eskuratu, birgaitu edo hobetzeko inbertitu diren besteren kapitalen interesak direnean.

Ondare irabazi eta galeren arloan oso aldaketa gutxi egin dira. Garrantzitsuena da ondare elementuak eskualdatzeagatik agerian jartzen diren ondare irabazi eta galerak aurrezpenaren errentan sartzen direla sorreraldia zeinahi dutela ere.

Era berean, gai honetan bada garrantzi handiko alderdi bat, hain zuzen ere, 1994ko abenduaren 14a baino lehen eskuratutako elementuak eskualdatzeagatik lortutako ondare irabaziak zergapetzearekin zer ikusia duena. Horrela, lehen xedapen iragankorrek aldi baterako araubide bat arautzen du irabazi horien tratamendu fiskalerako, eta esaten du zergadunek «murrizpen koefiziente kontsolidatuak» deiturikoak aplikatzen jarraitu dezaketela data hori baino lehen eskuratutako ondare elementuei dagokienez. Ondorio horietarako, irabaziak denboran linealki lortutakotzat jotzen dira, igarotako egun kopura aintzat hartuta.

V. tituluan oinarri likidagarria definitzen da, eta zerga-oinarriari egin dakizkiokeen murrizpenak ezartzen dira. Azken horiek aurreko arauan ezarritako berberak dira, hau da, pentsio

konpentsagarriak eta urteko mantenua ordaintzea, batera tributatzea eta gizarte aurreikuspeneko sistemei ekarpenak egitea.

Zehazki esateko, gizarte aurreikuspeneko sistemei dagokienez, nabarmentzekoa da murriztu daitezkeen kopuru eta produktuak bere horretan utzi direla, epe luzerako aurrezpena helburu duten aurreikuspen sistemei egonkortasuna eman nahi izan zaielako, ez baita komeni haien erregulazioa etengabe aldatzea.

Dena dela, gizarte aurreikuspeneko sistema horiekin jarraitzeaz batera, bada aipatu beharreko gauza berririk ere, hain zuzen ere, mendetasun ertainaren edo handiaren arriskua bakarrik estaltzen duten aseguru pribatuen agerpena. Izan ere, azken horiek autonomia pertsonala sustatzeko eta besteren beharra duten pertsonak zaintzeko legearekin bat eratuak dira, Bizkaiko biztanleen ongizatearekin erlazionatutako gaietan Foru Aldundiak fiskalki laguntzeko markatutako bideari jarraikiz.

VI. tituluak erreforma honen beste berrikuntza nagusietako bat dakar hizpide, zergaren tarifarena hain zuzen, bere tarteak murriztu eta orain bost baino ez direlako. Orobat, gehieneko tasa marjinala 100eko 48tik 45era murriztu da, inguruko herrialdeetan dauden sistemetara hurbiltzeko. Nabarmentzekoa da, baita ere, «zero» tarteak kendu egin dela eta hori konpentsatzeko 1.250 euroko murrizpen orokorra sortu dela, autolikidazio bakoitzagatik egiteko. Aurreko araudian ez zegoen horrelako konpentsaziorik.

Aurrezpenaren oinarri likidagarriari %18ko zerga tasa aplikatzen zaio: aurreko araudiak urtebetetik gorako epean sortutako irabazietarako ezarritakoa baino portzentaje handiagoa. Hala ere, tasa hori aurrezpenaren oinarria eratzen duten errenta guztiei aplikatuko zaie, baita urtebetetik beherako epean sortutakoei ere. Izan ere, azken horiek zergaren eskalaren arabera tributatzen zuten lehen.

VII. tituluak, kuota likidoari buruzkoan, besteak beste ondorengo ahaideen kenkaria hartzen da hizpide. Bere egitura eta kontzeptua aldatu ez badira ere, kenkari honen zenbatekoak gehitu egin dira, eta batik bat hirugarren seme-alabari dagokiona. Seme-alaben urteko mantenua ordaintzeagatik aplikatzen den kenkaria ere bere horretan mantendu da, zerga onuraren aurreko portzentaje berdinarekin. Aldiz, aldaketak sartu dira kenkariaren muga kalkulatzeko metodoan; izan ere, seme-alaba bakoitzarentzat kopuru jakin bat finkatu beharrean, arauak dio kenkari honen muga ondorengo ahaideengatik aplikatzen den kenkariaren %30 izango dela; horren ondorioz, azken kenkari hori handitzen den neurrian, seme-alaben urteko mantenua ordaintzeagatik aplikatu beharreko kenkaria ere automatikoki handituko da.

Guztiz aipagarria da, baita ere, aurreko ahaideengatik aplikatzen diren kenkariak nabarmen igo direla, 211 eurotik 250 eurora, hain zuzen ere. 65 urtetik gorakoentzat araututa dagoen kenkaria 209tik 300 eurora gehitu da eta 75 urtetik gorakoena ere 417tik 550 eurora igaro da. Adineko pertsonen laguntza ematen jarraitu nahi izan dela da horren arrazoia, foru arau honetan sartutako neurrietako askotan agerian geratzen den bezala. Hain nabarmena ez bada ere, zergadunaren ezgaitasun mailaren arabera ezarrita dauden kenkari tarteek ere iguera izan dute.

Berrikuntza garrantzitsua da kenkari bat sortu dela pertsona ezgaituaren ondare babestuari ekarpenak egiteagatik. Horrela, zergadunek ekarpen horien %30 kendu dezakete, urteko muga 3.000 eurokoa izanik.

Ohiko etxebizitzaren kenkariak sinplifikatu egin dira, eta batez ere ohiko etxebizitza erosteagatik aplikatzen dena. Kenkari portzentajea %18 izango da (%23, familia ugariarentzat eta 35 urtetik beherakoentzat). Etxebizitzaren kreditu fiskala 36.000 euroraino igo da eta, gainera, kreditu hori zergadun bakoitzeko aplikatuko da, ez etxebizitza bakoitzeko, lehen egiten zen bezala. Azkenik, urtean gehienez egin daitezkeen kenkaria 2.160 eurokoa da, nahiz eta familia ugarien kasuan eta 35 urtetik beherakoentzat muga hori 2.760 eurokoa izango den.

Nabarmentzekoa da, baita ere, sindikatuei ordaindutako kuotek %30eko kenkaria dutela orain. Lan etekinen gastu kengarria ordeztzen du kenkari horrek, aurreko araudian kontzeptu berberetatik aurreikusita zegoena.

Zergaren kudeaketa arloan, komeni da azpimarratzea administrazioaren kabuz hasitako likidazio proposamenak islatuta geratu direla foru arauan. Izan ere, aurrerapen handia izan dira zergadunari urteko autolikidazio obligazioak betetzen errazteko, eta oso harrera ona izan dute bizkaitarren artean.

Amaitzeko, laugarren xedapen gehigarriak jasota dakar jarduera ekonomikoen etekinak moduluen bidez zehazten direnean etekin horien gainean atxikipena egin beharko dela. Zalantzarik gabe, zerga iruzurrari aurre egiteko hartutako neurria da hau.

I. TITULUA

ZERGAREN IZAERA ETA APLIKAZIO EREMUA

1. artikulua. Izaera.

Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga zuzeneko tributu bat da, izaera pertsonal eta subjektiboa duena eta pertsona fisikoen errentak kargatzen dituen foru arau honetan xedatutako eran.

2. artikulua. Aplikazio subjektiborako eremua.

Foru arau honetan xedatutakoa Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren honako zergapeko hauei aplikatuko zaie:

1. Zergadun gisa:

- a) Hurrengo artikuluan xedatzen denaren arabera, beren ohiko egoitza Bizkaian duten pertsona fisikoei.

Famili unitatea osatzen duten kideek egoitza lurralde ezberdinetan dutenean, eta batera tributatzeko asmoa badute, foru arau honetako 99. artikuluan xedatzen denarekin bat, Bizkaiko Foru Aldundiari ordainduko dizkiote zergak, baldin eta famili unitate horretan zerga-oinarri handiena duen kideak ohiko bizilekua lurralde honetan badu.

Likidazio-oinarri handiena kalkulatzeko, Bizkaiko egoiliar ez diren zergadunei berez dagokien arautegia aplikatuko zaie.

- b) Foru arau honen 4. artikuluko 1 eta 2 paragrafoetan ezarritakoaren arabera ohiko bizilekua atzerrian duten pertsona fisikoei, Paragrafo horietan jasotako eran.

- 2. Konturako ordainketak egitera behartutako gisa, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergagatik atxikipenak eta konturako sarrerak egitera behartuta daudenei, baldin eta konturako ordainketa horien zenbatekoak Bizkaiko Foru Aldundian ordaindu behar badira Ekonomia Itunaren 7.etik 11. artikulura bitartean xedatutakoarekin bat etorri.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa gorabehera, atxikipenak eta konturako sarrerak administrazio kontseiluetako, hauen ordezkari batzordeetako eta beste ordezkari organoetako administrazioaile eta kideek jasotako ordainsarien gainean egiten direnean, etekinak edozein motatako entitateen fondo propioetan parte hartzeagatik lortzen direnean, eta, orobat, interesak eta gainerako kontraprestazioak obligazioetatik eta antzeko tituluetatik datozenean, foru arau honetan xedatutakoa aplikatuko da, baldin eta entitate ordaintzaileari Sozietateen gaineko Zergaren Bizkaiko araudia aplikagarri bazaio.

3. artikulua. Ohiko egoitza.

- 1. Subjektu pasiboak ohiko egoitza Bizkaiko Lurralde Historikoan duela ulertuko da ondoko erregelak betetzen baditu:

- 1.a. Zergaldiko egun gehienak Euskal Autonomia Erkidegoan emanik, Bizkaian egindako egun kopurua Euskal Autonomia Erkidegoko beste bi lurralde historikoetako bakoitzean egindakoa baino handiagoa denean.

Lurralde jakin batean zenbat denbora eman den zehazteko, kanpoan eman direnaldi baterako egonaldiak konputatuko dira, salbu eta frogatzen bada zerga egoitza beste herrialde batekoa dela.

Zerga egoitza paradisu fiskaltzat jotzen diren herrialde edo lurraldeetako batean dagoenean, bertan urte naturalako 183 egun baino gehiago egin direla frogatzeko eska dezake Zerga Administrazioak.

Bestelakorik frogatzen ez bada, pertsona fisiko bat Bizkaian bizi dela joko da pertsona horren ohiko etxebizitza lurralde honetan dagoenean.

- 2.a. Interesen gune nagusia Bizkaian duenean. Zergadun batek bere interesik gehienak Bizkaian dituela ulertuko da, zerga-oinarriaren zatirik handiena Euskadin lortuta, Bizkaiko Lurraldean beste lurralde bietan baino zerga-oinarriaren zati handiagoa lortzen duenean. Dena dela, ondorio bietarako, irizpide horretatik kanpo geratuko dira higigarrien kapitalaren errentak eta ondare-irabaziak, eta egotzitako zerga-oinarriak.

- 3.a. Zerga honen ondorioetarako aitortutako azken egoitza Bizkaian dagoenean.

Lehenengo erregela aplikatuta ere zergadunaren ohiko bizilekua zein lurraldetan dagoen -komun edo foralean- zehaztea ezinezkoa gertatzen bada, orduan, bigarren erregela aplikatuko da. Lehen eta bigarren erregeletan xedatutakoa aplikatu ondoren, inguruabar bera gertatzen bada, hirugarren erregela aplikatuko da.

2. Lurralde espainiarrean egoiliar diren pertsona fisikoek ez badute bertan ematen 183 egun baino gehiago urte naturalaren barruan, Euskal Autonomia Erkidegoko egoiliartzat hartuko dira enpresa jarduera edo profesionalen gune nagusi edo basea, edo beren interes ekonomikoena lurralde horretan kokaturik dutenean.

Aurreko paragrafoan jasotakoaren arabera pertsona fisikoen ohiko bizilekua Euskal Autonomia Erkidegoan dagoenean, pertsona horiek Bizkaian bizi direla joko da beren jarduera ekonomiko edo profesionalen interes gune edo basea edo beren interes ekonomikoena lurralde horretan kokatzen bada.

3. Pertsona fisiko bat lurralde espainiarreko egoiliarra dela uste bada, legez banandu gabeko ezkontideak eta honen menpe dauden adingabeko seme-alabek ohiko bizilekua Bizkaian dutelako, pertsona fisiko horren ohiko bizilekua Bizkaian dagoela ulertuko da. Uste horren aurka kontrako frogak aurkez daitezke.

4. Ohiko bizilekua aldatzen denean, honako irizpide hauek izango dira kontuan:

- a) Bizkaian bizi den zergadunak ohiko bizilekua beste lurralde batera (komun edo foralera) aldatzen badu, edo ohiko bizilekua beste lurralde batean (komun edo foralean) izanik bizileku hori Bizkaira aldatzen badu, une horretatik aurrera, bere zerga obligazioak egoitza berriari dagokion lekuan beteko ditu, egoitza berria konexio puntutzat hartzen denean.

Horrezaz gain, hurrengo b) idatz-zatian ezarritakoa dela-eta, uste bada egoitza ez dela lekuz aldatu, zergadunek beren ohiko bizilekua dagoen tokiko Zerga Administrazioari aurkeztuko dizkiote aitortpenak, eta berandutza interesak ordainduko dituzte.

- b) Bizileku aldaketek ez dute ondorioz izango helburu nagusia zerga gutxiago ordaintzea denean.

Bizileku berrian egiten diren egonaldiak gutxienez eta etenik gabe hiru urtetik gorakoak direnean ulertuko da bizileku aldaketa egon dela. Ordea, honako inguruabar hauek gertatzen direnean, ez da bizileku aldaketarik egongo:

1.a. Bizilekua aldatu den urtean edo hurrengoan zerga honen zerga-oinarria bizilekua aldatu aurreko urtekoa baino gutxienez %50 handiagoa denean.

Famili unitatea osatzen duten pertsona fisikoek tributazio modu ezberdinak (banakakoa edo baterakoa) aukeratu badituzte aurreko paragrafoan aipatu diren urteetan, tributazio erak homogeneousatu egingo dira paragrafo horretan aipatzen diren oinarriak alderatzeko, eta, horretarako, behar diren indibidualizazio arauak aplikatuko dira, hala badagokio.

2.a. Egoera hori gertatzen den urtean, zerga honengatik ordaindutakoa aldaketa egin aurreko lurraldean aplikatzen den araudiaren arabera ordainduko zena baino txikiagoa denean.

3.a. Aurreko 1. inguruabarrea aipatutako egoera gertatu eta hurrengo urtean, edo horren ondorengoan, ohiko bizilekua berriz ere hasierako lurraldean kokatzen denean.

5. Espainiako estatuak parte hartzen duen nazioarteko itunetatik eratorritako arau bereziak aplikatu behar ez direnean, ohiko egoitza Bizkaian duten atzerritarrak ez dira zergaduntzat joko -elkarrekikotasun baldintzarekin-, betiere inguruabar hori foru arau honetako hurrengo artikuluan jasotzen diren kasuetako baten ondorio bada.

4. artikulua. Zergak derrigorrez ordaintzeko kasu bereziak.

1. Foru arau honetara lotuko dira nazionalitate espainiarra duten pertsonak, legez banandu ez diren horien ezkontideak edo seme-alaba adingabekoak, baldin eta zerga honen Bizkaiko araudira lotuta egonik, ohiko egoitza atzerrira aldatzen badute honako arrazoi hauek direla bide:

a) Espainiako misio diplomatikoetako kideak, barne hartuta bai misioburua bai eta diplomazia langileak, administrariak, teknikoak edo zerbitzuetakoak.

b) Espainiako bulego kontsularretako kideak, barne hartuta bai bulegoburu dena bai eta haiei atxikitako funtzionarioak nahiz zerbitzuko langileak. Ez dira horien artean sartzen ohorezko kontsulordeak, ohorezko kontsulatu-agente edo horien menpeko langileak.

c) Espainiako Estatuko kargu edo enplegu ofizialen titular direnak, nazioarteko erakundeen aurrean kreditatutako delegazio eta ordezkaritza iraunkorretako partaide gisa aritzen direnean edo atzerrian dauden delegazio edo misioetan begirale lana egiten dutenean.

d) Atzerrian izaera diplomatiko edo kontsularrik gabeko kargu edo enplegu ofizial bat betetzen duten funtzionario aktiboak.

e) Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioarentzat lan egiten duten funtzionarioak edo kontratueko langileak, Euskal Autonomiak atzerrian dituen bulegoetara bidali badituzte.

2. Aurreko paragrafoan ezarritakoa ez da aplikatuko honako kasu hauetan:

a) Paragrafoan aipatzen diren pertsonak jardueran dauden funtzionario publikoak ez direnean edo kargu edo enplegu ofizialik ez dutenean, eta aurreko Paragrafo horretan aipatutako baldintzetako edozein bete baino lehen ohiko bizilekua atzerrian dutenean.

b) Legez bananduta ez dauden ezkontideak edo adingabeko seme-alabak izanez gero, ohiko bizilekua atzerrian dutenean, ezkontideetako batek -ama zein aita izan- aurreko 1 paragrafoan zerrendatutako baldintzak bete baino lehenago.

3. Lurralde espainiarrera etxez aldatu eta zerga egoitza Bizkaian kokatzen duten pertsona fisikoek aukera izango dute, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren zergadun izateari utzi ez eta, Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergagatik tributatzeko bizilekua aldatzen den zergaldian eta hurrengo bostetan. Horretarako, araudiaren arabera ezarritako honako baldintza hauek bete beharko dituzte:

a) Bereziki kualifikatutako lanak egiteko etortzea lurralde espainiarrera, baldin eta lan horiek, zuzenean eta nagusiki, ikerketa eta garapen jarduerarekin lotuta badaude.

Ondorio horietarako, ikerketa eta garapen kontzeptuak Sozietateen gaineko Zergaren foru arauan definitutakoak dira.

b) Lurralde espainiarrera etorri aurreko lehen hamar urteetan Espainian egoiliarrek ez izatea.

c) Toki aldaketa hori lan kontratu baten ondorioz gertatzea. Baldintza hori betetzen dela ulertuko da Espainiako enplegu-emaile batekin lan harreman bat, arrunta zein berezia, nahiz harreman estatutario bat hasten denean, edo toki aldaketa enplegu-emaileak agindu duenean eta honen aldetik toki aldaketaren gutuna dagoenean, eta zergadunak lortzen dituen errentak lurralde espainiarrean kokatutako establezimendu iraunkorraren bidez lortutakotzat kalifikatzerik ez dagoenean.

d) Lanak benetan Espainian egitea. Baldintza hori betetzen dela ulertuko da, lanen zati bat atzerrian egina izan arren, betiere lan horiei dagozkien ordainsarien batura urte natural bakoitzean jasotako lan kontraprestazio guztien %15etik gorakoa ez bada. Ez da kontuan hartuko Ez-Egoiliarren Errentaren gaineko Zergari buruzko Legearen Testu Bateratuko 13.1.c) artikuluan jasotakoaren arabera ordainsari horiek lurralde espainiarrean lortutako errentatzat hartzen diren ala ez. Lan kontratuan ezarritakoa dela-eta, zergadunak funtzio batzuk hartzen baditu bere gain taldeko beste enpresa batean, eta lurralde espainiarretik kanpo, Merkataritza Kodeak 42. artikuluan jasotako eran, gorago aipatutako muga %30 izango da.

Atzerrian egindako lanengatik jasotako berariazko ordainsarien zenbatekoa frogatzerik ez dagoenean, lan horiei dagokien ordainsaria kalkulatzeko langileak atzerrian eman dituen egun kopurua hartuko da kontuan.

e) Lan horiek egitea egoitza Espainian duen enpresa edo entitate batentzat, edo, bestela, lurralde espainiarrean egoiliarra ez den entitate batek bertan kokatua duen establezimendu iraunkor batentzat. Baldintza hori betetzen dela ulertuko da zerbitzu horien onuradunak honako hauek direnean: egoitza Espainian duen enpresa edo entitate bat, edo, bestela, lurralde espainiarrean egoiliarra ez den entitate batek bertan kokatua duen establezimendu iraunkorra. Toki aldaketa enpresa talde baten barruan gertatu bada, Merkataritza Kodeak 42. artikuluan ezarritakoaren arabera, eta bakar-bakarrik ondorio hauetarako, beharrezkoa izango da langilea egoitza Espainian duen taldeko enpresak kontratatzea edo lurralde espainiarrera egin beharreko toki aldaketa enplegu-emaileak agintzea.

f) Lan harreman horretatik eratortzen diren lan etekinak Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergatik salbuetsita ez egotea.

Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergan tributatzea aukeratzen duten zergadunek betebehar erreala izango dute Ondarearen gaineko Zergan.

5. artikulua. Itun eta hitzarmenak.

Foru arau honetan jasotakoak ez du ezertan ere eragotziko Espainiako barne ordenamenduaren parte diren nazioarteko itun eta hitzarmenetan xedatutakoa.

II. TITULUA ZERGA-EGITATEA

6. artikulua. Zerga-egitatea.

1. Zergadunak errenta bat lortzea hartzen da zerga-gaitzat, errenta hori non sortu den eta ordaintzailearen egoitza non dagoen kontuan izan gabe.

Foru arau bidez ezartzen diren errenta egozpenak ere errenta lorpenatzat joko dira.

2. Zergadunaren errentatzat hartuko dira:

- a) Lanaren etekinak.
- b) Jarduera ekonomikoen etekinak.
- c) Kapitalaren etekinak.
- d) Ondarearen irabazi eta galerak.
- e) Foru arau bidez ezartzen diren errenta egozpenak.

3. Zerga-oinarria zehaztu eta Zerga kalkulatzeko aldera, bi motatakoa izango da errenta: orokorra eta aurrezkiarena.

7. artikulua. Errentak nola zenbatetsi.

Lana eta zerbitzuak egitea, eta ondasun eta eskubideak lagatzea, ordaindutat joko dira foru arau honetan ezarritako eran.

8. artikulua. Zergari lotu gabeko errentak.

Honako errenta hauek ez dira zergari lotuta egongo:

- a) Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergari lotuta daudenak.
- b) Epailearen erabakia dela bide, mantenurako urteko gisagurasoengandik jasotakoak.

Tratamendu bera izango dute Mantenuaren Ordainketa Bermatzeko Funtsetik jasotako kopuruek. Funtz hori abenduaren 7ko 1.618/2007 Errege Dekretuan arautu zen, Mantenuaren Ordainketa Bermatzeko Funtzaren antolaera eta funtzionamenduari buruzkoan.

9. artikulua. Salbuetsitako errentak.

Honako errenta hauek salbuetsita egongo dira:

1. Terrorismo ekintzen ondorioz jasotako prestazio publikoak.
2. Erabateko ezintasun iraunkorragatik edo baliaezintasun handiagatik Gizarte Segurantzak edo haren ordezkari erakundeek zergadunei onartzen dizkieten prestazioak, eta 55 urtetik gorakoek ezintasun iraunkor osoagatik jasotzen dituztenak.

Erabateko ezintasun iraunkorra dagoenean, salbuespena ezin aplikatu izango zaie foru arau honen 18.a) artikuluan aipatu ez diren lanaren etekinak edo jardueren etekinak jasotzen dituzten zergadunei. Bateriaezintasun hori ez da aplikatuko prestazioa lehenengoz jasotzen den zergaldian.

Era berean, aurreko paragrafoetan aipatutako egoera berdintsuengatik prestazioetatik ondoko hauek salbuetsiko dira:

- Gizarte Segurantzaren norberaren konturako langileen araubide berezian ez dauden profesionaleri edo langile autonomoei Gizarte Segurantzaren araubide berezi horren hautabide gisa ari diren gizarte aurreikuspeneko mutualitateek aintzatetsitako prestazioak.
- Gizarte aurreikuspeneko borondatezko erakundeek kooperatiba- bazkideei aintzatetsitako prestazioak.

Aurreko paragrafoan aurrez ikusitako bi kasuetan salbuetsitako zenbatekoaren muga Gizarte Segurantzak kasuan kasuko kontzeptu gisa gehienez ere onesten duen prestazioaren zenbatekoa izango da. Horren gainetik geratzen den kopuruak laneko etekin gisa tributatuko du. Gizarte Segurantzaren prestazioek eta lehen aipatutako mutualitateek edo borondatezko gizarte aurreikuspeneko entitateek emanikoek bat egiten badute, lana gauzatzat hartuko da azken horien kasuan.

3. Klase pasiboan erregimenean ezgaitasun edo ezintasun iraunkorragatik jasotako pentsioak, baldin eta haien arrazoiak izan den lesio edo gaixotasunak pentsioaren jasotzailea erabat ezgaitzen badu edozein lanbidetan jarduteko.
4. Langilea kaleratu edo hark lana uzteagatik ematen diren kalte-ordainak, Langileen Estatutuan, hori garatzeko araudietan edo, halakorik balego, sententziak betearazteko araudian derrigorrezko izaeraz ezarritako kopuruetan; hitzarmen, itun edo kontratuen indarrez finkatutakoa ezingo da derrigorrezko izaeraz ezarritako kalte-ordaintzat hartu. Era berean, Euskadiko Kooperatibei buruzko ekainaren 24ko 4/1993 Legeak 103.2 artikuluan xedatutakoa ezarrita, kooperatiba uzteagatik bazkideak jasotzen dituen kalte-ordainak ere salbuetsita egongo dira, lan araudiak Langileen Estatutuko 52. artikulua c) idatzatzen aipatzen den lan uzte kasuetarako derrigorrezko izaeraz ezartzen duen zenbatekoan.

Lan kontratua adiskidetze egintzaren aurretik amaitzen bada, kaleratzeagatik jasotzen diren kalte-ordainak salbuetsita egongo dira kaleratzea bidegabekotzat jo izan balitz jasoko zena gainditzen ez dutenean eta, betiere, lan kontratua ez bada amaitu elkarren arteko adostasunez eta baja hobarrituen plan edo sistema kolektiboen barruan.

Aurreko paragrafoetan jasotakoa eragotzi gabe, kaleratzea edo lan uztea enplegua murrizteko espedienteen ondorioz gertatzen denean —Langileen Estatutuaren 51. artikulua arabera tramitatutako espedienteak izan behar dute, agintari eskudunak alde aurretik onartuak— edo haren arrazoiak aipatutako Estatutuaren 52.c) artikuluan aurreikusitakoak badira, Estatutu horretan bidegabeko kaleratzeagatik derrigorrezko izaeraz ezarritako mugak gainditzen ez dituen kalte-ordainaren zatia salbuetsiko da zerga ordaintzetik. Kasu bietan, kaleratzeak arrazoi ekonomikoengatik, teknikoengatik edo ezinbesteko, antolaketagatik edo ekoizpenezko arrazoiengatik gertatu behar du. Ordezkatza kontratu baten babesaren pean lan harremana deuseztatu eta lan jarduera lehenago uzteagatik langileek jasotzen dituzten kopuruak ere muga horiekin egongo dira salbuetsita.

Zenbaki honetan xedatutakoaren ondorioetarako, herri administrazioek Langileen Estatutuko 51. artikuluan ezarritako arrazoietakoa bat oinarritzat hartuta giza baliabideen arloan egiten dituzten plan estrategikoak parekatu egingo dira enplegua murrizteko espedienteekin.

5. Legez edo epai bidez onartzen den zenbatekoan salbuetsiko dira pertsoneri eragindako kalte fisiko, psikiko edo moralengatik erantzukizun zibilaren ondorioz ematen diren kalte-ordainak.
6. Aurreko zenbakian adierazitako kalte berdinegatik aseguru kontratuen bidez jasotzen diren zenbatekoak, 150.000 euroko mugarekin. Diru kopuru hori 200.000 eurora handituko da, lesioak gaitasunik gabe utziko balu kalte-ordainaren jasotzailea edozein lan edo

jardueratarako. Horrez gain, kopurua 300.000 euro izango da, baldin eta jasotzaileak beste norbaiten laguntza beharko balu eguneroko jarduera oinarrizkoenak egiteko.

7. ...

8. Literatur, arte edo zientzia sariak edo giza eskubideen defentsari eta sustapenari lotutako sariak, arauz zehazten diren baldintzetan.
9. Beka publikoak eta irabazi asmorik gabeko entitateek emandakoak, betiere Espainian nahiz atzerrian hezkuntza sistemaren maila eta gradu guztietan, (unibertsitateko hirugarren zikloraino) ikasketak egiteko jasotzen badira. Irabazi asmorik gabeko entitateen kasuan, horien beka salbuetsita daude irabazi asmorik gabeko entitateen zerga erregimenari eta mezenasgoaren aldeko zerga pizgarriei buruzko araudia ezargarri zaienean.

Honako hauek ere salbuetsita egongo dira: urriaren 24ko 1326/2003 Errege Dekretuak, ikertzaile bekadunaren Estatutua onartzen duenak, definitzen duen alorreko ikerketetarako herri administrazioek eta aurreko paragrafoan aipatutako irabazi asmorik gabeko entitateek emandako beka, eta orobat, entitate horiek herri administrazioetako funtzionarioei eta gainerako langileei nahiz unibertsitateetako irakasle eta ikertzaileei ikerketak egiteko emandakoak.

10. Petsonak etxean hartzeagatik herri erakundeetatik jasotzen diren zenbatekoak.
11. 1936-1939 bitarteko gerra zibilaren ondorioz zauriak edo mutilazioak jasan zituzten pertsonen alde onartutako pentsioak, dela Estatuko Klase Pasiboen erregimenaren bitartez, dela horretarako egindako legeria bereziaren babesean.
12. Ekainaren 20ko 1/1994 Legegintzako Errege Dekretuak, Gizarte Segurantzari buruzko Lege Orokorraren testu bateratua onartzekoak, II. tituluaren IX. kapituluaren arautzen dituen familia laguntzak, eta Gizarte Segurantzaren eta klase pasiboen erregimen publikoetatik jasotzen diren zurtasun pentsioak eta hartzeko pasiboak, nahiz hogeita bi urtetik beherako biloben eta anai-arreben alde edo lan orotarako ezgaitutakoen alde onartutakoak.

Era berean, salbuetsita daude norbere konturako langileen edo langile autonomoen Gizarte Segurantzaren erregimen berezian sartuta ez dauden profesionalen erregimen berezi horren ordeko gisa jarduten diren gizarte aurreikuspeneko mutualitateek onartzen dizkieten prestazioak, eta, orobat, borondatezko gizarte aurreikuspeneko entitateek kooperatibetako bazkideei onartutakoak, betiere aurreko paragrafoan aipatutako egoera berdinegatik jasotako prestazioak badira. Gizarte Segurantzak dagokion kontzeptuagatik onartzen duen gehieneko prestazioa izango da zenbateko salbuetsiaren muga. Soberakinak lan etekin moduan tributatu du, eta Gizarte Segurantzaren prestazioak eta borondatezko gizarte aurreikuspeneko mutualitate edo entitateenak aldi berean jaso direnean, soberakina azken horien prestazioetan gertatu dela ulertuko da.

Salbuetsita daude, baita ere, erditze anitzagatik, adopzioagatik, hainbat ume adoptatzeagatik, kargupeko seme-alabengatik eta zurtasunagatik jasotzen diren gainerako prestazio publikoak.

Era berean, Autonomi Erkidegoetatik edo toki erakundeetatik jaiotzagatik jasotzen diren prestazio publikoak ere salbuestita daude.

13. Dagokion entitate kudeatzaileak onartutako langabezia prestazioak ekainaren 19ko 1.044/1985 Errege Dekretuaren bidez ezarritako ordainketa bakarreko modalitatean jasotzen direnean, baldin eta jasotako zenbatekoak aipatutako errege dekretuan ezarritako helburuetara bideratzen eta bertan aipatzen diren kasuetan ematen badira.

Zergaduna sozietate laboraletan edo lan elkartuko kooperatibetan sarturik badago, aurreko paragrafoan adierazi den salbuespena aplikatu ahal izateko ezinbestekoa izango da akzioari edo partaidetzari bost urtez eustea. Langile autonomoen kasuan, nahitaezkoa izango dute bost urteko epean ere jarduerarekin jarraitzea.

14. Maiatzaren 28ko 9/1993 Errege Lege-Dekretuan eta ekainaren 5eko 14/2005 Legearen 2. artikuluan xedatutakoa ezartzeagatik jasotako gizarte laguntzak.
15. Goi-mailako kirolariei ematen zaizkien laguntza ekonomikoak, eskudun diren erakundeek ezarritako prestakuntza programetara egokitutakoak direnean, arauz ezartzen diren baldintzetan.
16. Nazioarteko bake misioetan edo nazioarteko giza laguntzako misioetan parte hartzeagatik jasotzen diren aparteko haborokin eta prestazio publikoak, arauz ezartzen diren baldintzetan.
17. Atzerrian egindako lanengatik jasotzen diren lan etekinak, honako baldintza hauek betetzen badira:
 - 1.a. Lan horiek Espainian egoitzarik ez duen enpresa edo entitate batentzat edo atzerrian finkatutako establezimendu iraunkor batentzat egitea, arauz ezartzen diren baldintzetan. Bereziki, gertatzen bada lanak hartu behar dituen entitateak lotura bat duela langilea enplegatu duen entitatearekin edo haren zerbitzuak jasotzen dituen enpresarekin, Sozietateen gaineko Zergaren Foru Arauak 16.5 artikuluan aurreikusitako baldintzak bete beharko dira.
 - 2.a. Lanak egiten diren lurraldean zerga honen antzeko edo pareko beste zerga bat aplikatzea, eta herrialde edo lurralde hori paradisu fiskaltzat kalifikatuta ez egotea. Baldintza hori betetzen dela ulertuko da lanak egiten diren herrialde edo lurraldeak nazioarteko ezarpen bikoitza saihesteko hitzarmena sinatua duenean Espainiarekin eta hitzarmen horretan informazioa elkarri trukatzeko klausula jasotzen denean.

Atzerrian emandako egunetan sortu diren ordainsariei aplikatuko zaie salbuespena, eta urtean 60.100 eurokoa izango da gehienez. Arauzko eran ezarri ahal izango da nola kalkulatu den eguneko salbuesten den zenbatekoa.

Atzerrian destinaturik dauden zergadunentzat, salbuespen hori bateraezina izango da Persona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren Erregelamenduak tributaziotik kanpo uzten dituen soberakinen araubidearekin, atzerrian jasotako errenten zenbatekoa edozein dela ere. Zergadunak salbuespen honen ordezt soberakinen araubidea aplikatzea hautatu ahal izango du.

18. Itsasontzietako tripulatuzaileek beren lan pertsonalagatik lortzen dituzten etekin %50, baldin eta etekin horiek uztailaren 6ko 19/1994 Legeak, Kanarietako araubide ekonomiko eta fiskala aldatzekaok, 75. artikuluan aipatzen dituen itsasontzi eta itsas enpresen erregistro berezian inskribatutako itsasontzietan egindako nabigazioz sortutakoak badira.
19. Errenta positiboak, horiek agerian jartzeko arrazoia hauetako bat denean:
 - a) Europar Batasunak nekazaritzako politikaren barruan esne ekoizpenari, mahastizaintzari eta madariaren, mertxikaren, nektarinaren, azukre-erremolatxaren eta azukre-kanaberaren laborantzari behin betiko uzteagatik edo bananondoak, sagarrondoak, madariondoak, mertxikondoak eta nektarinondoak erauzteagatik ematen dituen laguntzak jasotzea.
 - b) Europar Batasuneko arrantza politikatik datozen laguntzak jasotzea, haien zergatia, betiere, honako hauetako bat bada: arrantza behin betiko uztea, itsasontzia arrantzatik zeharo apartatzea, edo itsasontzia eskuz aldatzea hirugarren herrialde batean sozietate mistoak eratzeko edo sozietate horiek eratu direlako.
 - c) Arrantzontzia besterentzea, baldin eta hura besterendu eta urtebeteko epean, erosleak arrantzontzia txikitzen badu eta hori egiteagatik Europar Batasunak laguntza ematen badio arrantza jarduera uzteagatik.

- d) Laguntza publikoak jasotzea, sute, uholde edo hondorapenengatik ondare elementuetan izandako kalteak konpontzeko direnean.
- e) Errepide bidezko garraio jarduera uzteagatik araututako laguntzak jasotzea, baldin eta administrazio eskudunak laguntza horiek emateko araudian ezarritako baldintzak betetzen dituzten garraiolariei ordaindutakoak badira.
- f) Kalte-ordain publikoak jasotzea abereak nahitaez hiltzeagatik, betiere epidemiak edo gaixotasunak desagerrarazteko jarduketan barruan ematen badira. Idatz-zati honetan jasotakoak ugalketarako animaliei baino ez die eragingo.

Zenbaki honetan aipatzen den errenta kalkulatzeko bi hauek hartuko dira kontuan: batetik, jasotako laguntzen zenbatekoa; eta, bestetik, halakorik egonez gero, ondarezko elementuetan izandako ondare galerak. Aurreko c) letraren kasuan, ondare irabaziak ere konputatuko dira. Diru laguntza horien zenbatekoa aipatutako elementuetan izandako galerena baino txikiago denean, diferentzia negatiboa zerga-oinarrian sartu ahal izango da. Galerarik ez badago, laguntzen zenbatekoa bakarrik salbuetsiko da zergatik.

Jasotzen diren laguntza publikoak ez badira zenbaki honetan aipatutakoak, eta haien helburua ondare elementuek sute, uholde, hondorapen edo bestelako arrazoi naturalengatik jasandako kalteak konpontzea bada, konponketa kostua gainditzen duten zatiagatik sartuko dira zerga-oinarrian. Konponketa gastuak, laguntza horren zenbatekoraino, ez dira inoiz ere kengarriak izango eta ez dira hobekuntza gisa konputatuko.

Salbuetsita egongo dira, arrazoi berberagatik zergadunaren ohiko etxebizitza edo jarduera ekonomikoaren lokala aldi baterako edo behin betiko utzi beharra konpentsatzeko jasotako laguntza publikoak.

- 20. Mendiko finkak ustiatzen dituztenei emandako diru laguntzak, betiere finka horien kudeaketa Administrazio eskudunak onartutako planekin bat egiten bada -basoak kudeatu eta mendiak antolatzeke plan teknikoekin nahiz plan desokratikoekin edo basotze planekin-, eta batez besteko ekoizpenaldia hogeita hamar urtekoa edo handiagoa bada.
- 21. Epaimahaikidegaiek eta epaimahaikide titular eta ordezkoez beren eginkizunak betetzeko jasotako zenbatekoak.
- 22. Zerbitzu publikoen funtzionamenduak pertsonengan eragindako kalte fisiko, psikiko edo moralengatik herri administrazioek emandako kalte-ordainak, baldin eta martxoaren 26ko 429/1993 Errege Dekretuak, Herri Administrazioen prozeduren Erregelamendua erantzukizun patrimonialaren gaitan onartzekoak, jasotzen dituen prozeduren arabera ezarritakoak badira.
- 23. Lurperatze edo ehorzketagatik jasotako prestazioak, izandako gastu guztien zenbatekoraino.
- 24. Biziarteko errenta aseguruak eratzean agerian jartzen diren errentak, baldin eta Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga arautu eta Sozietateen gaineko Zergaren, Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren eta Ondarearen gaineko Zergaren Legeak aldatzekoak, hirugarren xedapen gehigarrian aipatzen dituen banakako aurrezpen planetatik badatoz. Foru arau honen hirugarren xedapen gehigarrian jasotako berezitasunak hartuko dira kontuan.
- 25. Foru arau honek 36. artikulua 1 Paragrafoa a) eta b) letretan aipatzen dituen dibidenduak eta mozkin-partaidetzak, 1.500 euroko mugarekin urtean.

Salbuespen hau ez zaie aplikatuko inbertsio kolektiboko erakundeek banatutako dibidendu eta mozkin-partaidetzei eta etekinak ordaindu aurreko lehen bi hilabeteetan eskuratutako balore edo partaidetzetatik datozeinei, baldin eta data horren ondoren, baina epe berberaren barruan, balore homogeenak eskualdatu badira. Baloreak edo partaidetzak ez

badira negoziagarriak definituta dauden bigarren mailako balore merkatu ofizialetan - Europako Parlamentuak eta bertako Kontseiluak 2004ko apirilaren 21ean emandako 2004/39/EB Arteztarauan daude definituta, finantza tresnen merkatuari buruzkoan-, epea urtebetekoa izango da.

Era beran, salbueste hori ez zaie ezarriko kooperatibek kideei ordaindutakoen interesari.

26. Pertsona ezgaituek errenta moduan jasotako prestazioetatik eratorzen diren lan etekinak, betiere foru arau honen 74. artikuluan aipatzen diren ekarpenei badagozkie. Lanbidearteko gutxieneko soldata hiru halako izango da muga.
27. Senitartekoen zaintzarako eta laguntza pertsonalizaturako ematen diren prestazio ekonomiko publikoak, betiere norberaren autonomia eta pertsona ezinduen arreta sustatzen dituen legearen ondorio badira.
28. Erregelamenduz ezartzen diren laguntza publikoak, lurralde mailako herri administrazioek emanak direnean.
29. Espetxean daudenei askatasuna kentzea konpentsatzeko Estatuko legerian edo autonomia erkidegokoetan aurrez ikusten diren kalte-ordainak, Amnistiari buruzko urriaren 15eko 46/1977 Legean jasotako kasuen ondorio direnak.
30. Askatasun eta eskubide demokratikoen defentsan eta haiek aldarrikatzean gertatutako heriotzen eta lesio ezintasun-eragileen kalte-ordainak, Memoria Historikoaren abenduaren 26ko 52/2007 Legean ezarritakoak.

III. TITULUA ZERGADUNAK

10. artikulua. Zergadunak.

1. Foru Arau honen 2. artikuluko 1. zenbakiko a) eta b) letretan aipatzen diren pertsona fisikoak dira zergadunak.
2. Nazionalitate espainiarra duten pertsona fisikoek ez diote zerga honen zergadunak izateari utziko, baldin eta, Bizkaiko zerga araudiaren mende egonik, frogatzen badute beren zerga egoitza berria paradisu fiskaltzat jotzen den herrialde edo lurralde batean dutela. Erregela hau egoitza aldatzen den zergaldian eta hurrengo laueta aplikatuko da.

11. artikulua. Errentak esleitzea.

1. Sozietate zibilen -nortasun juridikoa izan ala ez-, banatu gabeko herentzien, ondasun komunitateen eta Zergei buruzko Foru Arau Orokorrek 34. artikuluko 3. idatz-zatian jasotako gainerako entitateen errentak bazkide, oinordeko, komunero edo partaideei esleituko zaizkie, hurrenez hurren, foru arau honen IV. tituluko VI. kapituluaren 2. atalean ezarritakoari jarraituz.
2. Errentak esleitzeko araubidea ez zaie Eraldaketarako Nekazaritza Sozietateei aplikatuko, hauek Sozietateen gaineko Zerga ordainduko baitute.
3. Errentak esleitzeko araubidean dauden entitateak ez dira Sozietateen gaineko Zergari lotuta egongo.
4. Errentak egozteko araubidea ez zaie aplikatuko testamentu-ahalardearen bidezko jarauntsiei, ahalordea erabili bitartean; izan ere, halakoek foru arau honen 12.6. artikuluan ezarritakoaren arabera ordainduko dute zerga.

12. artikulua. Errentak indibidualizatzea.

1. Errenta bat zergadunak lortutakotzat joko da errentaren jatorri edo iturriaren arabera, senar-emazteen edo izatezko bikotearen araubide ekonomikoa, halakorik bada, zeinahi dela ere.
2. Etekinak jasotzeko eskubidea sortu duenari egotziko zaizkio bakar-bakarrik lanaren etekinak. Alabaina, foru arau honen 18. artikuluko a) idatz-zatian aipatzen diren prestazioak, euren alde aitortuak dituzten pertsona fisikoei egotziko zaizkie.
3. Jarduera ekonomikoen etekinak jarduera horiei atxikitako produkzio bideak edo giza baliabideak ohikotasunez, pertsonalki eta zuzenean bere kabuz antolatzen dituenak lortutakoak direla jotzen da.

Bestelako frogarik ezean, baldintza horiek jarduera ekonomikoen titular gisa ageri diren pertsonak betetzen dituztela joko da.

4. Kapitalaren etekinak sortzen dituzten ondare elementuen (ondasunak edo eskubideak) titular diren zergadunei egotziko zaizkie.

Aurreko paragrafoan ezarritakoaren ondoretarako, ondasunak eta eskubideak honela eratzekiko zaizkie zergadunei: titulartasun juridikoari buruz kasu bakoitzean aplikatu beharreko arauekin bat etorriz eta zergadunek aurkeztutako frogak eta Administrazioak aurkitutakoak kontuan hartuta.

Behar denean, senar-emazteen edo izatezko bikoteen araubide ekonomikoari buruzko xedapenetan eta senideen arteko ondare harremanez kasu bakoitzean aplika daitezkeen legeria zibileko manuetan ondasunen eta eskubideen titulartasun juridikoaz ezarritako arauak aplikatuko dira.

Senar-emazteen edo izatezko bikotearen araubide ekonomikoari edo ondare araubideari dagozkion xedapenen edo itunen arabera ondasunen eta eskubideen titulartasuna biena bada, erdibana eratzekiko zaizkie, beste partaidetza-kuota batzuk aplikatu behar direla frogatu ezean.

Ondasunen edo eskubideen titulartasuna ondo egiaztaturik ez badago, Zerga Administrazioak zerga erregistro batean edo beste erregistro publikoren batean halakotzat agertzen dena hartu ahal izango du titulartzat.

5. Ondare irabaziak eta galerak aurreko idatz-zatian ezarritakoaren arabera haiek sortu dituzten ondasun, eskubide eta gainerako ondare elementuen titular diren zergadunek lortutzat joko dira.

Frogatu gabeko ondare irabaziak sortu dituzten ondasunen edo eskubideen titulartasunaren arabera eratzekiko dira.

Aurreko eskualdaketa batetik ez datozen ondasun eta eskubideen eskuraketak horiek lortzeko eskubidea duenaren edo zuzenean irabazi dituenaren ondare irabazitzat joko dira.

6. Ordenatzaile ahala erabiltzearen zain dauden jaraunspenei dagozkien errentak jaraunspeneko ondasunen gozamendunei eratzekiko zaizkie, haien jatorriaren arabera. Aurreko 3. idatz-zatian xedatutakoa gorabehera, ekonomi jardueren etekinak haien gozamendunei egotziko zaizkie etekin gisa.

Gozamen eskubiderik ez duten ondasun edo eskubideei dagokienez, errentak jaraunspenari berari eratzekiko zaizkio eta zerga-ordainketa Bizkaiko Lurralde Historikoko Zerga Sistema Euskadiko Foru Zuzenbide Zibilaren berezitasunetara moldatu duen urriaren 15eko 7/2002 Foru Arauko II. tituluaren ezarritakoaren arabera egingo da.

Euskadiko Foru Zuzenbide Zibilari buruzko uztailaren 1eko 3/1992 Legeko 104. artikuluan ezarritako ezkontza ondoko erkidegoaren errentak ordenatzaile ahala erabiltzearen zain

daudenean, erdi bana eratxikiko zaizkie ezkontide alargunari eta ordenatzaile ahal erabiltzearen zain dagoen jaraunspenari, aurreko bi paragrafoetan ezarritako erregelaren arabera.

Aurreko paragrafoan jasotakoa maiatzaren 7ko 2/2003 Legean ezarritakoaren arabera osatutako izatezko bikoteei aplikatuko zaie, bikote-lagunek ezarritako ondare araubide ekonomikoari 3/1992 Legean agindu hori aplikatzeko bazeaio.

IV. TITULUA ZERGA-OINARRIA

I. KAPITULUA ARAU OROKORRAK

13. artikulua. Zerga-oinarriaren kontzeptua.

Zerga-oinarria zergadunak zergaldian lortutako errentaren kopurua izango da, eta titulu honetan xedatutakoaren arabera zehaztuko da.

14. artikulua. Zerga-oinarriaren kalkulua.

1. Oinarri ezargarria kalkulatzeko, ondoko araubideak erabiliko dira:
 - a) Zuzeneko zenbatespena.
 - b) Zenbatespen objektiboa, jarduera ekonomikoen etekin jakin batzuetarako.
 - c) Zeharkako zenbatespena, Bizkaiko Lurralde Historikoaren Zergen Foru Arau Orokorrean xedatutakoari jarrituz.
 2. Oinarri ezargarria kuantifikatzeko, ondorengo hurrenkerari jarraituko zaio:
 - 1.a. Errentak jatorriaren arabera kalifikatuko dira.
 - 2.a. Etekin garbiak, ondare irabazi eta galerak eta egotzi beharreko errentak titulu honetan aurreikusitako arauen arabera kuantifikatuko dira.
 - 3.a. Errentak integratu eta konpentsatuko dira beren jatorria zein den eta errenta orokor bezala edo aurrezkiaren errenta bezala sailkatuta dauden begiratuta.
- Eragiketa horien emaitza oinarri ezargarri orokorra eta aurrezkiaren oinarri ezargarria izango dira.

II. KAPITULUA LANAREN ETEKINAK.

15. artikulua. Lan etekinen kontzeptua.

Lanaren etekintzat kontraprestazio eta onura guztiak hartuko dira, euren izena edo izaera zeinahi dela ere, diruzkoak nahiz gauzazkoak izan, betiere lan pertsonaletik edo zergadunaren harreman laboral zein estatutariotik zuzenean edo zeharka eratorritakoak badira eta jarduera ekonomikoen etekinak ez badira.

Gauzen bidezko ordainketatzat jotzen dira ondasunak, eskubideak edo zerbitzuak dohainik edo merkatuko ohiko prezioetik behera norik bere xedeetarako erabili, kontsumitu edo lortzea, nahiz eta ematen dituenarentzat gastu erreala ez izan.

Errentak ordaintzen dituenak zergadunari eskudirutan ordaintzen dionean horrek ondasun, eskubide edo zerbitzuak eros ditzan, errenta diruzkoa dela joko da.

16. artikulua. Diruzko lan etekinak.

Besteak beste, honako hauek izango dira diruzko lan etekinak:

- a) Soldatak eta lansariak.
- b) Langabezia prestazioak eta langile autonomoek jarduerari uzteagatik jasotzen dituztenak.
- c) Ordezkaritza gastuengatik ematen diren ordainsariak.
- d) Bidai gastuetarako dietak eta ordainketak, salbu eta lokomozio gastuak eta ostatuetan egiten diren mantenu eta egonaldikoak, arau bidez ezarritako mugen barruan betiere.
- e) Aurreko artikuluan zerrendatu diren harremanetatik eratorritako sari eta kalte-ordainak.

17. artikulua. Gauzen bidezko lan etekinak.

1. Besteak beste, honako hauek izango dira gauzen bidezko lan etekinak:

- a) Borondatezko gizarte aurreikuspeneko erakundeetako bazkide babesleek ordaindutako kontribuzio edo ekarpenak eta, orobat, azaroaren 29ko 1/2002 Errege Dekretu Legegileak, Pentsio Plan eta Fondoei buruzko Legearen testu bateratua onartzen duenak, arautzen dituen pentsio planen sustatzaileek edo Europako Parlamentuak eta bertako Kontseiluak 2003ko ekainaren 3an enpleguko pentsio fondoan jarduerari eta ikuskapenari buruz emandako 2003/41/EB Arztejarauan aurreikusitako enpresa sustatzaileek egindakoak.
- b) Enpresaburuek pentsioengatik hartutako konpromisoei aurre egiteko ordaindutako kontribuzio edo ekarpenak, azaroaren 29ko 1/2002 Errege Dekretu Legegileak Pentsio Plan eta Fondoei buruzko Legearen testu bateratua onartzen duenak lehen xedapen gehigarrian eta berau garatzeko araudian aurreikusitako eran, betiere ordainketa horiek guztiak prestazioekin lotutako pertsonen egozten bazaizkie. Enpresen gizarte aurreikuspeneko planekin zer ikusirik ez duten aseguru kolektiboko kontratuetan borondatezkoa izango da egozpen fiskal hori, baina ordaindutako gainerako primei buruz hartzen den erabakia aseguru kontratua amaitu arte mantendu beharko da. Dena den, arrisku aseguruaren kontratuaren derrigorrez egin beharko da egozpen fiskala, nahiz eta hurrengo paragrafoko i) idatz-zatian xedatutakoa beteko den. Aseguru kontratuaren aldi berean erretiroa, heriotza edo lanerako ezintasuna estaltzen direnean, egozpen fiskala ez da inolaz ere nahitaezkoa izango.
- c) Etxebizitza erabiltzea karguren bat betetzeagatik edo enplegatu publiko nahiz pribatua izateagatik.
- d) Ibilgailuak erabiltzea edo ematea.
- e) Diruaren legezko interes tasatik behera ematea maileguak.
- f) Mantenu, ostatu, turismo bidaia eta antzekoengatik emandako prestazioak.
- g) Aseguru edo antzeko beste kontratuengatik enpresak ordaindu dituen primak edo kuotak, hurrengo Paragrafoko f), g) eta i) idatz-zatietan xedatutakoa izan ezik.
- h) Zergadunaren, ezkontidearen edo izatezko bikote-lagunaren mantenu eta ikasketa gastuak, nahiz ahaidetasun harreman batengatik harekin lotuta dauden pertsonenak (ezkon-ahaiddeenak edo izatezko bikoteak sortaraz ditzakeen bestelakoenak) ordaintzeko zuzendutako kopuruak.

2. Aurreko paragrafoan xedatutakoa hala izanik ere, honako hauek ez dira gauzen bidezko lan etekintzat hartuko:

- a) Enpresako kantika edo jantokietan nahiz izaera sozialeko ekonomatoetan langileei prezio beheratuan produktuak saltzea. Zerbitzua prestatzeko zeharkako formulak erabiltzea enpresako jantokietan produktuak prezio beheratuan saltzea dela joko da haien zenbatekoa araz ezartzen den zenbatekoa baino handiagoa ez denean.
- b) Enplegatutako langileek gizarte eta kultur zerbitzuetarako ondasunak erabiltzea. Besteak beste, honako hauek hartuko dira halakotzat: enpresek edo enplegu-emaileek langileen seme-alabei haur hezkuntzako lehen zikloaren zerbitzua emateko eskura jartzen dituzten espazio eta lokalak, herri administrazio eskudunak behar bezala homologatuak beti, zerbitzu hori behar bezala baimendutako hirugarrenekin emateko egindako kontratazioa, edo zerbitzu hori eskaintzeko zeharkako formulak, betiere hauen zenbatekoak araz ezartzen den kopurua gainditzen ez duenean.
- c) Jardueran dauden langileei enpresaren beraren zein sozietate taldeko beste enpresa batzuen akzioak edo partaidetzak ematen bazaizkie, doan zein merkatuko prezio normaletik behera, langile bakoitzari urtean emandakotik 6.000 eurotik gorakoa ez den zatia ez da lan etekintzat hartuko, betiere araz ezartzen diren baldintzetan.
- d) Langileak prestatu, trebatu edo birziklatzeko kopuruak, euren jardueren garapenagatik edo lanpostuen ezaugarriengatik beharrezkoak gertatzen direnean.
- e) Enplegatutako langileak teknologia berrietan trebatzeko kopuruak, araz ezartzen den eran.
- f) Langilearen lan istripu edo erantzukizun zibileko aseguru kontratua dela-eta enpresak ordaindu dituen primak edo kuotak.
- g) Gaixotasuna estaltzeko aseguru entitateei ordaindutako primak edo kuotak, honako baldintzak eta mugak betetzen direnean:
 - 1.a. Gaixotasun aseguruak langilea bera estaltzea eta haren barruan ezkontidea, izatezko bikote-laguna edo hogeita hamar urtetik beherako ondorengo ahaideak ere sartu ahal izatea.
 - 2.a. Aurreko 1. zenbakian aipatutako pertsona bakoitzagatik ordaindutako primak edo kuotak ez izatea urtean 500 eurokoak baino handiagoak. Kopuru horretatik gorako soberakina gauzen bidezko ordainketatzat hartuko da.
- h) ...
- i) Heriotza edo elbarritasun kasuetarako arrisku garbiari buruzko aldi baterako aseguru kolektiboen kontratuei dagozkien sariak, legez ezartzen den mugaraino.

18. artikulua. Beste lan etekin batzuk.

Honako hauek ere lan etekintzat hartuko dira:

- a) Honako prestazio hauek:
 - 1.a. Gizarte Segurantzaren eta klase pasiboen erregimen publikoetatik jasotako pentsio eta hartzeko pasiboak, eta ezintasun, erretiro, istripu, gaixotasun, alarguntza edo antzeko egoerengatik erakunde publikoek emandako gainerako prestazioak, foru arau honen 9. artikuluan xedatutakoa eragotzi gabe.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa hala izanik ere, jarduera ekonomikoetan aritzen direnek prestazio edo zenbatekoak jasotzen badituzte Gizarte Segurantzaren Lege Orokorrak ezartzen dituen kontzeptuetako bat dela-eta, eta horiek jardueretan aldi baterako ezin aritzea badakarte, jarduera horien etekin gisa konputatuko dira.

2.a. Funtzionarioen derrigorrezko mutualitate orokorretatik, umezurtzen ikastetxeetatik eta antzeko beste erakundeetatik onuradun gisa jasotzen diren prestazioak.

3.a. Jarraian zerrendatzen diren prestazioak:

- a) Borondatezko gizarte aurreikuspeneko entitateetako bazkide osoek eta haien onuradunek jasotako zenbatekoak, borondatezko edo derrigorrezko bajagatik, entitatea desegin edo likidatzeagatik, edota gaixotasun larriaren kasuan nahiz iraupen luzeko langabezia egoeretan jasotakoak barne.

Dena den, borondatezko edo derrigorrezko bajagatik nahiz entitatea desegin edo likidatzeagatik jasotako zenbatekoak oso-osorik sartzen badira, bi hilabeteko epea igaro baino, borondatezko gizarte aurreikuspeneko beste entitate batean, ez dira zergaren oinarri ezargarrian integratuko.

- b) Pentsio planen onuradunek jasotako prestazioak, barruan sartuta, baita ere, gaixotasun larrien kasuan edo iraupen luzeko langabezia egoeretan modu aurreratuan erabiltzen diren kopuruak, eta Europako Parlamentuak eta bertako Kontseiluak 2003ko ekainaren 3an enpleguko pentsio fondoen jarduerari eta ikuskapenari buruz emandako 2003/41/EB Arteztarauan araututako pentsio planetatik jasotakoak.

4.a. Gizarte aurreikuspeneko mutualitateekin hitzartutako aseguru kontratuen onuradunek jasotako prestazioak, baldin eta haien ekarpenak, zati batean behintzat, gastu kengarritzat hartu ahal izan badira jarduera ekonomikoen etekin garbia kalkulaterakoan, edo zerga honen zerga-oinarria txikitu badute.

Aurreko kontratu horietatik eratortzen diren erretiro eta elbarritasun prestazioak zerga-oinarrian sartuko dira, baldin eta prestazio horietatik jasotako zenbatekoa handiagoa bada, foru arau honen 72.4.a) artikuluan, zazpigarren xedapen gehigarrian edo zortzigarren xedapen gehigarrian zehaztutako baldintzak ez betetzeagatik zerga-oinarria murriztu edo gutxitu ez duten ekarpenak baino.

5.a. Enpresen aurreikuspen plan aseguratuen onuradunek jasotako prestazioak.

6.a. Enpresen gizarte aurreikuspeneko planekin zer ikusirik ez duten aseguru kolektiboko kontratuen onuradunek erretiro eta elbarritasunagatik jasotako prestazioak, haien zenbatekoek fiskalki egotzitako kontribuzioak eta langileek zuzenean egindako ekarpenak gainditzen dituzten neurrian. Nahitaezkoa da, betiere, kontratu horietan enpresek pentsioei aurre egiteko bereganatu dituzten konpromisoak bideratzea (azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuz onartu zen) Pentsio Plan eta Fondoei buruzko Legearen lehen xedapen gehigarrian eta horren garapenerako araudian aurreikusitako eran.

7.a. Aurreikuspen plan aseguratuen onuradunek jasotako prestazioak, gaixotasun larrien kasuan edo iraupen luzeko langabezia egoeretan modu aurreratuan erabilitako kopuruak barne.

8.a. Menpekotasun aseguruaren onuradunek jasotako prestazioak, norberaren autonomia eta pertsona ezinduen arreta sustatzen dituen legean xedatutakoaren arabera.

- b) Europako Parlamentuko diputatuei, Gorte Orokorretako diputatu eta senatoreei, Euskal Autonomia Erkidegoko legebiltzarkideei, beste autonomia erkidegoetako legebiltzarkideei, Batzar Nagusietako prokuradorei, udaletako zinegotzietatik eta foru aldundietako nahiz beste toki erakundeetako kideei euren kargua dela eta ordainduriko zenbatekoak, erakunde horiek bidai eta joan-etorri gastuetarako ematen duten zatia betiere kanpo utzita.

- c) Nazioarteko erakundeetan aritzen diren funtzionario espainiarrei egindako ordainketak, nazioarteko hitzarmen eta itunetan aurreikusitakoa eragotzi gabe.

- d) Legez aitortutako erlijioetako ministro edo apaiz lanak betetzeagatik lortutako kopuruak.
- e) Administrazio kontseiluetako eta hauen ordezeko batzordeetako administratzaile eta kideek nahiz bestelako ordezkariak organoetako partaideek jasotako ordainketak.
- f) Sozietateen sortzaile edo sustatzaileek euren zerbitzu pertsonalen ordainsari gisa beretzat gordetzen dituzten eskubide ekonomiko bereziak.
- g) Bekak, foru arau honen 15. artikuluan deskribatutako harremanetako batetik datozenean, foru arau honen 9. artikuluan xedatutakoa eragotzi gabe.
- h) Jarduera humanitarioetan edo gizarte laguntzakoetan jarduteagatik jasotzen diren ordainketak, foru arau honen 9. artikuluan xedatutakoa eragotzi gabe.
- i) Ezkontidearengandik edo izatezko bikote-lagunarengandik jasotzen diren pentsio konpentsagarriak, eta urteko mantenurako ordainketak, foru arau honen 8. artikuluan xedatutakoa eragotzi gabe.
- j) Izaera bereziko lan harremanetatik eratorritako ordainketak.

19. artikulua. Lanaren etekin osoa.

1. Lanaren etekin osoa kapitulu honetako aurreko artikuluetan definitu diren etekin guztietik osatzen dute oro har.
2. Alabaina, Paragrafo honetan zerrendatzen diren kasuetan, lanaren etekin osoa kapitulu honetako aurreko artikuluetan definitu diren etekinen zenbateko osoari ondoko portzentajeak aplikatuz kalkulatu da:
 - a) Lanaren etekinak bi urtetik gorako epean sortu direnean eta aldizka edo noizean behin lortu ez direnean, %60 aplikatuko da; portzentaje hori %50ekoa izango da sortze-aldia 5 urtetik gorakoa denean edo etekinak denboran era irregular nabarmenean lortutakotzat erregelamenduz kalifikatzen direnean.

Etekinak zatika kobratzen badira, etekinaren sorreraldia konputatzerakoan kontuan hartuko da zenbat urtetan zatikatzen den kobrantza, erregelamenduz ezartzen den eran.

- b) Foru Arau honen 18.a) artikuluan aurreikusitako prestazioak, 6. zenbakikoak kanpoan utzita, kapital moduan jasotzen badira, jasotako zenbatekoa 100eko 100ean integratuko da.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa xedatuta ere, ondorengo kasuetan 100eko 60an integratuko da kapital moduan jasotako zenbatekoa:

- Kontingentzia bakoitzagatik jasotzen den lehen prestazioa bada, aurreneko ekarpena egin denetik bi urte baino gehiago igaro direnean. Prestazioak elbarritasun edo ezintasunagatik jasotzen badira, ez da exijituko bi urteko epea.
- Aurreko paragrafoan aipatutako kontingentzia berdinagatik elkarren segidan jasotzen diren prestazioak aurreko prestazioaz geroztik bost urte behin igarota eskuratu badira, ordaindutako ekarpenek aldizkakotasun eta erregulartasun nahikoa gordetzen dutenean erregelamenduz ezartzen den eran.

Ondorio horietarako, lehendabiziko prestaziotzat hartuko da kontingentzia bakoitzagatik ekitaldi bakarrean kapital moduan jasotako kopuruaren batura. Aurreko paragrafoan aipatu diren prestazio jarraituei erregela bera aplikatuko zaie.

Paragrafo honetan ezarritako tratamendua gaixotasun larrien kasuan eta iraupen luzeko langabezia egoeretan jasotzen diren kopuruei ere aplikatuko zaie.

Idatz-zati honetan jasotako %60ko integrazio portzentajea estalitako kontingentziaren bat edo azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzazko Errege Dekretuak onetsitako Pentsio Plan eta Fondoei buruzko Legeko 8.8. artikuluan ezarritako gertakizunen bat ez beste zio bategatik jasotzen den lehenengo kopuruari aplikatuko zaio, bai eta bost urte igarotakoan jasotzen diren kopuruei ere, baldin eta ekarpenak aldian aldikoak izan badira, arau bidez ezarri den bezala.

Ondorio horietarako, jasotako lehen kopurutzat zergaldi berean kapital moduan jasotako kopuruaren batura hartuko da. Aurreko paragrafoan aipatutako kopuruaren ordainketa jarraituei erregela bera aplikatuko zaie.

c) Etekinak foru arau honen 18. artikuluko a) idatz-zatiaren 6. zenbakian aipatzen diren aseguru kolektiboen kontratatuengatik kapital moduan jasotako prestazioetatik baldin badatoz eta, betiere, enpresariaren ekarpenak prestazioak jasotzen dituzten pertsonen egotzi bazaizkie, honela jokatuko da:

a) Erretiro prestazioen kasuan

- 100eko 60, haiei dagozkien primak prestazioak jaso baino gutxienez bi urte lehenago ordaindu badira.
- 100eko 25, haiei dagozkien primak prestazioak jaso baino gutxienez bost urte lehenago ordaindu badira. Lehen prima ordaindu denetik zortzi urte baino gehiago igaro badira eta kontratuaren iraupenean zehar ordaindutako primak aldizkakotasun eta erregularitasun nahikoa gordetzen badute arauz ezarritako den eran, kontratu hauengatik jasotako prestazioen etekin osoari portzentaje hori bera aplikatuko zaio.

b) Elbarritasun prestazioen kasuan:

- 100eko 25, elbarritasuna arauz ezarritako modu eta mailetan finkatzen denean edo prestazioak zortzi urtetik gorako antzinatasunaz hitzartutako aseguru kontratuetatik datozenean, baldin eta kontratuaren iraupenean zehar ordaindutako primak aldizkakotasun eta erregularitasun nahikoa gordetzen badute arauz ezartzen den eran.
- 100eko 60, aurreko baldintzak betetzen ez direnean.

Era berean, honako prestazio hauei ere ezarri ahalko zaie tratamendu hori: kapital gisa jasotako elbarritasun prestazioak, Foru Arau honetako 17.2 i) artikulua aipatzen dituen aseguru kontratu kolektiboetatik eratorritakoak; hau da, aldi baterako eta arrisku garbirako aseguruetatik eratorritakoak.

Kapital moduan jasotako prestazioak foru arau honen 18. artikuluko a) idatz-zatiaren 6. zenbakian aipatzen diren aseguru kolektiboen kontratatuengatik datozenean, eta enpresariaren ekarpenak prestazioak jasotzen dituzten pertsonen egotzi ez zaizkienean, 100eko 60 aplikatuko da:

a) elbarritasun prestazioak direnean.

b) haiei dagozkien primak prestazioak jaso baino gutxienez bi urte lehenago ordaindu direnean.

Paragrafo honetako c) idatz-zati honetan aipatzen diren portzentajeak aplikatzeko, formula erraztuak finkatu ahal izango dira arauz ezartzen den eran.

d) Foru arau honen 18.a) artikuluan aipatzen diren prestazioak errenta moduan jasotzen direnean eta egotzitako kontribuzio enpresarialek oinarri ezargarria murrizten dutenean, oso-osorik konputatuko dira.

20. artikulua. Akzioen gaineko aukerak.

1. Lanaren etekinak sortzen badira subjektu pasiboak erabili egin dituelako berak lan egiten duen entitatearen, sozietate taldeko beste edozein entitatearen, edo harekin lotutako dagoen beste edozein entitatearen akzioen gainean zituen aukerak, honako berezitasun hauek hartuko dira kontuan lanaren etekin garbia zehazterakoan:
 - a) Soilik ulertuko da lanaren etekin horien sorrera-aldia bi edo bost urte baino handiagoa dela eta etekinok ez direla aldizka edo noizean behin lortzen, baldin eta eskubideak erabiltzen badira haiek eman ziren egunetik aurrera bi edo bost urte igaro ondoren, hurrenez hurren, eta, gainera, eskubideok ez badira urtero ematen.
 - b) Aurreko 19.2a) artikuluan jasotzen diren portzentajeak aplikatzeko hartuko den etekinaren zenbatekoa ezin da handiagoa izan, arauz ezartzen den kopurua bider etekinaren sorrera-urteak eginez lortzen den zenbatekoa baino.
2. Aurreko paragrafoan aipatutako mugaren zenbatekoa bikoiztu egingo da akzioen gaineko aukeren salmentek baldintza hauek betetzen dituztenean:
 - a) Eskuratutako akzio edo partaidetzak gutxienez 3 urtez eduki behar dira, erosteko aukeraz baliatu denetik kontatzen hasita.
 - b) Enpresako edo enpresa taldeko zein azpitaldeko langile guzti-guztiei eskaini behar zaizkie erosteko aukerak, baldintza berdinetan.

21. artikulua. Lanaren etekin garbia.

Etekin osoei gastu kengarrien eta hobariaren zenbatekoa kenduz kalkulatu da lanaren etekin garbia.

22. artikulua. Gastu kengarriak.

Gastu kengarritzat ondoko hauek hartuko dira soil-soilik:

- a) Gizarte Segurantzari edo funtzionarioen derrigorrezko mutualitate orokorreari egindako kotizazioak, eskubide pasiboan murrizketak eta umezurtzen eskolei edo antzeko erakundeei egindako kotizazioak, eta, orobat, zergadunek Gizarte Segurantzaren ordeko entitate edo erakundeei ordaindutako zenbatekoak, hari dagozkion zenbait kontigentziaren prestazioa indarrean dagoen araudiaren arabera beren gain hartu dutenean.
- b) Herriak aukeratutako kargu politikoek eta izeneztapen askeko kargu politikoek euren erakunde politikoari nahitaez emandako kopuruak.

Kopuru horien muga lanpostu hori betez lortutako etekin osoen 100eko 25 izango da, betiere etekin horiek zergadunaren errenta iturri nagusia baldin badira.

Foru arau honen 117. artikuluko i) idatz-zatin aipatzen den eredu informatiboan sartuta dauden zergadunek baino ezingo dute aplikatu idatz-zati honetan jasotakoa.

23. artikulua. Lan etekinen hobaria.

1. Lan etekin osoaren eta gastu kengarrien arteko diferentzia positiboak honako hobariak izango ditu:
 - a) Diferentzia 7.500 eurokoa edo txikiagoa bada, 4.650 euroko hobaria egingo da.
 - b) Diferentzia 7.500.01 eta 15.000 euro bitartekoa bada, honako hobaria egingo da: 4.650 euro ken aipatutako diferentziari 7,500.00 euro gutxitu ondoren ateratzen den emaitza 0,22rekin biderkatuz ateratzen den zenbatekoa.

- c) Diferentzia 15.000 eurotik gorakoa bada, 3.000 euroko hobaria egingo da.
- 2. Oinarri ezargarran lanetik ez datozen errentak konputatzen badira, eta horiek 7.500 eurotik gorakoak badira, hobaria 3.000 eurokoa izango da.
- 3. Aurreko Paragrafoetan aipatu diren hobariak honela gehituko dira:
 - a) 100eko 100, minusbaliotasun maila %33koa edo handiagoa eta %65ekoa baino txikiagoa duten langile aktibo ezgaituentzat..
 - b) 100eko 250, minusbaliotasun maila %33koa edo handiagoa eta %65ekoa baino txikiagoa duten langile aktibo ezgaituentzat, baldin eta mugikortasun mugatuko egoeran badaude. Mugikortasuna mugatua dutela ulertuko da abenduaren 23ko 1.971/1999 Errege Dekretuak, minusbaliotasun maila aitortu, ezarri eta kalifikatzeko prozedurari buruzkoak, III. eranskinean jasotzen duen baremoaren A, B edo C letretako egoeretan sartuta daudenean edo baremo horren D, E, F, G edo H letretan 7 puntu edo gehiago lortzen dituztenean. Orobat, %65eko edo hortik gorako minusbaliotasuna duten langile aktibo ezgaituentzat ere 100eko 250 gehituko da hobaria.
- 4. Artikulu honetan aurreikusitako hobaria aplikatzearen ondorioz ateratzen den etekin garbia ezingo da negatiboa izan.

III. KAPITULUA EKONOMI JARDUEREN ETEKINAK

24. artikulua. Jarduera ekonomikoen etekin osoen kontzeptua.

1. Jarduera ekonomikoen etekin osotzat honako hauek hartzen dira: lan pertsonaletik eta kapitaletik, bietatik aldi berean edo horietako batetik bakarrik, eratorriak izanik, zergadunak produkzio bideak eta giza baliabideak, edo bietako bat bakarrik, bere kontura antolatzea dakartenak ondasun eta zerbitzuen produkzio edo banaketan esku hartzeko.

Bereziki, halakotzat jotzen dira erauzketa jardueren etekinak eta fabrikazio, merkataritza edo zerbitzu prestazioenak, artisautza, nekazaritza, basogintza, abeltzaintza, arrantza, eraikuntza, meataritza eta jarduera profesionalak barne.

2. Jarduera Ekonomikoen gaineko Zergari buruzko tarifen bigarren eta hirugarren sekzioetan sailkatzen direnak baino ez dira joko jarduera profesionaltzat.
3. Ondasun higiezinak alokatzea edo saldu/erostea jarduera ekonomikotzat hartuko dira bakar-bakarrik honako zirkunstantziak betetzen direnean:
 - a) Jarduera garatzeko, gutxienez lokal bat izatea eta lokal horrek jarduera hori kudeatzeko bakarrik erabiltzea.
 - b) Jarduera burutzeko, gutxienez langile bat aritzea lan kontratu batekin eta lanaldi osoan.

25. artikulua. Etekin garbia kalkulatzeko arau orokorrak.

1. Etekin garbia honako metodo hauetako bakoitzarentzat finkatutako arauak aplikatuz kalkulatu da:
 - a) Zuzeneko zenbatespena.
 - b) Zenbatespen objektiboa.
2. Zuzeneko zenbatespenaren metodoak, araubide orokor gisa aplikatuko denak, honako modalitate hauek izango ditu:
 - a) Arrunta.

- b) Erraztua. Modalitate hau jarduera ekonomiko jakin batzuei aplikatuko zaie, hain zuzen ere, zergadunak egindako jarduera guztiak hartuta, denek batera aurreko lehen urtean 600.000 eurotik gorako eragiketa bolumena gainditzen ez dutenei.

Jarduera ekitaldiaren barruan egiten hasi bada, aurreko paragrafoan aipatu den kopurua konputatzeko ekitaldi horretan egindako eragiketa bolumena hartuko da kontuan.

Jarduera hasi den ekitaldia urtebetekoa baino txikiagoa bada, aurreko kopurua konputatzeko, egindako eragiketak urtearekin parekatuko dira.

Modalitate hau aplikatu ahal izateko, zergadunak espresuki adierazi beharko du hala nahi duela, arauz ezartzen den eran.

3. Zenbatespen objektiboaren metodoak modalitate hauek izango ditu:

- a) Zeinuak, indizeak edo moduluak.
b) Hitzarmenak.

Zenbatespen objektiboaren metodoaren modalitate bakoitzerako aurreikusitako baldintzak biltzen dituzten zergadunek modalitate horietako bakoitzerako ezarrita dauden arauen arabera kalkulatzeko dituzte euren etekin garbiak. Berau aplikatzeko, zergadunak espresuki adierazi beharko du hala nahi duela, arauz ezartzen den eran.

4. Zergadunak ondasun, eskubide edo zerbitzuak hirugarren batzuei dohainik laga edo maileguan ematen dizkienean, tartean kontraprestazioa dagoenean eta kontraprestazio hori ondasun, eskubide eta zerbitzuek merkatuan duten balio arrunta baino dezente baxuagoa denean eta, orobat, jardueraren xede diren ondasun edo eskubideak norbere kontsumo eta erabilerarako bideratzen direnean, foru arau honen 60. artikuluan xedatutakoari jarraituko zaio.
5. Jarduera ekonomikoen etekin garbia kalkulatzeko, haiei atxikitako ondare elementuetatik eratortzen diren ondare irabazi edo galerak hartuko dira kontuan, eta Sozietateen gaineko Zergaren Foru Arauak jasotakoaren arabera kuantifikatuko dira.

Halaber, aipatutako foru arauaren 22. artikuluan aparteko mozkinen berrinbertsioari buruz xedatutakoa aplikatuko zaie.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa aplikatuta irabazi edo galerak sortzen badira, horiek jarduera ekonomikoaren etekin arruntari gehitu edo kenduko zaizkio etekin garbia kalkulatzeko.

6. Sozietateen gaineko Zergaren Foru Arauak VIII. tituluko II. kapituluan xedatutakoa aplikatze aldera, kapitulu honetako hurrengo artikuluetan arautzen diren modalitateetan etekin garbia kalkulatzeko arau bereziekin bat datorrenean, eta Sozietateen gaineko Zergaren Foru Arauak 49. artikuluan ezarritako beharkizunak betetzeko, zergadunak egindako jarduera ekonomiko guztiak hartuko dira kontuan.
7. Jarduera ekonomikoaren etekin garbia bi urtetik gorako epean sortu denean eta aldizka edo noizean behin lortu ez denean, %60 aplikatuko da; portzentaje hori %50ekoa izango da sorreraldia 5 urtetik gorakoa denean edo etekina denboran era irregular nabarmenean lortutakotzat erregelamenduz kalifikatzen denean.

Zatika kobratzen bada, sorreraldia konputatzerakoan kontuan hartu beharko da zenbat urtetan zatikatzen den kobrantza arauz ezarriko den eran.

26. artikulua. Jarduerari atxikitako ondare elementuak.

1. Honako hauek joko dira jarduera ekonomiko bati atxikitako ondare elementutzat:

- a) Zergadunak jarduera garatzeko erabiltzen dituen ondasun higiezinak.
 - b) Jarduerako langileen zerbitzu ekonomiko eta soziokulturaletara bideratutako ondasunak. Aldiz, aisialdi eta olgetarako ondasunak edo, oro har, jarduera ekonomikoaren titularrak erabilera pribaturako erabiltzen dituenak ez dira jarduerari atxikitat joko.
 - c) Etekinak lortzeko beharrezko diren bestelako ondare elementuak. Entitate baten fondo propioetan parte hartzea eta kapitalak hirugarrenei lagatzea adierazten duten aktiboak ez dira inoiz jarduera ekonomikoari atxikitako elementuak.
2. Jarduera ekonomikoan partzialki baino erabili ezin daitezkeen ondare elementuak direnean, jardueran benetan erabiltzen den zatia bakarrik egongo da atxikita. Ondare elementuak zatietan direnean ezin dute inoiz atxikipen partzialik eduki.

Erregelamenduz finkatu ahal izango zein baldintzatan jo daitezkeen ondare elementu jakin batzuk jarduera ekonomiko bati atxikitat, nahiz eta premia pribatuetarako erabili eta erabilera hori osagarria eta garrantzirik gabea izan.

- 3. Ondare elementuak jarduerari atxikitat joko dira titularitatea bi ezkontideek edo izatezko bikoteko bide kideek duten kontuan hartu gabe.
- 4. Zergadunak ondare elementuak atxikitzeak edo aktibo finkoei atxikipena kentzeak ez du ondare aldaketarik ekarriko, betiere ondasun edo eskubideek haren ondarearen parte izaten jarraitzen badute.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa eragotzi ere, jarduera ekonomikoari atxikita dauden elementuei atxikipena kentzen bazaie eta zergadunaren ondare pertsonalerako bideratzen badira, haien eskurapen balioa honako hau izango da ondarearen geroko aldaketen ondorioetarako:

- a) Etekin garbia kalkulatzeko zuzeneko zenbatespenaren metodoaren modalitate arrunta erabiltzen bada, atxikipena kentzen zaien unean zeukaten kontabilitate balio garbia.
- b) Gainerako kasuetan, eskurapen prezioaren eta dagoeneko egin diren edo egin beharko ziren amortizazioen arteko aldea.

Elementuak jarduerari atxikita egon diren denboran zergadunak etekinak kalkulatzeko bere jarduera ekonomikoari aplikatu dion modalitateak ezinezkoa egin badu, epe horretan guztian edo haren zati batean, elementu horien amortizazioagatik berariazko kenkaria aplikatzea, ulertu beharko da gehieneko epealdietan egin den kenkaria gutxieneko koefizienteak aplikatuz ateratzen den amortizazioa dela, hain zuzen ere, Sozietateen gaineko Zergaren araudian jasotakoa.

- 5. Ondasun edo eskubideak besterentzen badira desatxikipena gertatu denetik oraindik hiru urte igaro ez direnean, desatxikipenik ez dela izan ulertuko da.

Jarduera uzten den kasuetan, ondare elementuak aldeztatik desatxiki direla ulertuko da, salbu eta zergadunak jarduera utzi ondorengo hiru urteko epean edozein jarduera ekonomikori berriro ekiten badio.

Aitzitik, jarduera ekonomikoari ondare pertsonaleko ondasun edo eskubideak atxikitzen bazaizkio, beren eskurapen balioagatik hartuko dira kontuan.

Ondore guztietarako, ondasunak eta eskubideak jarduerari lotu eta 3 urte igaro baino lehen besterentzen badira horrela lortutako kopurua Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 22. artikuluan ezarri bezala berrinbertitu gabe, loturarik ez dela gertatu ulertuko da.

27. artikulua. Etekin garbia zuzeneko zenbatespenaren modalitate arrunta erabiliz kalkulatzeko arauak.

Etekin garbia zuzeneko zenbatespenaren modalitate arruntaren bidez kalkulatzeko, foru arau honen 25. artikuluan jasotzen diren arau orokorrak eta Sozietateen gaineko Zergaren Foru Arauan xedatutakoa aplikatuko dira. Gainera, honako arau bereziak hartuko dira kontuan:

- 1.a. Ez dira gastu kengarritzat joko Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauak 14.2. artikuluan aipatutako kontzeptuak, eta ezta enpre-sari edo profesional beraren gizarte aurreikus-peneko mutualitateei egindako ekarpenak ere, foru arau honen 72. artikuluan ezarritakoari utzi gabe.

Hala ere, norbere konturako langileen edo autonomoen Gizarte Segurantzako erregimen berezian sartu gabeko profesionalak diru kopuruak ordaintzen dituztenean gizarte aurreikuspeneko mutualitateekin sinatutako aseguru kontratuengatik, ordaindutako kopuru horiek gastu kengarritzat joko dira, Gizarte Segurantzak estaltzen dituen gorabeherak hartzen dituen zatian, baldin eta Aseguru Pribatuen Antolamendu eta Ikuskapenari buruzko azaroaren 8ko 30/1995 Legeak hamabosgarren xedapen gehigarrian aurreikusitako obligazioa betetzeko, mutualitate horiek Gizarte Segurantzako erregimen bereziaren ordeztzen badira. Urteko muga 4.500 eurokoa izango da.

- 2.a. Behar bezala frogatzen bada, lan kontratua dela medio eta besteren konturako langileei aplikagarri zaien Gizarte Segurantzako erregimenari afiliatuta, ezkontideak, izatezko bikote-lagunak edo zergadunarekin bizi diren adingabeko seme-alabek hark garatutako jarduera ekonomikoan modu jarraituan lan egin ohi dutela, etekinak kalkulatzeko garaian, haietako bakoitzarekin hitzartutako ordainsariak kengarriak izango dira haien kualifikazio profesionalari eta egindako lanari dagozkionak merkatukoak baino handiagoak ez badira.

Kopuru horiek ezkontideak, izatezko bikote-lagunak edo adingabeko seme-alabek lan etekin gisa lortutako kopuruak direla joko da zerga ondorio guztietarako.

- 3.a. Zergadunaren ezkontideak, izatezko bikote-lagunak edo harekin bizi diren adingabeko seme-alabek ondasun edo eskubideak lagatzen dituztenean jarduera ekonomikoaren zerbitzura jartzeko, jardueraren titularraren etekinak kalkulatzeko hitzartutako kontraprestazioagatik egingo da kenkaria, betiere merkatuko balioa gainditzen ez badu. Kontraprestaziorik egon ez bada, merkatuko balioagatik egin ahal izango da kenkaria. Kontraprestazioa edo merkatuko balioa ezkontideak, izatezko bikote-lagunak edo adingabeko seme-alabek lortutako kapital etekina dela joko da zerga ondorio guztietarako.

Ondasun eta eskubideak bi ezkontideenak edo izatezko bikoteko bi kideenak direnean, arau hau ez da aplikagarria izango.

- 4.a. Zergadunak gaixotasun aseguruengatik ordaindutako primak gastu kengarritzat hartuko dira bai hari dagokion zatian eta bai ezkontideari, izatezko bikote-lagunari edo harekin bizi diren hogeita hamar urtetik beherako seme-alabei dagokien zatian. Pertsona horietako bakoitzagatik 500 euroko kenkaria egingo da gehienez.

28. artikulua. Etekin garbia zuzeneko zenbatespenaren modalitate erraztua erabiliz kalkulatzeko arauak.

1. Etekin garbia zuzeneko zenbatespenaren modalitate erraztua erabiliz kalkulatzeko, honela jokatuko da:
 - a) Lehendabizi, sarrerak eta gastuak kalifikatu eta koantifikatuko dira Sozietateen gaineko Zergari buruzko foru arauan eta aurreko artikuluko erregeletan xedatutakoaren arabera. Kanpoan utziko dira hornidurak, amortizazioak eta jarduerari atxikitako ondare elementuetatik eratorritako irabazi eta galerak.

- b) Aurreko idatz-zatian aipatu diren sarrera eta gastuen arteko diferentzia kalkulatu da, eta hortik ateratzen den emaitzari %10 kenduko zaio amortizazioengatik, hornidurengatik eta gastu frogagaitzengatik.
 - c) Aurreko b) idatz-zatian esandakoaren arabera ateratzen den emaitzari jarduerari atxikitako ondare elementuen irabazi eta galerak gehitu edo kenduko zaizkio, foru arau honek 26.5 artikuluan xedatutakoari jarraikiz.
2. Zuzeneko zenbatespen erraztuan dauden enpresari edo profesionalek osatutako taldeen kasuan, erregela bereziak ezarri ahal izango da, arauzko den eran, gastu kengarri jakin batzuk koantifikatzeko, artikulua honen 1. Paragrafoa b) idatz-zatian aipatu den portzentajea ere barne.

29. artikulua. Etekin garbia zenbatespen objektiboko zeinu, indize eta moduluen bidez kalkulatzeko arauak.

1. Zenbatespen objektiboaren barruan araututa dagoen zeinu, indize edo moduluen metodoa arauz ezartzen den eran, kopuru mugekin eta erabakitzen diren jarduerak ekonomikoko sektoreei aplikatuko zaie, jarduerak profesionalak kanpoan utzita.
2. Zenbatespen objektiboaren metodoa aplikatu arren, jarduerak ekonomikoaren benetako etekinak zergapean geratuko dira beti.

Ekonomi jardueraren egiazko etekinaren eta etekin garbia zehazteko modalitate honen aplikazio zuzenetik ateratakoaren arteko diferentziarik gertatzekotan, emaitzazko kuotaren sarrera edo itzulketa egingo da, ez dagoela epez kanpo sartzearen ziozko errekaratu, berendutza korritu eta zehapenik ezartzerik.

3. Edonola ere, modalitate honetarako onartzen diren arauak aplikatuz ateratzen den etekinari gehitu edo kendu behar zaizkio jarduerak ekonomikoei atxikitako elementuak besterentzeak dakartzan irabaziak edo galerak, foru arau honek 25. artikulua 5. paragrafoan xedatutakoaren arabera.

30. artikulua. Zenbatespen objektiboan etekin garbia hitzarmen bidez zehazteko arauak.

1. Foru Aldundiak behar bestean arrazoitutako akordio bidez ezarriko ditu hitzarmenen bidez zenbatespen objektiboaren metodoa jarduerak ekonomikoaren hainbat sektoreri aplikatzeko muga, baldintza, sektore eta baldintzak. Horretarako, hitzarmenetan jasoko dira, behin zergadunek onartuta, hainbat zergalditarako etekinen zifra indibidualizatuak, eta horiek Ogasun eta Finantza Saileko foru diputatuaren Foru Agindu bidez zehaztuko dira.
2. Zenbatespen objektiboaren metodoa aplikatu arren, jarduerak ekonomikoaren benetako etekinak zergapean geratuko dira beti.

Diferentzia sortzen bada jardueraren benetako etekinaren eta etekin garbia zehazteko modalitate hau egoki aplikatuz ateratzen denaren artean, dena delako kuota ordaindu behar da, eta ez da exijituko sarrera epez kanpo ordaintzeak dakarren errekaraturik, ez eta berandutza interesik edo zigorrik ere.

3. Edonola ere, modalitate honetarako onartzen diren arauak aplikatuz ateratzen den etekinari gehitu edo kendu behar zaizkio jarduerak ekonomikoei atxikitako elementuak besterentzeak dakartzan irabaziak edo galerak, foru arau honek 25. artikulua 5. paragrafoan xedatutakoaren arabera.

IV. KAPITULUA KAPITALAREN ETEKINAK

1. ATALA ARAU OROKORRAK

31. artikulua. Definizioa.

1. Kapitalaren etekin osotzat hartuko dira zuzenean edo zeharka ondare elementu, ondasun edo eskubideetatik datozen onura edo kontraprestazio guztiak, duten izendapena edo izaera dutelarik, diruzkoak izan edo gauzazkoak izan, baldin eta elementu, ondasun edo eskubide horien titularra zergaduna bada eta zergadunak berak egindako jarduera ekonomikoei atxikita ez badaude.

Hala eta guztiz ere, ondare irabazi edo galera gisa zergapetuko dira ondare elementuen titulartasuna eskualdatzeak dakartzan errentak, nahiz eta jabariaren erreserbarako ituna hitzartuta egon, non eta foru arau honek ez dituen kapitalaren etekintzat hartzen errenta horiek.

2. Gauza bidezko errentatzat hartzen dira doan edo merkatuko ohiko prezioetik behera ondasun, eskubide edo zerbitzuak xede partikularretarako erabiltzea, kontsumitzea edo lortzea, nahiz eta haiek ematen dituenari benetako gasturik ez eragin.

Errentak ordaintzen dituenak zergadunari eskudirutan ordaintzen dionean horrek ondasun, eskubide edo zerbitzuak eros ditzan, errenta diruzkoa dela joko da.

3. Edonola ere, hauek hartuko dira kapitalaren etekintzat:
 - a) Ondasun higiezin landatar nahiz hiritarretatik datozen etekinak, zergadunak egindako jarduera ekonomikoei atxikita ez badaude.
 - b) Kapital higikorretik eta, oro har, zergadunaren titulartasunekoak diren gainerako ondasun edo eskubideetatik datozen etekinak, zergadunak berak egindako jarduera ekonomikoei atxikita ez badaude.

2. ATALA HIGIEZINEN KAPITALAREN ETEKINAK

32. artikulua. Kapital higiezinaren etekin osoen kontzeptua.

1. Kapital higiezinaren etekin osotzat hartuko dira ondasun higiezin hiritar nahiz landatarrak edota horien gaineko eskubide errealak lagatzetik datozen etekinak, eta barne hartuta egongo dira ondasun horiek errentan edo azpierrean ematetik edota erabiltzeko edo gozatzeko eskubide edo ahalmenak lagatzetik datozen etekin guztiak, horien izena edo izaera edozein izanik ere.
2. Etekin oso gisa konputatuko da erabiltzeko edo gozatzeko eskubidearen eraketaren errentari, azpierreari, lagapen-hartzaile edo onuradunak kontzeptu guztiengatik ordaindutako zenbatekoa, horren barruan direla higiezinarekin batera lagatako ondasunei dagokien zenbatekoa, Balio Erantsiaren gaineko Zerga kanpoan utzita.
3. Hala ere, foru arau honek 34. artikuluan 2. paragrafoan aipatzen dituen etekinak bi urtetik gorako epean sortu badira, beren zenbatekoaren %60 hartuko da etekin osotzat; portzentaje hori %50ekoa izango da sorrera-aldia bost urtetik gorakoa denean edo etekinak denboran zehar era irregular nabarmenean lortutatotzat arauz hartzen direnean.

Etekinak zatika kobratzen badira, sorrera-aldia konputatzerakoan kontuan hartuko da zenbat urtetan zatikatzen den, kobrantza arauz ezartzen den moduan.

Etekinak ondasun higiezinaren erabilera edo gozamenerako eskubide errealak eratzetik datozenean, edonola ere, haien zenbatekoaren %100 konputatuko da.

33. artikulua. Etekin garbia.

Kapital higiezinaren etekin garbia kalkulatzeko, ondorengo artikuluan aipatzen diren kontzeptuetan gutxitu behar dira etekin osoak.

34. artikulua. Gastu kengarriak eta hobaria.

1. Etxebizitzetatik datozen kapital higiezinaren etekinen kasuan, higiezin bakoitzeko lortutako etekin osoen %20ko hobaria aplikatuko da.

Era berean, kengarritzat hartuko da, bakar-bakarrik, etekinak sortzen dituzten ondasunak, eskubideak edo erabilera nahiz gozamen ahalmenak erosi, birgaitu edo hobetzeko inbertitu diren besteren kapitalen interesen zenbatekoa, bai eta gainerako finantzaketa gastuak ere.

Hobariaren eta gastuaren baturak ez du ekarriko, ondasun higiezin bakoitzerako, etekin garbi negatiborik.

Paragrafo honetan jasotakotzat joko dira, soilik, Hiri Errentamenduei buruzko azaroaren 24ko 29/1994 Legearen 2. artikuluan etxebizitzaren errentamendutzat jotakoetatik eratorritako etekinak.

2. Aurreko paragrafoan sartu gabe dauden kapital higiezinaren etekinetan, etekin osoari gastu kenkaridun hauen zenbatekoa gutxituko zaio:
 - a) Etekinak lortzeko beharrezko diren gastuak, barne sartuta etekinak sortzen dituzten ondasunak, eskubideak edo erabilera nahiz gozamen ahalmenak erosi, birgaitu edo hobetzeko inbertitu diren besteren kapitalen interesen zenbatekoa, eta gainerako finantzaketa gastuak ere bai.
 - b) Etekinen iturria diren ondasunak erabiltzeagatik edo denbora igarotzeagatik horiek jasandako hondamenaren zenbatekoa, arauz zehazten diren baldintzetan.

Erabilera edo gozamenerako eskubide edo ahalmenen titularitatetik datozen etekinen kasuan, ordaindutako eskurapen balioen dagokien zati proportzionala izango da kenkariduna, balio galera kontzeptupear, arauz zehazten diren baldintzetan.

Gastu kenkaridunen baturak ez du ekarriko, ondasun higiezin bakoitzerako, etekin garbi negatiborik.

3. ATALA HIGIGARRIEN KAPITALAREN ETEKINAK

35. artikulua. Kapital higigarriaren etekinen kontzeptua.

1. Kapital higikorren etekin osotzat hartuko dira hauek:
 - a) Edozein entitate motaren fondo propioetako partaidetzaz lortutako etekinak.
 - b) Kapital propioak hirugarrenei lagaz lortutako etekinak.
 - c) Kapitalizazio eragiketetatik, bizi edo elbarritasun aseguruaren kontratuetatik eta kapital ezarpenen errentetatik datozen etekinak.
 - d) Kapital higikorren beste etekin batzuk.

2. Ez da kapital higikorren etekintzat hartuko ohiko jarduera ekonomikoa garatzean egindako eragiketen prezioa geroratu edo zatikatzeagatik lortutako kontraprestazioa, dena delako kontzeptua dela-eta zergapetzea eragotzi gabe.

36. artikulua. Edozein entitate motaren fondo propioetako partaidetzaz lortutako etekinak.

1. Etekin hauek hartuko dira, diruzkoak izan edo gauzazkoak izan, edozein entitate motaren fondo propioetako partaidetzaz lortutako etekintzat:
 - a) Dibidenduak, batzarretara joateko primak eta edozein entitate motaren mozkin partaidetzak.
 - b) Mota guztietako aktiboetatik datozen etekinak. Nolanahi ere, ez da halakotzat hartuko akzio liberatuen ematea, baldin eta horiek ahalmena ematen badute estatutuen arabera edo sozietateko organoen erabakiz entitate baten mozkinetan, salmentetan, eragiketetan, diru sarreretan edo antzeko kontzeptuetan parte hartzeko, lan pertsonalaren ordainketarekin zer ikusirik ez duten arrazoiengatik.
 - c) Entitatearen fondo propioetan dagoen partaidetza adierazten duten balore edo partaidetzak erabili edo gozatzeko eskubideak eratu edo lagatzeagatik lortzen diren etekinak, horien izena edo izaera edozein dela ere.
 - d) Entitate batetik jasotako beste edozein onura, aurrekoekin zer ikusirik ez duena, bertako bazkide, akziodun, asoziatu edo partaide izateagatik.
 - e) Akzio edo partaidetzen jaulkipen primaren banaketa. Banaketatik lortutako zenbatekoak eragindako akzio edo partaidetzen eskurapen balioa gutxituko du, hura deuseztatu arte, eta handik atera daitekeen soberakina kapital higikorren etekin gisa zergapetuko da.
2. Ez dira zergaldiko errentan sartuko aurreko Paragrafoko a) eta b) letretan aipatzen diren dibidenduak eta partaidetzak, baldin eta horiek sortu diren zergaldietan entitate banatzaileak ondare sozietateen araubideari jarraituz tributatu badu.

Paragrafoan ezartzen dena beti aplikatuko da: ez da kontuan hartuko zein den ondare-sozietateek lortutako mozkinak banatzen dituen entitatea, noiz banatzen diren mozkinok eta une horretan zein zerga-araubide aplikatu behar zaien entitateoi.

3. Jasotako dibidenduak ez dira sartuko zergaldiko errentan, baldin eta erakunde banatzaileari Higiezin merkatuan inbertitzeko sozietate anonimo kotizatuen zerga-araubidea aplikatu zaion ekitaldietako mozkin edo erreserben ondoriozkoak badira.

37. artikulua. Norberaren kapitala gainontzekoei lagatuz lortutako etekinak.

1. Kapital propioak hirugarrenei lagaz lortutako etekintzat hartuko dira mota guztietako kontraprestazioak, horien izendapena edo izaera edozein izanik ere, diruzkoak izan edo gauzazkoak izan (esaterako, interesak eta lagapenaren ordainsari gisa itundutako beste edozein ordainketa mota), bai eta besteren kapitalen erakarpena eta erabilpena adierazten dituen eskualdaketa, itzulketa, amortizazio, truke edo bihurtetatik datozen kontraprestazioak ere.
2. Bereziki, halakotzat hartuko dira hauek:
 - a) Edozein giro tresnatatik datozen etekinak, merkataritzako eragiketek sortutakoak barne, endosatzen edo eskualdatzen den unetik aurrera, non eta endosua edo lagapena ez den gauzatzen zuzkitzaile edo hornitzaileen kredituaren ordainketa gisa.
 - b) Mota guztietako finantza erakundeetako kontuetatik datorren kontraprestazioa, horren izendapena edo izaera edozein izanik ere, aktibo finantzarioen eragiketetan oinarritutakoak barne.

- c) Aldi baterako aktibo finantzarioak berrerosteko itunaz lagatzeko eragiketetatik datozen errentak.
 - d) Entitate finantzario batek bere titulartasuneko kreditua erabat edo zati batean eskualdatu, laga edo transferitzearen ondorioz ordaindutako errentak.
3. Baloreak eskualdatu, itzuli, amortizatu, trukatu edo bihurtuz gero, etekintzat hartuko da baloreen eskualdatze, itzultze, amortizatze, trukatzeko edo bihurtze balioaren eta eskuratze edo harpidetze balioaren arteko diferentzia.

Truke edo bihurtze balioetat hartuko da jasotzen diren baloreen balioa.

Eskuratze eta besterentze gastu osagarriak, era berean, etekina kuantifikatzeko konputatuko dira, behar bezala frogatzen badira.

Aktibo finantzarioak eskualdatzetik datozen etekin negatiboak zergadunaren ondarean mantentzen diren aktibo finantzarioak eskualdatu ahala integratuko dira, zergadunak aktibo finantzario homogeneoak eskuratu dituenean eskualdaketa horien aurreko edo ondorengo bi hilabeteetan.

4. Zergadunaren heriotzaren zioz artikulua honetan aipatutako besteren kapitalaren erakarketa eta erabilera ordeztzen dituzten aktiboen irabaziz eskualdatzen direnean, ulertuko da ez dagoela higikorren kapitalaren etekinik.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa irabazizko eskualdaketa komisarioak ordenatzaile ahala edo oraingo eraginkortasuneko oinordetza-tituluren bat erabiltzearen ondorioz gertatzen denean ere aplikatuko da. Ondore hauetarako, oinordetza-tituluak dira Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 3. artikuluan ezarritakoak.

Aurreko paragrafoan aipatu diren oraingo eraginkortasuneko oinordetza-tituluen bidezko irabazizko eskualdaketatik, besteren kapitalaren erakarketa eta erabilera ordeztzen dituzten aktiboen eskualdatzaileari dagokionez eskuraketa-balioa, hurrengo eskualdaketatik, dohaintza-emaileak dohaintza-hartzaileari ematean dutena izango da, dohaintza-hartzaileak aktiboak dohaintza-emailea hil aurretik eskualdatu ezean. Izan ere, hala gertatzen bada, dohaintza-hartzailea dohaintza-emailearen lekuan subrogatuko da aktibo horien balio eta eskuraketa-datei dagokienez, eta honek oraingo eraginkortasuneko oinordetzako itunaren aurretik izan dituenak atxikiko ditu.

38. artikulua. Kapitalizazio eragiketetatik, bizi edo elbarritasun aseguruaren kontratuetatik eta kapital ezarpenen errentetatik datozen etekinak.

1. Halakotzat hartzen dira kapitalizazio eragiketetatik edo bizitza aseguru edo elbarritasun aseguruaren kontratuetatik lortutako diruzko edo gauzazko etekinak, non eta ez diren lan etekin gisa zergapetu behar foru arau honek 18.a) artikuluan jasotakoaren arabera. Bereziki, erregela hauek aplikatuko zaizkie kapital higikorren etekin horiei:
- a) Kapital geroratua jasotzen denean, jasotako kapitalaren eta ordaindutako primen arteko diferentzia izango da kapital higikorren etekina.
 - b) Biziarako errenta berehalakoen kasuan, ez badira herentzia, legatu edo beste edozein ondorengotza-tituluren bidez eskuratuak, kapital higikorren etekintzat hartuko da portzentaje hauek urteko zenbateko bakoitzari aplikatuz ateratzen den emaitza:
 - %40, jasotzailea 40 urtetik beherakoa denean.
 - %35, jasotzailea 40 eta 49 urte bitartekoa denean.
 - %28, jasotzailea 50 eta 59 urte bitartekoa denean.

- %24, jasotzailea 60 eta 65 urte bitartekoa denean.
- %20, jasotzailea 66 eta 69 urte bitartekoa denean.
- %8, jasotzailea 70 urtekoa edo hortik gorakoa denean.

Errenta eratzekoan errentadunak zenbat urte duen kontuan hartuta aplikatuko dira portzentajeak, eta errentaren indarraldi osoan mantenduko dira aldatu gabe.

- c) Aldi baterako errenta berehalakoen kasuan, ez badira herentzia, legatu edota beste edozein ondorengotza-tituluren bidez eskuratuak, kapital higikorraren etekintzat hartuko da portzentaje hauek urteko zenbateko bakoitzari aplikatuz ateratzen den emaitza:
- %12, errentaren iraupena bost urte edo txikiagoa denean.
 - %16, errentaren iraupena bost urtetik gorakoa eta hamar urtekoa edo hortik beherakoa denean.
 - %20, errentaren iraupena hamar urtetik gorakoa eta hamabost urtekoa edo hortik beherakoa denean.
 - %25, errentaren iraupena hamabost urtetik gorakoa denean.
- d) Errenta geroratuak, biziartekoak edo aldi baterakoak jasotzen direnean, ez badira herentzia, legatu edota beste edozein ondorengotza-tituluren bidez eskuratuak, kapital higikorraren etekintzat hartuko da aurreko b) eta c) letretan jasotako portzentajeak urteko zenbateko bakoitzari aplikatuz ateratzen den emaitza, errenta eratu arte lortutako errentagarritasunaren zenbatekoa gehiturik; errenta hori arauz zehazten den moduan kalkulatu da. Errentak dohaintzaz edo doan eta inter vivos egindako beste edozein negozio juridiko bidez eskuratu direnean (salbu oraingo eraginkortasuneko oinordetza-tituluak), kapital higikorraren etekina izango da, bakar-bakarrik, aurreko b) eta c) letretan jasotako dena delako portzentajea urteko zenbateko bakoitzari aplikatuz ateratzen den emaitza.

Aurreko paragrafoan jasotakoa jasota ere, zergaren oinarri ezargarrian integratuko dira kapital higikorraren etekin gisa, arauz finkatzen den moduan, foru arau honek 18.a) artikuluan aipatutakoak ez diren eta haien indarraldian aseguru kontratuaren horniduretan inolako mobilizaziorik izan ez duten bizi edo elbarritasun aseguruari buruzko kontratuen onuradunek errenta moduan jaso dituzten erretiro eta elbarritasun prestazioak, horien zenbatekoa kontratua dela-eta ordaindutako prima baino handiagoa den momentutik aurrera. Errentak eskuratu badira dohaintzaz edo doan eta inter vivos egindako beste edozein negozio juridiko bidez (salbu oraingo eraginkortasuneko oinordetza-tituluak), aldiz, oinarrian integratuko dira prestazio horiek errenten eraketa uneko balio aktuariala baino handiagoak direnean. Kasu horietan, ez dira aplikatuko aurreko b) eta c) letretan jasotako portzentajeak. Erretiro prestazioen kasuan araubide hau aplikatuko bada, beharrezkoa da aseguru kontratua gutxienez erretiro data baino bi urte lehenago hitzartu izana.

- e) Herentzia, legatu edota beste edozein ondorengotza-tituluren bidez eskuratu ez diren aldi baterako edo biziarteko errenten kasuan, errenta erreskate eskubidea erabiltzean iraungi denean, kapital higikorraren etekina kalkulatzeko, erreskatearen zenbatekoari batu behar zaizkio momentu horretara arte ordaindutako errentak eta, ondoren, baturatik kendu behar dira ordaindutako primak eta Paragrafo honen aurreko letren arabera kapital higikorraren etekin gisa zergapetu diren diru kopuruak. Errentak dohaintzaz edo doan eta inter vivos egindako beste edozein negozio juridiko bidez eskuratuak badira (salbu oraingo eraginkortasuneko oinordetza-tituluak), gainera, errentak eratu arte metatutako errentagarritasunaren zenbatekoa kenduko da.

- f) Kapital moduko prestazioak aurreikusten dituzten biziaren edo elbarritasun aseguruak, kapital hura biziarteko edo aldi baterako errentak eratzera zuzentzen denean, aurreko d) idatz-zatiaren lehen paragrafoan jasotakoaren arabera zergapetuko dira, betiere bihurtzeko aukera hori aseguru kontratua jasotzen bada, Inoiz ez da aplikatuko idatz-zati honetan jasotakoa, kapitala edozein bitarteko erabiliz jartzen denean zergadunaren eskura.
2. Kapital ezarpenetik datozen biziarteko edo aldi baterako errenten kasuan, non eta ez diren eskuratu herentziaz, legatuz edo beste edozein ondorengotza-titulu bidez, kapital higikorren etekintzat hartuko da aurreko Paragrafoko b) eta c) letretan biziaren aseguru kontratuetatik datozen biziarteko edo aldi baterako errenta berehalakoetarako jaso diren portzentajeak urteko zenbateko bakoitzari aplikatuz ateratzen den emaitza.

39. artikulua. Kapital higikorren beste etekin batzuk.

Halakotzat hartzen dira etekin hauek, diruzkoak izan edo gauzazkoak izan:

- a) Jabetza intelektualetik datozen etekinak, zergaduna autorea ez denean, eta zergadunak egindako jardura ekonomikoari atxikita ez dagoen jabetza industrialetik datozenak.
- b) Laguntza teknikoaren emaketatik datozen etekinak, non eta ez den jardura ekonomiko baten esparruan ematen.
- c) Ondasun higikor, negozio edo meategiak errentan emaketatik datozen etekinak, bai eta azpierrengatzaileak azpierrengatzaileentzat jasotzen dituenak ere, betiere jardura ekonomikorik osatzen ez badute.
- d) Irudiaren ustiapenerako eskubidea lagatzen edo irudia erabiltzeko onarpen edo baimenetatik datozen etekinak, non eta ez dituen lortzen irudia ustiatzeko eskubidea sortzen duenak edota jardura ekonomiko baten esparruan.

40. artikulua. Kapital higikorren etekin osoak.

Kapital higikorren etekin osoa, oro har, sekzio honen aurreko artikuluetan zehaztutako etekin guztiez osatuko da.

41. artikulua. Etekin garbia.

- 1. Kapital higikorren etekin garbia bat etorriko da etekin osoen baturarekin, salbu artikulua honen ondorengo artikuluan jasotakoari dagokionez.
- 2. Etekinak badatoz laguntza teknikoaren emaketatik, ondasun higikor, negozio edo meategiak errentan emaketatik edo azpierrengatzaileentzat emaketatik, etekin garbia lortzeko, etekin osoetatik kendu behar dira haiek lortzeko beharrezkoak diren gastuak, eta, hala badagokio, diru sarreraren iturri diren ondasun edo eskubideek jasandako hondamenaren zenbatekoa ere bai.
- 3. Hala ere, foru arau honek 39. artikuluan jasotako etekinetatik datorren etekin garbiaren %60 integratuko da, bi urtetik gorako epean sortu bada. Integrazio portzentajea %50ekoa izango da, aldiz, sorrera-aldia bost urtetik gorakoa bada edo etekinak arauz hartzen badira denboran era irregular nabarmenean lortutakotzat.

Etekinak zatika kobratzen badira, kobrantza zenbat urtetan zatikatzen den kontuan hartu behar da sorrera-aldia konputatzerakoan, arauz ezartzen den moduan.

V. KAPITULUA

ONDARE IRABAZIAK ETA GALERAK

42. artikulua. Kontzeptua.

Zergadunaren ondarearen osaeran gertatutako edozein aldaketa dela-eta agerian jartzen diren balio-aldaketak dira ondare irabaziak eta galerak, baldin eta foru arau honek etekintzat jotzen ez baditu.

43. artikulua. Kasu bereziak.

1. Hurrengo kasuetan ez da aldaketarik izango ondarearen osaeran:

- a) Gauza erkidea zatikatzen denean.
- b) Irabazpidezko ondasunen sozietatea edo ondasunen foru komunikazioa desegiten denean, ezkontzako partaidetzako araubide ekonomikoa azkentzen denean eta izatezko bikote baten ondare-araubide ekonomikoa azkentzen denean, baldin eta aurreko ondare-araubide ekonomikoetako bat itundu badute.
- c) Ondasun erkidegoak desegitean edo erkideak banantzen direnean.

Idatz-zati honetan aipatzen diren kasuek ezingo dute inola ere ekarri jasotako ondasunen edo eskubideen balioa eguneratzea.

2. Hurrengo kasuetan ez da egongo ondare irabazi edo galerarik:

- a) Kapital murrizpenetan. Kapital murrizpenak, edozein xede duela ere, balore edo partaidetzak amortizatzea dakarrenean, eskuratutako lehenak joko dira amortizatutzat, eta hauen eskurapen balioa proportzionalki banatuko da zergadunaren ondarean segitzen duten gainontzeko balore homogeneoen artean. Kapital murrizpenak ez badie zergadunaren balore edo partaidetza guztiei maila berean eragiten, lehenago eskuratutakoei dagokiela ulertuko da.

Kapital murrizketaren xedea ekarpenak itzultzea denean, honen zenbatekoak edo jasotako ondasun edo eskubideen merkatuko ohiko balioak gutxitu egingo du ukitutako baloreen edo partaidetzen eskuraketa balioa, aurreko lerroaldeko arauekin bat etorriz, baliogabetu arte. Gerta litekeen soberakina kapital higikorraren etekin gisa integratuko da eta edozein motatako entitateen fondo propioetan parte hartzeagatik lortu dela joko da. Integrazioa jaulkipen primen banaketarako ezarritako era berberari jarraikiz egingo da, kapital murrizpena banatu gabeko mozkinen ondorio denean izan ezik. Horrelakoetan, kontzeptu honengatik jasotzen diren kopuru guztiak foru arau honek 36. artikuluko 1. paragrafoko a) idatz-zatian xedatutakoaren arabera zergapetuko dira. Ondore hauetarako, kapital murrizketak, helburua gorabehera, lehenbizi banatu gabeko mozkinetatik ez datorren sozietate-kapitalaren zatia iragingo dio, hura baliogabetu arte.

- b) Zergadunaren heriotzaren ondorioz egiten diren dohaineko eskualdaketatik, dohaineko eskualdaketa hori komisarioak testamentu-ahalordea erabilita edo unean bertan eragina daukan oinordetza-titulu bat dela bide egiten denean ere.

Ondore hauetarako, oinordetza-tituluak dira Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 3. artikuluan ezarritakoak.

- c) Ondarearen gaineko Zergari buruzko Foru Arauaren 4. artikuluko 10. paragrafoan aipatutako enpresa edo partaidetzen dohaineko eskualdaketatik, ezkontide, izatezko bikotekide, aurreko edo ondorengo ahaideen alde egiten direnean, hurrengo baldintza hauek betetzen badira:

Lehenengo. Eskualdatzaileak hirurogeita bost urte edo gehiago izatea edo ezintasun iraunkorra edukitzea, dela erabatekoa dela baliaezintasun handikoa.

Bigarren. Eskualdatzaileak, zuzendaritza lanak bete izan baditu, eskualdaketaren unetik beretik lan horiek egiteari eta dagozkien ordainsariak jasotzeari uztea.

Ondorio horietarako, sozietatearen administrazio kontseiluko kide hutsa izatea ez da zuzendaritza funtzioen barruan sartuko.

Hirugarren. Eskuratzailleak jasotako enpresa edo partaidetzak mantendu egin beharko ditu, dohaintzaren eskritura publikoaren dataren ondorengo bost urteetan zehar, epe horren barruan hiltzen denean izan ezik. Halaber, eskuratzailleak ezin izango du erabilpen egintzarik edo sozietate-eragiketarik gauzatu zuzenean edo zeharka eskurapen balioa nabarmen murriztu dezaketenean.

Adierazitako epea betetzen ez bada, eskualdatzaileak zerga egoera erregularizatu beharko du epea bete ez den ekitaldiko autolikidazioan, eta ondare irabazia edo galera ekitaldi horretan gertatu dela joko da.

Eskuratuak izan eta gero zergadunak ondare elementuak lotzen badizkio jarduera ekonomikoari, ezinbestekoa izango da elementu horiek gutxienez bost urtez eta etenik gabe egon izana jarduerari lotuta eskualdaketa egin aurretik.

- d) Ondarearen gaineko Zergari buruzko Foru Arauaren 4. artikulua 10. paragrafoan aipatzen diren enpresen edo partaidetzen eskualdaketetan, enpresako langile baten edo batzuen alde egiten direnean, baldin eta aurreko idatz-zatian ezarritako baldintzak betetzen badira, eta kontuan hartuta ondorengo espezialitateak:

Lehenengo. Aurreko idatz-zatiko hirugarren baldintzaren lehenengo lerroaldean aipatutako bost urteko epea enpresaren edo beronen partaidetzen eskualdaketaren datatik zenbatuko da; eskualdaketak eskritura publiko baten oinarria beharko du, edo agiri pribatu bat bestela, eta Zerga Administrazioari aurkeztu beharko zaio.

Bigarren. Enpresa edo beronen partaidetzak eskualdatu aurretik, enpresako edo entitateko langile guztiei eskaintza bat egin beharko zaie, guztiei baldintza berdinetan, eta inor diskriminatu gabe.

- e) Ezkontideen ondasun banaketako araubide ekonomikoa edo izatezko bikoteak adostutako ondare-araubidea iraungitzen denean, baldin eta legeak edo epaileek aginduta esleipenak egiten badira eta horien zioak ezkontideen edo izatezko bikotekideen arteko pentsio konpentsagarriarekin zer ikusirik ez badu.

Idatz-zati honetan aipatutako kasuak ezingo du inola ere ekarri esleitutako ondasun edo eskubideen balioak eguneratzea.

- f) Pertsona ezgaituen alde eratutako ondare babestuei egindako ekarpenetan.

44. artikulua. Salbuetsitako ondare irabaziak.

Zergatik salbuetsita egongo dira honakoetan agertzen diren ondare irabaziak:

- a) Foru arau honen 93. artikuluan aipatutako entitateei dohaintzak egiteagatik.
- b) 65 urte baino gehiago dituzten pertsonak edo, Norberaren Autonomia eta Pertsona Ezinduen Arreta Sustatzen dituen Legearen arabera, menpekotasun larria edo handia duten pertsonak ohiko etxebizitza saltzen dutenean.
- c) Foru arau honen 105. artikuluko 3. paragrafoan aurreikusitako ordainketa egiteagatik.

45. artikulua. Ondare galera konputaezinak.

Honakoak ez dira konputatuko ondare galera gisa:

- a) Frogatu gabekoak.
- b) Kontsumoaren ondorio direnak.
- c) Intervivos egintzengatik edo eskuzabaltasunengatik kostu gabe egindako eskualdaketetatik datozenak.
- d) Ondasun higiezinaren kostu bidezko eskualdaketen ondoriozkoak, baldin eta ondasunok aurretik egindako kostu gabeko eskuraketa batetik badatoz.

Nolanahi ere, idatz-zati honetan xedatutakoa ez da aplikatuko zergadunak frogatzen badu higiezinaren balioa aparteko inguruabarrengatik aldatu dela edo galera bakar-bakarrik besterentzearen edo eskuratzearen berezko gastuen ondorela dela.

- e) Jokoan izandako galeretatik datozenak
- f) Ondare elementuak eskualdatzeagatik gertatutakoak, baldin eta eskualdatzaileak berriro eskuratzen baditu eskualdaketaren datatik aurrerako urtean. Ondare galera hau ondare elementua geroago eskualdatzen denean integratuko da.
- g) Europako Parlamentuak eta bertako Kontseiluak 2004ko apirilaren 21ean emandako 2004/39/EE Zuzentarauan -finantza tresnen merkatuari buruzkoan- definituta dauden bigarren mailako balore merkatu ofizialetan negoziatzeko onartutako balore edo partaidetzak eskualdatzeagatik sortutakoak, baldin eta zergadunak eskualdaketa horien aurreko edo ondorengo bi hilabeteetan balore homogeenak eskuratu baditu.
- h) Europako Parlamentuak eta bertako Kontseiluak 2004ko apirilaren 21ean emandako 2004/39/EE Zuzentarauan -finantza tresnen merkatuari buruzkoan- definituta dauden bigarren mailako balore merkatu ofizialetan negoziatzeko onartu gabeko balore edo partaidetzak eskualdatzeagatik sortutakoak, baldin eta zergadunak eskualdaketa horien aurreko edo ondorengo urtean balore homogeenak eskuratu baditu.

Aurreko g) eta h) idatz-zatietan aurreikusitako kasuetan, zergadunaren ondorean mantentzen diren balore edo partaidetzak eskualdatu ahala integratuko dira ondare galerak.

46. artikulua. Ondare irabazi edo galeren zenbatekoa. Arau orokorra.

1. Ondare irabazi edo galeren zenbatekoa honakoa izango da:
 - a) Kostu bidezko edo kostu gabeko eskualdaketetan, ondare elementuen eskurapen balioaren eta eskualdaketa balioaren arteko diferentzia. Bidezkoa denean, eskurapen balioa eguneratuta egongo da hurrengo artikuluan ezarritakoaren arabera.
 - b) Gainerako kasuetan, ondare elementuen edo, halakorik balitz, zati proportzionalen merkatuko balioa.
2. Eskualdatutako ondare elementuetan hobekuntzak egin badira, besterentze balioaren osagai bakoitzari dagokion zatia bereiziko da.

47. artikulua. Kostu bidezko eskualdaketak.

1. Eskurapen balioa honako hauen batura izango da:
 - a) Ondasuna eskuratzeko ordaindutako benetako zenbatekoa.

- b) Eskuratzailleak eskuratutako ondasunetan egindako inbertsio eta hobekuntzen kostua eta eskurapenari atxikitako gastu eta zergak, interesak kanpoan utzita.

Bidezkoa denean, balio horri arauzko eran egindako amortizazioen zenbatekoa gutxituko zaio, eta, edonola ere, gutxieneko amortizazioa konputatuko da.

- 2. Aurreko paragrafoan aipatutako eskurapen balioa erregelamendu bidez finkatzen diren koefizienteak aplikatuz eguneratuko da. Horretarako, kontuan hartuko da batik bat ondare elementuen eskurapen egunetik kontsumorako prezioen indizeak izan duen bilakaera eta eskualdaketaaren ekitaldirako espero dena.

Koefizienteak honela aplikatuko dira:

- a) Aurreko paragrafoa a) eta b) letretan aipatutako zenbatekoen gainean, zein urtetan ordaindu diren kontuan izanik.
 - b) Amortizazioen gainean, dagokien urtea kontuan izanik.
- 3. Eskualdaketa balioa besterentzearen benetako zenbatekoa izango da. Balio honi aurreko 1. paragrafoa b) idatz-zatian adierazitako gastu eta zergak kenduko zaizkio, behin eskualdatzaileak horiek ordaindu ondoren.

Besterentze balioaren benetako zenbatekotzat ordaindutakoa hartuko da, betiere merkatuko ohiko balioaren azpitik ez badago, kasu honetan azken hori hartuko baita.

48. artikulua. Kostu gabeko eskualdaketa.

Eskurapena edo eskualdaketa kostu gabekoa denean, aurreko artikuluko arauak izango dira aplikagarriak, eta balio bakoitzaren benetako zenbatekotzat Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergaren arauak aplikatuz ateratako balioak hartuko dira.

Foru arau honetako 43. artikuluko 2. paragrafoa b) idatz-zatian aipatu diren unean bertan eragina duten oinordetza-tituluen bidezko dohaintza eskualdaketatik, ondasunen eskuraketa balioa, hurrengo eskualdaketatik, dohaintza-emaileak dohaintza-hartzaileari ematean ondasunek dutena izango da, dohaintza-hartzaileak ondasunak dohaintza-emailea hil aurretik eskualdatu ezean. Izan ere, hala gertatzen bada, dohaintza-hartzaileak dohaintza-emailearen lekuan subrogatuko da ondasun horien eskuraketa balio eta datei dagokienez, eta dohaintza-emaileak unean bertan eragina duten oinordetzako itunaren aurretik izan dituenak atxikiko ditu.

Foru arau honen 43. artikuluko 2. paragrafoaren c), d) eta f) idatz-zatietan aipatutako kostu gabeko eskualdaketatik, dohaintza-hartzailea dohaintza-emailearen lekuan subrogatuko da ondasunen eskurapen balio eta datei dagokienez.

49. artikulua. Berriazko balorazio arauak.

- 1. Ondarearen balioa honako arrazoiengatik aldatzen denean:

- a) Europako Parlamentuaren eta Europako Kontseiluaren 2004ko apirilaren 21eko 2004/39/EE Zuzentarauan (finantza-tresnen merkatuei buruzkoa) definitzen diren balore-merkatu arautuetako batean negoziatzeko onartuta dauden eta sozietate edo entitateen fondo propioetako partaidetza ordezkatzeko duten baloreen kostu bidezko eskualdaketa onorioz aldatzen bada ondarearen balioa, eragiketa horretako irabazia edo galera izango da baloreon eskuraketa balioaren eta eskualdaketa balioaren arteko diferentzia. Horretarako, eskualdaketa balioa hau izango da: edo baloreok merkatu horietan duten kotizazioa, eskualdaketa egiten den egunean, edo eskualdaketa itundutako prezioa, kotizazioa baino handiago denean.

Balore horien gaineko harpidetza- eskubideak eskualdatuz lortutako zenbatekoa ondare irabazitzat hartuko da eskualdatzailearentzat, eskualdaketa gauzatzen den zergaldian.

Zati batean liberatutako akzioak direnean, zergadunak benetan ordaindutako zenbatekoa izango da haien eskuraketa balioa.

Erabat liberatutako akzioak direnean, akzio horien nahiz bidezko direnen eskuraketa balioa kalkulatzeko, kostu osoa titulu kopuruaren artean banatuko da., hala zaharren nola dagozkion liberatuen artean.

Higiezin merkatuan inbertitzeko sozietate anonimo kotizatuen zerga-araubidea aplikatzea hautatu duen sozietate baten kapitalaren partaidetza eskualdatuta lortzen den ondare irabazia salbuetsita egongo da; dena dela, salbuespenak muga dauka, hain zuzen ere eragiketa honen emaitzako diferentzia positiboa: eskuraketa balioaren 100eko 10a bider erakundeak zerga-araubide hori aplikatu duen partaidetzaren ukantza-urteen kopurua egin, eta horren emaitzari foru arau honen 36.3 artikuluan xedatutakoa aplikatuta zergadunaren errentan sartu ez diren dibidenduen zenbatekoa kendu. Hala ere, eskualdatzailea erakunde lotu bat izan bada (Sozietateen gaineko Zergari buruzko ekainaren 26ko 3/1996 Foru Arauaren 16. artikuluan ezarritakoaren arabera), partaidetza eskualdatuz lortutako ondare irabazia ez da egongo salbuetsita, eskualdatzaileak partaidetza hori eskualdatzean izandako galera berdindu arte. Eskualdaketa ondare galera sortu badu, berriz, hauxe bakarrik konputatuko da: partaidetza eskualdatu aurreko urtean jasotako dibidenduetatik zergadunaren errentan sartu ez direnen zenbatekoa gainditzen duen kopurua

- b) Europako Parlamentuaren eta Europako Kontseiluaren finantza-tresnen merkatuei buruzko 2004ko apirilaren 21eko 2004/39/EE Zuzentarauan definitutako merkatuetako batean negoziatzeko onartu ez eta sozietate edo entitateen fondo propioetako partaidetza ordezkatzeko duten baloreen kostu bidezko eskualdaketa eragin badute, irabazia edo galera beraien eskuraketa balioaren eta eskualdaketa balioaren arteko diferentzian zenbatuko da.

Benetan ordaindutako zenbatekoa alderdi independenteek merkatuko baldintza arruntetan hitzartuko zutenarekin bat datorrela frogatu ezean, eskualdaketa balioak ezingo du honako bi hauetako handiena baino txikiagoa izan:

- Zergaren sortzapen eguna baino lehen itxitako azken ekitaldiari dagokion balantzetik ateratzen den teorikoa.
- Zergaren sortzapen eguna baino lehen itxi diren hiru ekitaldi sozialetako mozkinen batez bestekoa %20an kapitalizatzetik ateratzen den balioa. Azken ondorio horretarako, banatutako dibidenduak eta erreserbetarako esleipenak mozkin gisa konputatuko dira, balantzeak erregularizatu edo eguneratzekoak kanpoan utzita.

Horrela kalkulaturako eskualdaketa balioa kontuan hartuko da eskuratzailerari dagozkion balore edo partaidetzen eskurapen balioa zehazteko.

Balore edo partaidetza hauetatik datozen harpidetza eskubideak eskualdatzeagatik lortutako zenbatekoa ondare irabazitzat hartuko da eskualdatzailearentzat, eskualdaketa gertatzen den zergaldian.

Zati batean liberatutako akzioak direnean, haien eskurapen balioa zergadunak benetan ordaindutako zenbatekoa izango da.

Erabat liberatutako akzioak direnean, bai haien eskurapen balioa eta bai euren sorburu direnena kostu osoa titulu zahar eta liberatuen kopuruaren artean banatuz aterako da.

- c) Ondarearen balioa aldatzen bada ondare sozietateen kapitaleko balore edo partaidetzak eskualdatzeagatik, irabazia edo galera eskurapen eta titularitate balioaren eta horien eskualdaketa balioaren arteko aldea izango da.

Horretarako, honakoak izango dira eskurapen eta titularitate balioa osatzen dutenak:

Lehenengo. Balore edo partaidetza eskuratzeko ordaindutako prezio edo zenbatekoa edo, hala badagokio, aurreko artikuluan adierazitako balioa.

Bigarren. Sozietateak ondare sozietateen araubidearen arabera tributatu duen zergaldietan eskurapen egunetik besterentze egunera bitartean lortu bai baina banatu ez dituen mozkin sozialen zenbatekoa.

Hirugarren. Bazkideek mozkin sozialak lortu ondoren eskuratzen badituzte baloreak, entitatea ondare sozietatea izan den zergaldietan lortutako dibidenduen edo mozkin-partaidetzen zenbatekoa kenduko da eskurapen baliotik.

Konputatu beharreko eskualdatze balioa itxitako azken balantzetik ateratzen den balio teorikoa izango da gutxienez, betiere aktiboan kontabilitate balio garbiaren ordean. Ondarearen gaineko Zergaren ondorioetarako izango luketena jarrita, edo hura txikiagoa balitz, merkatuko balioa jarrita.

Idatz-zati honetan xedatutakoa gorabehera, aurreko idatz-zati bietan harpidetza eskubideei buruz ezarritakoa, hala dagokionean, aplikatu egingo da.

Idatz-zati honetan ezartzen dena beti aplikatuko da: ez da kontuan hartuko zein entitatearen partaidetzak eskualdatzen diren, noiz egiten den eskualdatzea eta une horretan zein zergaraubide aplikatu behar zaian entitateoi.

- d) Balioa aldatzen bada inbertsio kolektiboko erakundearen kapital edo ondarearen akzio edo partaidetzak kostu bidez eskualdatu edo berreskuratzegatik, ondare irabazia edo galera eskurapen balioaren eta eskualdaketa balioaren arteko aldea izango da. Eskualdaketa balioa eskualdaketa edo berreskurapena egiten den egunean aplikagarria den likidazio balioak emango du, edo horren ezean, argitaratutako azken likidazio balioak. Likidazio baliorik ez badago, zergaren sortzapen eguna baino lehen itxitako azken ekitaldiko balantzetik ateratako balio teorikoa hartuko da.

Partaidetzak berreskuratzea ez den kasuetan, horrela kalkulaturako eskualdaketa balioa ezingo da izan honako bi hauetako handiena baino txikiagoa:

- Eskualdaketa benetan itundutako prezioa.
- Europako Parlamentuaren eta Europako Kontseiluaren finantza-tresnen merkatuei buruzko 2004ko apirilaren 21eko 2004/39/EE Zuzentarauan definitutako bigarren mailako balore merkatu ofizialeko eta, bereziki, Balore Merkatuari buruzko uztailaren 28ko 24/1988 24/1988 Legearen 31.4 artikuluan aurreikusitakoarekin bat etorritako baimendutako baloreen negoziatze sistemaren antolatutako kotizazio balioa, eskualdaketa datan.

Eskurapen balioa kalkulatzeko, 1. paragrafo honetako a) idatz-zatian xedatutakoa aplikatuko da, hala dagokionean.

Aurreko paragrafoetan xedatutakoa gorabehera, eskualdatzen dena inbertsio kolektiboko erakundearen buruzko azaroaren 4ko 35/2003 Legearen Erregelamenduak, azaroaren 4ko 1309/2005 Errege Dekretuaren bidez onartutako, 49. artikuluan aipatzen dituen inbertsio fondo kotizatuetako partaidetzak badira eta eskualdaketa balore-burtsan egin bada, eskualdaketa balioa 1. paragrafo honetako a) idatz-zatian jasotakoaren arabera kalkulatu da.

- e) Balioa aldatzen bada sozietateei ekarpen ez-diruzkoak egiteagatik, irabazia edo galera emandako ondasun edo eskubideen eskurapen balioaren eta honako kopuru hauetako handienaren arteko aldea eginez zehaztuko da:

Lehenengo. Ekarpengatik jasotako akzio edo partaidetza sozialen balio nominala edo, bestela, horretatik dagokion zatia. Balio honi jaulkipen primen zenbatekoa gehituko zaio.

Bigarren. Jasotako tituluen kotizazio balioa, ekarpena gauzatzen den egunean edo aurreko lehenean.

Hirugarren. Emandako ondasun edo eskubidearen merkatuko balioa.

Honela kalkulaturako eskualdaketa balioa kontuan hartuko da diruzkoa ez den ekarpenaren ondorioz jasotako tituluen eskurapen balioa zehazteko.

- f) Bazkideak banandu edo sozietateak desegiten direnean, honako hau hartuko da ondare irabazi edo galeratzat, sozietateari dagokiona eragotzi gabe: sozietatearen likidazio-kuotaren balioa edo jasotako ondasunen merkatuko balioa ken titularen edo kapital partaidetzaren eskurapen balioa.

Sozietateen zatiketa, bategite edo xurgapen kasuetan, zergadunaren ondare irabazi edo galera konputatzeko honako diferentzia hartuko da kontuan: bazkidearen partaidetzaren adierazgarri diren titulu, eskubide edo baloreen eskurapen balioa ken jasotako nahiz emandako titulu, esku-diru edo eskubideen merkatuko balioa.

- g) Balio aldaketa intsuldaketa baten ondorioz gertatzen bada, ondare irabazia lagatzaileari konputatuko zaio, intsuldaketan dagokion zenbatekoan.

Intsuldaketa eskubidea prezio bidez eskuratu denean, prezio hori eskurapen baliotzat hartuko da.

- h) Balio aldaketa ondare elementuetan galera edo ezbeharrengatik aseguratutako kalte-ordain edo kapitalen ondorioz gertatzen bada, ondare irabazia edo galera jasotako kopuruaren eta kalteari dagokion eskurapen balioaren zati proportzionalaren arteko aldea izango da. Kalte-ordaina eskudirutan ematen ez bada, jasotako ondasun, eskubide edo zerbitzuen merkatuko balioaren eta kalteari dagokion eskurapen balioaren zati proportzionalaren arteko aldea konputatuko da. Zergadunaren ondarearen balioan gehikuntza dagoenean baino ez da konputatuko ondare irabazia.

- i) Ondasun edo eskubideak trukitzeak eragin badu, baloreen trukea barne, ondare irabazia edo galera honela kalkulatu da: lagatako ondasunaren edo eskubidearen eskuraketa balioari honako bi hauetako handiena kenduta:

- Emandako ondasun edo eskubidearen merkatuko balioa.
- Trukean jasotzen den ondasun edo eskubidearen merkatuko balioa.

- j) Balio aldaketa biziarteko edo aldi baterako errentak iraungitzeagatik gertatzen bada, ondare irabazia edo galera konputatuko da, errenta horiek ordaintzera behartuta dagoenarentzat, jasotako kapitalaren eskurapen balioaren eta ordaindutako errenten baturaren arteko aldea kontuan izanik.

- k) Balio aldaketa gertatzen bada ondare elementuak aldi baterako edo biziarteko errenta baten truke eskualdatu direlako, ondare irabazia edo galera kalkulatu da errentaren egungo finantza balio aktuarialaren eta eskualdatutako ondare elementuen eskurapen balioaren arteko aldea kontuan izanik.

- l) Ondasun higiezinaren gaineko gozamen eskubide erreal bateko titularrak bere eskualdaketa egiten duenean, ondare irabazi edo galera kalkulatzeko, foru arau honetako 47.,1.a) artikuluan aipatzen den benetako zenbatekoa eskubide horren titularrak izan den denborarekiko proportzioan gutxituko da.

- m) Eskualdaketa batetik ez datozen ondasun edo eskubideak eransten direnean, ondare irabazia ondasun edo eskubide horien merkatuko balioa izango da.

- n) Abenduaren 20ko 1814/1991 Errege Dekretuak araututako gerokoen eta aukeren merkatuetan burututako eragiketetan, ondare irabazi edo galeratzat hartuko da

eragiketak zergadunak gauzatutako ekonomi jardueren garapenean hitzartutako eragiketa nagusi baten estaldura suposatzen ez duenean lortutako etekina; kasu horretan zerga titulu honetako III. kapituluaren ezarritakoaren arabera ordainduko dute.

- ñ) Ondasunen foru komunikazioari loturiko ezkontideen ondasunak edo ezkontideek ekarritakoak besterentzeak eragiten duenean. Ezkontzak bere hartan dirauela, foru komunikazioaren araubidepeko ezkontide baten ondasun bat eskualdatzen bada, irabazia edo galeraren zenbatekoa ondasunaren titular den ezkontidearen errentan zenbatuko da, haren eskuraketa balioaren eta eskualdaketa balioaren arteko diferentzian.

Aurrez hildako ezkontidearen ondasun bat, foru komunikazioa dela bide, beste ezkontideari adjudikatzen bazaio ezkontza desegitean, azken honek eskualdatzen duenean ondasunaren eskuraketa balioa, ondare irabazia edo galera kalkulatzeko, aurrez hildako ezkontideak eskuratu zuenean zeukana izango da, edo ezkontza egin zenean zeukana, geroago gertatu bada.

Tratamendu bera ezarriko zaie izatezko bikoteei, izatezko bikotearen ekonomi araubidea foru komunikazioarena bada.

- o) Testamentu-ahalordea baliatzearen zain dagoen jaraunspen bateko ondasunak besterentzeak eragin badu, ondare irabazia edo galera kalkulatzeko, testamentu-ahalordea baliatzean ondare elementuak izan duen balioa hartuko da eskuraketa baliotzat.

2. Aurreko paragrafoko a), b), c) eta d) idatz-zatietan xedatutakoaren ondorioetarako, eta idatz-zati horietan adierazitako baloreen kostu gabeko eskualdaketen ondorioetarako, balore homogeneoak daudenean, zergadunak eskualdatutakoak lehenik eskuratutakoak direla ulertuko da. Halaber, harpidetza eskubide guztiak eskualdatzen ez direnean, eskualdatutakoak lehenik eskuratutako baloreei dagozkiela ulertuko da.

Erabat liberatutako akzioak direnean, haien antzintasuna sorburuko akzioei dagokiena izango da.

3. Artikulu honen 1. paragrafoko e), f) eta i) idatz-zatietan xedatutakoa, baloreen trukerako, Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauaren VIII. tituluko X. kapituluaren finkatutakoa gorabehera ulertuko da. .

4. ...

50. artikulua. Berrinbertsioa inbertsio kolektiboko erakundeen akzio edo partaidetzak eskualdatzen direnean.

1. Inbertsio kolektiboko erakundeen partaidetza edo akzioak berreskuratu edo eskualdatzeagatik lortutako zenbatekoa inbertsio kolektiboko erakundeen beste akzio edo partaidetza batzuk eskuratu edo harpidetzeko erabiltzen badira arauz ezarritako prozedurari jarraikiz, sortutako ondare irabazi edo galera ez da konputatuko, eta harpidetutako akzio edo partaidetzek eskualdatu edo berreskuratu diren akzio edo partaidetzen balio eta data bera izango dute. Hori guztia honako kasuetan gertatuko da:

- a) Inbertsio fondo gisa kalifikatuta dauden inbertsio kolektiboko erakundeen partaidetzak berreskuratzen direnean.
- b) Sozietate izaera duten inbertsio kolektiboko erakundeen akzioak eskualdatzen direnean, baldin eta ondoko baldintzak betetzen badituzte:
- Akzioak eskualdatzen diren inbertsio kolektiboko erakundeak 500 bazkide baino gehiago izatea.

- Eskualdaketaren aurreko hamabi hilabeteetan zergadunak inbertsio kolektiboko erakundeetan izan duen partaidetza ezin da izan kapitalaren 100ko 5 baino gehiagokoa.

Paragrafo honetan ezarritako araubidea ez da aplikatuko zergadunak talde inbertsioko akzioen edo partaidetzak itzulita edo eskualdatuta lortutako zenbatekoa jasotzen badu. Gainera, araubide hori kasu honetan ere ezin aplikatu izango da: Talde Inbertsioko Erakundeei buruzko azaroaren 4ko 35/2003 Legearen Araudiko 49. artikuluan (Araudia azaroaren 4ko 1390/2005 Errege Dekretuak onetsi du) ezarritakoaren arabera kotizatzen duten inbertsio funtsak diren talde inbertsioko erakundeen ondarearen adierazgarri diren partaidetzak edo halako sozietateen akzioak itzultzen, eskualdatzen, harpidetzen edo eskuratzen direnean

2. Aurreko paragrafoan ezarritako araubidea Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2009ko ekainaren 13ko 2009/65/CE Zuzentarauak (higigarrien baloreetako talde inbertsioko erakunde batzuei buruzko lege, arau eta administrazio xedapenak koordinatu dituenak) araututako talde inbertsioko erakundeetatik (foru arau honen 54. artikuluan ezarritakoak ez beste batzuk) Europar Batasuneko estatu batean eratu eta egoiliartuta daudela egoitza Espainian duten erakundeek merkaturatzeko asmoarekin Baloreen Merkatuaren Nazio Batzordearen erregistro berezian inskribatutakoetako bazkideei edo partaideei aplikatuko zaie.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa aplikatzeko honako baldintzak bete beharko dira:

- a) Inbertsio kolektiboko erakundeen akzio eta partaidetzak Balore Merkatuko Batzorde Nazionalean izena emanda dauden entitate merkaturatzaileen bitartez eskuratu, harpidetu, eskualdatu eta itzuliko dira.
 - b) Inbertsio kolektiboko erakundea konpartimendu edo azpifondoetan egituratuta badago, aurreko 1. paragrafoko b) idatz-zatian aipatu diren bazkide kopurua eta gehienezko partaidetza portzentajea merkaturatutako konpartimendu edo azpifondo bakoitzari dagokiola ulertuko da.
3. Inbertsio kolektiboko erakundeetako bazkide kopurua eta gehienezko partaidetza portzentajea zehazteko, arauz ezartzen den prozedurari jarraituko zaio. Ondorio horietarako, bazkide kopuruari buruz eta euren identitate nahiz partaidetza portzentajeari buruz dagoen informazioa ez da datu garrantzitsutzat hartuko.

51. artikulua. Berrinbertsioa ohiko etxebizitza eskualdatzen denean.

1. Zergadunaren ohiko etxebizitza eskualdatzean lortutako ondare irabaziaz zergapetu gabe geratuko dira baldin eta eskualdaketa horretan lortutako zenbateko osoa beste ohiko etxebizitza bat eskuratzeko berrinbertitzen bada arauz jasotako baldintzetan.
2. Berrinbertitutako zenbatekoa eskualdaketan jasotako zenbateko osoa baino txikiagoa bada, lortutako ondare irabaziaren zati proportzionala, berrinbertitutako zenbatekoari dagokiona, baino ez da utziko zergapetu gabe.

52. artikulua. Frogatu gabeko ondare irabaziaz.

1. Ondasun-eskubideak frogatu gabeko ondare-irabazitzat hartuko dira, baldin eta ondasun-eskubideon edukitza, aitortpena edo eskuraketa ez badator bat zergadunak aitortutako errenta edo ondarearekin. Halaber, frogatu gabeko ondare-irabazitzat hartuko da existitzen ez diren zorrak zerga honen edo Ondarearen gaineko Zergaren edozein aitortpenetan sartzea, edo zor horiek liburu zein erregistro ofizialetan jartzea.
2. Frogatu gabeko ondare irabaziaz azaldu direneko zergaldiaren edo zerga-administrazioak dagokion likidazioaren bidez zerga zorra zehazteko daukan ahalmena egikaritzeko epea iraungi den zergaldiaren oinarri likidagarri orokorrean sartuko dira, zergadunak behar bezala

frogatzen ez badu preskribatutako zergaldi bateko data jakin batetik aurrera izan dela ondasun edo eskubide horien jabe.

VI. KAPITULUA ERRENTAK EGOZTEA ETA ESLEITZEA

1. ATALA ERRENTAK EGOZTEA.

53. artikulua. Errentak egozteko nazioarteko gardentasun fiskaleko araubidean.

1. Bere egoitza espainiar lurraldean ez duen entitate batek lortutako errenta positiboa zergadunei egotziko zaie, errenta hori artikuluko honetako 2. paragrafoan ezarritako motetako batean sartzen denean, eta zirkunstantzia hauek betetzen direnean:

a) Erakundeak eurak bakarrik, edo Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 16. artikuluan ezarritakoaren arabera loturiko erakundeekin batera, 100eko 50 edo gehiagoko partaidetza izatea egoitza espainiar lurraldean ez duen erakundearen kapitalean, bereko fondoetan, emaitzetan edo boto eskubidean, delako erakunde horren gizarte ekitaldia ixteko egunean. Erakundeez gain, beste hauekin ere izan dezakete partaidetza: ahaidetza harreman zuzenak edo zeharkakoak lotzen dituen beste zergadun batzuk (ezkontidea edo izatezko bikotekidea barne), edo odolkidetasunez loturikoak, ezkontza bidez edo izatezko bikotea osatetik, bigarren mailaraino, maila hori barne, elkartutako beste zergadunak.

Lotuta dauden entitate ez-egoiliarren partaidetza konputatzeko, lurralde espainiarrean egoiliarren diren pertsona edo entitate lotuetan zeharka ematen den partaidetzaren zenbatekoa hartuko da kontuan.

Sartu beharreko errenta positiboaren zenbatekoa emaitzetan duten partaidetzaren arabera zehaztuko da edo, halakorik ezean, entitatearen kapitalean, fondo propioetan edo boto eskubideetan duten partaidetzaren arabera.

b) Lurralde espainiarrean egoitzarik ez duen entitateak Sozietateen gaineko Zergaren antzeko edo pareko zerga batengatik ordaindutako zenbatekoa, ondorengo 2. paragrafoan jasotako errentetako bati egotzita badago, zerga horren arauari jarraituz ordaindu behar zenaren %75 baino txikiagoa izatea.

2. Errenta positiboa egotziko da, bakar-bakarrik, iturri hauetako bakoitzetik datorrenean:

a) Ondasun higiezin landatar eta hiritarren edo horiei dagozkien eskubide errealen titularitateak datorrenean, salbu foru arau honek 26. artikuluan xedatutakoaren arabera jarduera enpresarial bati atxikita badaude edo Merkataritza Kodeak 42. artikuluari jarraituz titularraren sozietate talde berekoak diren entitate ez-egoiliarrei laga bazaie haien erabilera.

b) Edozein erakunde motaren fondo propioetan parte hartzea eta hirugarren batzuei kapital propioak lagatzea, foru arau honetako 36 eta 37. artikuluetan aurrez ikusitako eran.

Errenta positiboa ez da idatz-zati honetan sartuko baldin eta aktibo finantzario hauek baditu iturri:

Lehenengo. Jarduera enpresarialak egiteagatik sortutako legezko eta arauzko obligazioak betetzeko edukitakoak.

Bigarren. Jarduera enpresarialak direla-eta finkatutako kontratuzko harremanengatik sortutako kreditu eskubideak sortzen dituztenak.

Hirugarren. Balioen merkatu ofizialetan bitartekaritza jarduerak gauzatzearen ondorioz edukitakoak.

Laugarren. Kreditu erakundeek eta aseguru etxeek euren enpresa jardueren ondorioz edukitakoak, jarraian datorren c) idatz-zatian finkatutakoa baztertu gabe.

Kapital propioak hirugarrenei lagatzen eratorritako errenta positiboa ondorengo c) idatz-zatian aipatutako kreditu eta finantza jarduerak egiteagatik lortutakotzat joko da lagatzailea eta lagapen hartzailea sozietate talde bateko kide direnean, Merkataritza Kodeak 42. artikuluan dioen zentzuan, eta gutxienez lagapen hartzailearen sarreraren %85 jarduera enpresarialetatik datorrenean.

- c) Kreditu, finantza, aseguru eta zerbitzuak emateko jarduerak (esportazio jarduerekin zuzenean lotutakoak izan ezik), zeharka edo zuzenean burutu direnak egoitza lurralde espainiarrean duten pertsona edo erakundeekin (Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauaren 16. artikuluan esaten den eran loturiko pertsona edo erakundeak), eta jarduerak egoiliar horiei zergetan ken dakizkiekeen gastuak zehazten dituzten heinean.

Errenta positiboa ez da kontuan hartuko sarreraren %50 baino gehiago entitate ez-egoiliarrek egindako kreditu, finantza, aseguru eta zerbitzu jardueretatik datorrenean (esportazio jarduerekin zuzenean lotutako zerbitzuak alde batera utzita), eta Sozietateen gaineko Zergaren Foru Arauak 16. artikuluan jasotakoaren arabera lotuta ez dauden pertsona edo entitateekin egindako eragiketetatik lortu denean.

- d) Aurreko a) eta b) idatz-zatietan aipatutako ondasun eta eskubideen eskualdaketak, ondare irabazi eta galerak eragiten badituzte.

Ez dira sartuko aurreko a), b) eta d) idatz-zatietan ezarritako errentak (egoiliar ez den erakundeak lortutakoak), erakunde horrek zuzenean edo zeharka 100eko 5 baino gehiago den partaidetza duen erakundeetatik etorriak edo eratorriak direnean, eta ondorengo bi baldintza hauek betetzen direnean:

Lehenengo. Entitate ez-egoiliarrek partaidetzak zuzentzea eta kudeatzea, bitarteko material eta pertsonalen antolaketaren bitartez.

Bigarren. Errentak lortzen diren erakundearen sarrerak (100eko 85 gutxienez) enpresa jardueren ondoriozkoak izatea.

Horretarako, honako errenta hauek enpresa jardueren ondoriozkoak direla ulertuko da: a), b) eta d) idatz-zatietan aurrez ikusitako errenten artetik, euren jatorria aurreko bigarren baldintza konplitzen duten erakundeetan dutenak, eta erakunde horietako partaidetzaren 100eko 5 baino gehiago, zuzenean nahiz zeharka, erakunde ez-egoiliarrarena baldin bada.

3. Aurreko paragrafoko a), b) eta d) idatz-zatietan jasotako errentak egotzi gabe geratuko dira beren zenbatekoen batura entitate ez-egoiliarraren errenta osoaren %15 baino txikiagoa denean edo sarrera guztien %4ra iristen ez denean.

Lurralde espainiarren egoitzarik ez duten entitateak sozietate talde bateko kide badira Merkataritza Kodeak 42. artikuluan dioen zentzuan, aurreko paragrafoan ezarritako mugak entitate horien multzoak lortutako errentari edo sarrerei aplikatu ahal izango zaizkie.

Inoiz ez da entitate ez-egoiliarraren errenta osoa baino handiagoa den diru kopururik egotziko.

Sozietate ez-egoiliarrek Sozietateen gaineko Zergaren berdina edo antzekoa den zergaren batengatik ordaindutakoa ez da egotziko zergadunaren zerga-oinarrian, sartu beharreko errenta zatiari dagokionez.

2. idatz-zatian aipatutako iturri bakoitzeko errenta positiboak zerga-oinarri orokorrean egotziko dira, foru arau honen 64. artikuluan aurrez ikusitakoaren arabera.

4. 1. paragrafoko a) idatz-zatiaren barruan dauden zergadunei dagokiena egotziko zaie, entitate ez-egoiliarrean zuzenean parte hartzen badute edota parte hartzea zeharkakoa bada, hau da, beste entitate ez-egoiliar bat edo batzuen bitartez egina. Azken kasu horretan, errenta positiboaren zenbatekoa zeharkako partaidetzari dagokiona izango da.

5. Errenta egozpena egingo da bere egoitza espainiar lurraldean ez duen erakundeak bere ekitaldi soziala bukatzen duen eguna barne hartzen duen zergaldian, baina sozietate horren ekitaldiak ezingo du 12 hilabete baino gehiago iraun. Hala ere, posible da zergadunak ekitaldi horri dagozkion kontuak onartzeko eguna barne hartzen duen zergaldia aukeratzea, eta beti ere aldi hori bukatutako egunetik kontatzen hasita 6 hilabete baino gehiago igarotzen ez badira.

Aukera adierazi behar da horrek ondorioa sortu behar duen lehendabiziko zerga autolikidazioan, eta hiru urtez eutsi behar zaio. .

6. Zerga-oinarrian egotzi beharreko errenta positiboaren zenbatekoa Sozietateen gaineko Zergan zerga-oinarria zehazteko finkatutako printzipio eta irizpideen arabera kalkulatu da. Errenta osotzat hartuko da printzipio eta irizpide horiek aplikatuz ateratzen den zerga-oinarriaren zenbatekoa.

Ondorio horietarako, lurralde espainiarrean egoitzarik ez duen entitatearen ekitaldi soziala ixtean indarrean dagoen kanbio tasa erabiliko da.

7. Ez da egotziko dibidenduetan edo mozkin partaidetzetan egotzita dagoen errenta positiboari dagokion zatia. Tratamendu berbera emango zaie konturako dibidenduei.

Erreserbak banatzekotan, akordio sozialean jasotako izendapenari egingo zaio kasu, erreserba horietara zuzendutako azken kopuruak aplikatuz hartuta.

Errenta positibo bera behin bakarrik egotzi daiteke, nola eta zein entitatetan sortzen den kontuan hartu gabe.

8. Dibidenduen banaketaren zioz edo mozkinetako partaidetzen zioz, zergapetze bikoitza saihesteko hitzarmenen baten arabera nahiz dena delako herri edo lurraldeko barne-legeriaren arabera, atzerrian benetan ordaindu den zerga edo karga kuota osotik kendu ahal izango da, zerga-oinarrian sartuta dagoen errenta positiboaren araberrako ehunekoan.

Kenkari hori egingo da, nahiz eta zergak ez izan diru sarrera gauzatu zen zergaldi berekoak.

Inoiz ez dira kenkaridunak izango paradisu fiskaltzat hartutako herrialde edo lurraldeetan ordaindutako zergak.

Kenkari hau ezin da handiagoa izan zerga-oinarrian egotzitako errenta positiboarengatik Espainian ordaindu beharko litzatekeen kuota osoa baino.

9. Partaidetzaren eskualdaketaren ondoriozko errenta kalkulatzeko, partaidetza zuzenekoa edo zeharkakoa dela ere, foru arau honen 49. artikuluko 1. paragrafoaren c) idatz-zatian jasotako arauak erabiliko dira, zerga-oinarrian egotzitako errenta positiboari buruzkoak. Artikulu horretan aipatzen diren mozkin sozialak egotzitako errenta positiboari dagozkionak izango dira.

10. Artikulu honetan jasotakoa aplikagarria zaien zergadunek Espainian egoitza ez duen entitateari buruzko datu hauek aurkeztu behar dituzte zerga honen autolikidazioarekin batera:

a) Izena edo sozietate izena, eta sozietate helbidea.

- b) Administratzaileen zerrenda.
 - c) Balantzea, eta galera eta irabazien kontua.
 - d) Egotzi behar diren errenta positiboaren zenbatekoa.
 - e) Egotzi behar den errenta positiboari dagokionez ordaindutako zergen justifikazioa.
11. Parte hartzen den erakundeak bere egoitza zerga-paradisu bezala kalifikatutako herri eta lurraldeetan duenean, honako hauek betetzen direla usteko da:
- a) Aurreko 1. paragrafoko b) idatz-zatian ezarritako egoera.
 - b) Entitate partizipatuak lortutako errenta aurreko 2. paragrafoan aipatzen diren errenta iturrietatik eratorria dela.
 - c) Entitate partizipatuak lortutako errenta partaidetzaren eskurapen balioaren %15 dela.
- Aurreko letretan aipatutako presuntzioek aurkako frogak onartuko dute.
- Aurreko letretan aipatutako presuntzioak ez dira aplikatuko entitate partizipatuak errenta zerga-oinarrian sartzera behartutako entitate batekin edo batzuekin kontuak bateratzen dituenean, Merkataritza Kodeak 42. artikuluan ezarritakoaren arabera.
12. Artikulu honetan jasotakoa ulertu behar da Espainiako barne antolamenduan sartu diren nazioarteko itun eta hitzarmenek ezarritakoa eragotzi gabe.
13. Artikulu honetan ezarritakoa ez zaie aplikatuko Espainiako lurraldeko egoiliar izan ez eta Europar Batasuneko beste estatu batean egoiliartutako erakundeei, baldin eta frogatzen badute eratzeko eta jarduteko arrazoi ekonomiko baliozkoak izan dituztela eta enpresa jarduerak egiten dituztela.

54. artikulua. Paradisu fiskaltzat hartutako herrialde edo lurraldeetan eratu diren inbertsio kolektiboko erakundeetako bazkide edo partaideek zerga ordaintzea.

- 1. Zerga paradisu gisa sailkaturiko herrialde edo lurraldeetan eratu diren inbertsio kolektiboko erakundeetan parte hartzen duten zergadunek zerga-oinarri orokorrari egotziko diote beren partaidetza horrek zergaldiaren amaiera egunean duen balio likidatzailearen eta erosketa balioaren arteko diferentzia positiboa.
- Egotzitako diru kopurua eskurapen balio handiagotzat hartuko da.
- 2. Aipatu inbertsio kolektiboko erakundeek banatutako mozkinak ez dira egotziko, eta partaidetzaren eskurapen balioa gutxituko dute.
 - 3. Aurkako frogarik ez badago, uste izango da aurreko 1. paragrafoan aipatzen den diferentzia akzio edo partaidetzaren eskurapen balioaren %15 dela.
 - 4. Akzioak edo partaidetzak eskualdatu edo ordaintzetik eratorritako errenta foru arau honetako 49. artikuluko 1. paragrafoaren d) idatz-zatian aurrez ikusitakoaren arabera zehaztuko da, eta, horretarako, eskuratzeko-baliozkat jo beharko da aurreko idatz-zatietan aurrez ikusitakoa ezartzetik ateratzen dena.

**2. ATALA
ERRENTAK ESLEITZEA**

55. artikulua. Errentak esleitzeko araubidean dauden erakundeak.

Errentak esleitzeko araubideari lotutako entitatetzat hartuko dira foru arau honek 11. artikuluan aipatzen dituenak eta, bereziki, atzerrian eratutako entitateak, horien izaera juridikoa

Espainiako legeen arabera eratuta dauden errenta esleipeneko entitateen berdina edo antzekoa bada.

Esleipen araubideari lotutako entitateen errentak 2. sekzio honetan ezarritakoari jarraituz esleituko zaizkie, hurrenez hurren, bazkide, oinordeko, erkide edo partaideei.

56. artikulua. Esleitutako errentaren kalifikazioa.

Esleipen araubideari lotutako entitateek bazkide, oinordeko, erkide edo partaideei esleitutako errenten izaera izango da horietako bakoitzarentzat erartzen diren jarduera edo errenta iturritik ondorioztatzen dena.

Errenten esleitze-araubideko erakunde batek jarduera ekonomiko bat egiten badu, jarduera horren etekinak etekin ekonomiko izango dira erakunde bazkide, oinordeko, komunero edo partaideentzat ere, baldin eta zuzenean esku hartu ohi badute jarduera horri lotutako ekoizte-bideak eta giza baliabideak norbere kontura antolatzen.

Hala ere, esleitu diren etekinak higikorren kapitaletik etorritakotzat joko dira aipatutako esku hartzerik izan ez eta entitateari kapitala ematea beste partaidetzarik ez duten bazkide, oinordeko, komunero edo partaideentzat. Kasu horretan, gehienera, enpresara ekarritako kapitalaren 100eko 15 jo ahalko da etekin egozgarritzat.

57. artikulua. Esleitu daitekeen errentaren kalkulua eta konturako ordainketak.

1. Bazkide, oinordeko, erkide edo bazkide bakoitzari esleitu beharreko errentak kalkulatzeko, erregela hauek erabiliko dira:
 - 1.a. Errentak zerga honen arauen arabera zehaztuko dira, etahonako berezitasun hauetan ez dira aplikatuko foru arau honen 25.7, 32.2 eta 41.3 artikuluetan aurrez ikusitako integrazio-portzentajeak:
 - a) Esleitu daitekeen errenta Sozietateen gaineko Zergaren araudian jasotakoaren arabera zehaztuko da kasu honetan: errenten esleipen araubidean dagoen entitateko kide guztiak zerga horretako subjektu pasibo edo Zergadun Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren establezimendu iraunkorreko zergadun direnean, baina bakarrik lehenengo kasuan ez badira ondare sozietatetzat jotakoak.
 - b) Zergadun Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergan establezimendu iraunkorreko zergadunei esleitu dakiekeen errenta zehazteko, Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergari buruzko Foru Arauaren IV. Kapituluan aurrez ikusitakoari jarraituko zaio.
 - c) Errenten esleipen araubidean dagoen entitateko kideei esleitu dakiekeen errenta kalkulatzeko (Sozietateen gaineko Zergaren subjektu pasiboak izan edo Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergan zergadun izan, establezimendu iraunkorrekoak zein establezimendu iraunkorrik gabeak, baina pertsona fisiko ez direnak), ez da aplikatuko foru arau honen lehen xedapen iragankorrean ezarritakoa, errenta hori jarduera ekonomikoen garapenari ez dagozkion osagaiak eskualdatzetik eratorri diren ondare irabazietatik sortutakoa bada.
 - 2.a. Zerga honen edo Sozietateen gaineko Zergaren zergadun diren bazkide, oinordeko, komunero edo partaideei (atzerrian eratu den eta errenten esleitze-araubidean dagoen erakunde bateko kide direnean) esleitu dakiekeen errenta zatia aurreko 1. arauan adierazitakoaren arabera zehaztuko da.
 - 3.a. Baldin eta errenten esleitze-araubideko erakundeak errentak lortzen baditu atzerrian, hain zuzen ere Espainiak nazioarteko zergapetze bikoitza saihesteko hitzarmena (elkarri informazioa eman beharra ezartzen duen klausula duena) sinatuta ez duen herrialde batean, ez dira konputatuko herrialde horretan bertan iturri beretik lortutako errenta positiboak gainditzen dituzten errenta negatiboak.

Soberakina ondorengo lau urteen barruan konputatuko da, 3. erregelari adierazitakoaren arabera.

2. Zerga honen arauari jarraituz, errenta hauek atxikipenaren edo konturako sarreraren mendeko izango dira: errenten esleipen araubidean dauden entitateei ordaindutako errentak, kontuan hartu gabe beren kide bat edo guztiak zerga honen zergadun diren, Sozietateen gaineko Zergen subjektu pasibo diren edo Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren zergadun diren ala ez. Atxikipen edo konturako sarrera hori bazkide, oinordeko, erkide edo partaidearen ezarpen pertsonaletik kenduko da, errentak egozten zaizkion proportzio berean.
3. Kasu bakoitzean aplikatu daitezkeen arau edo itunen arabera esleituko zaizkie errentak bazkide, oinordeko, erkide edo partaideei, eta Zerga Administrazioak ez badu zalantzarik gabeko horien berririk, zati berdinetan esleituko zaie.
4. Errenten egozte-araubidean dagoen erakunde horretakokideak zerga honen zergadun direnean, foru arau honetako 25.7, 32.3 eta 41.3 artikuluetan aurrez ikusitako integrazio-portzentajeakerabili ahalko dituzte beren autolikidazioan.
5. Sozietateen gaineko Zergaren subjektu pasiboek eta establezimendu iraunkorra duten Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren zergadunek euren zerga-oinarrian integratuko dute akzio edo partaidetzetatik datozen kontabilizatutako edo kontabilizatu beharreko errenten zenbatekoa, errenten esleipen araubidean dagoen entitate bateko kide direnean eta entitate horrek inbertsio kolektiboko akzioak edo partaidetzak eskuratzen dituenean. Halaber, euren zerga-oinarrian integratuko dute kapital propioetatik hirugarren batzuei lagatutako kapital higikorren etekinen zenbatekoa, etekin horiek errenten esleipen araubidean den entitatearen alde sortu direnean.

58. artikulua. Errenten esleitze-araubidean dauden erakundeen informazio-betebeharrak.

1. Errentak esleitzen dituzten entitateek aitortzen informatiboa aurkeztu behar dute arauz ezartzen den edukiarekin. Bazkide, oinordeko, erkide edo partaideei esleitu beharreko errentak adieraziko dira aitortzen horretan, lurralde espainiarrean egoiliarrek izan edo ez.
2. Aurreko paragrafoak aipatutako informazio-betebehar hori, Bizkaiko Lurralde Historikoko martxoaren 26ko 3/1986 Zergen Foru Arau Orokorreko 44. artikuluan 3. paragrafoan esaten denaren arabera, errenten esleipen araubideko erakundearen ordezkaria denak bete beharko du; edo, atzerrian eratutako erakundearen kasuan, Zerga hau ordaintzen duten bere kideek edo Sozietateen gaineko Zergaren ondoriozko subjektu pasiboek.
3. Errenten esleipen araubideko entitateek bazkideei, oinordekoei, erkideei edo partaideei jakinarazi beharko diete entitatearen errenta osoa eta haietako bakoitzari esleitu beharreko errenta, arauz jasotzen denaren arabera.
4. Ogasun eta Finantzen foru diputatuak artikuluan honetan aipatzen den informazio-adierazpenaren ereduak, hori aurkezteko epea, lekua eta modua ezarriko ditu.
5. Jarduera ekonomikorik egiten ez badute eta beren urteko errentak 3.000 eurotik gorakoak ez badira, errentak esleitzen dituzten entitateek ez dute artikuluan honen 1. paragrafoan aipatzen den aitortzen informatiborik aurkeztu beharko.

VII. KAPITULUA EGOZPEN DENBORA

59. artikulua. Egozpen denbora.

1. Oro har, eta foru arau honetan ezarritakoa eragotzi gabe, zergaren oinarrian jaso behar diren errentak zehazteko, hala sarrerak nola gastuak, batzuk zein besteak sortu diren zergaldikoak izango dira, ordaindu edo kobratu diren unean beste bat izan arren. Bereziki, irizpide hauek aplikatuko dira:

- a) Lanaren eta kapitalaren etekinak jasotzaileak exijitzen dituen zergaldiari egotziko zaizkio.
- b) Jarduera ekonomikoen etekinak Sozietateen gaineko Zergaren Foru Arauak ezarritako eran egotziko dira, foru arau honetan edo arau bidez ezar daitezkeen berezitasunak eragotzi gabe.
- c) Ondare irabaziak eta galerak ondare aldaketa hori izan den zergaldiari egotziko zaizkio.

2. Arau bereziak:

- a) Errenta ez bada bere osoan edo zati batean ordaindu jasotzeko eskubidea edo kopurua erabaki judizialaren zain dagoelako, ordaindu ez diren kopuruak erabaki judiziala irmo bihurtzen den zergaldiari egotziko zaizkio.
- b) Zergadunari ezin egotz dakizkiokeen inguruabar frogatuen ondorioz, lanaren etekinak eska daitezkeen zergaldian barik beste batean jasotzen direnean, zergaldi horri egotziko zaizkio; hala denean, autolikidazio osagarria egingo da, eta ez da egongo ez zigorrik, ez berandutza-korriturik, ez eta errekarurik ere. Aurreko a) idatz-zatian jasotako zirkunstantziak gertatzen direnean, etekinak exijigarriak izango dira erabaki judiziala irmo bihurtzen den zergaldian.

Aurreko paragrafoan aipatutako autolikidazioa, etekinak jasotzen diren egunetik zerga honen ondorengo autolikidazioa egiteko epea amaitu bitartean aurkeztu behar da.

- c) Lan arloko araudian jasotakoaren arabera, langabeziaren prestazioa ordainketa bakarreko modalitatean jasotzen den kasuetan, aukera horretaz baliatu izan gabe prestazioa jasotzeko eskubidea izango zukeen zergaldi bakoitzaren artean banatu eta egotzi daiteke. Egozpena zergaldi bakoitzean egitekotan, ordainketa bakarreko modalitatean izan ez bada, prestazioa jasotzeko eskubidea izango zuen denboraren arabera banatuko da proportzionalki.
- d) Beren jarduera ekonomikoaren etekin garbia zehazteko zuzeneko zenbatespeneko metodoaren modalitate erraztua erabiltzen duten zergapekoek aukera izango dute sarrera eta gastuak denboraren arabera egozteko kobrantza eta ordainketaren irizpidea erabiliz, baina betiere baldintza hauek beteta:

Lehenengo. Sarrera edo gastuen zerga sailkapenean inolako aldaketarik ez eragitea.

Bigarren. Eragina izan behar duten ekitaldiko autolikidazioa egiterakoan adieraztea.

Hirugarren. Egozpen denborarako irizpideak aldatzeak ez eragitea egotzi gabeko gastu edo sarrerarik izatea eta, horretarako, egozpen irizpidea aldatu aurretik dagokion erregularizazioa egitea.

Laugarren. Egozpen irizpidea berdina izatea irizpide hori aplikatzen zaion jarduera ekonomikoaren ondorioz sortutako sarrera eta gastu guztietarako.

Kobrantza eta ordainketetarako irizpidea Zerga Administrazioak onetsizat joko da besterik gabe autolikidazioan adieraziz gero, eta halaxe iraun beharko du hiru urtez gutxienez.

- e) Epeka edo prezio geroratuarekin egindako eragiketen kasuan, zergadunak proportzionalki egotzi ahal izango ditu eragiketa horietan izandako errentak, dagozkion kobrantzak exijigarriak diren neurrian.

Eragiketak epeka edo prezio geroratuarekin egiten direla jotzen da beren prezio osoa edo haien zati bat ondoz ondoko ordainketetan jasotzen denean, betiere ondasuna

eman denetik azken epearen mugaegunera arte igarotako denbora urtebetetik gorakoa bada.

Epeka edo prezio geroratuarekin egindako eragiketa bat osorik edo zati batean kanbio-efektuak jaulkiz ordaindu bada, eta efektu horiek epemugaren aurretik irmo eskualdatzen badira, eskualdaketa egin den zergaldiari egotziko zaio errenta.

Biziarako edo aldi baterako kontratuetatik etorritako eragiketek inoiz ez dute tratamendu hori izango eskualdatzailearentzat. Ondasunak eta eskubideak biziarako edo aldi baterako errenta baten truke eskualdatzen direnean, errenta hori eratzen den zergaldiari egotziko zaio errentadunaren ondare irabazia edo galera.

- f) Dibisa edo atzerriko moneten saldoetako kontuetan haien kotizazioetan izandako aldaketaren eraginez gertatzen diren diferentzia positiboak edo negatiboak ordaindu edo kobratu den momentuari dagokion zergaldiari egotziko zaizkio.
- g) Foru arau honen 7. artikuluan kalkulaturako errentak ustez gertatu diren zergaldiari egotziko zaizkio.
- h) Foru arau honen 38. artikuluan aipatzen den higikorren kapitalaren zergaldi bakoitzeko etekintzat honako hau egotziko da: aseguru-hartzaileak inbertsioaren arriskua bereganatzen duen aseguru-kontratuetan, polizari loturiko aktiboek zergaldi hasieran duten likidazio-balioaren eta zergaldi amaieran dutenaren arteko kendura. Egotzitako zenbatekoak gutxitu egingo du kontratu horietan diru kopuruak jasotzetik sortutako etekina.

Zirkunstantzia hauetako bat gertatzen den kontratuetan, ez da aplikatuko denboraren araberrako egozpenaren arau berezi hau:

- A) Hartzaileari polizari atxikitako inbertsioak aldatzeko ahalmena ez ematea.
- B) Hauek izatea hornidura matematikoen inbertsio gaiak:

Lehenengo. Lehenengoa: Inbertsio kolektiboko erakundeen akzio edo partaidetzak, kontratuetan aurrez finkatuak, baldin eta inbertsio kolektiboko erakunde horiek Inbertsio Kolektiboari buruzko azaroaren 4ko 35/2003 Legearen xedapenetara egokituta badaude edo Europako Kontseiluak 1985eko abenduaren 20an emandako 85/611/EEE Zuzentarauan babesa badute.

Bigarren. Bigarrena: Aseguru-erakundearen balantzean bereiz agerrarazitako aktibo-multzoak, ondoko baldintzak betez gero

- 1.a. Bereiz agerrarazitako aktibo-multzo bakoitzeko aktiboak aseguru-erakundeak zehaztu beharko ditu beti; hori dela eta, erakundeak erabateko askatasuna izango du aktiboak hautatzeko, eta soil-soilik aktibo-multzoaren arriskuei buruzko irizpide orokorreari edo beste inguruabar objektibo batzuei jarraitu beharko die.
- 2.a. Zuzkidurak inbertsiorako gai diren aktiboetan inbertitu behar dira, hain zuzen ere Aseguru Pribatuen Antolamenduari eta Gainikuspenari buruzko Araudiaren 50. artikuluan bildutakoetan; baina salbuespen dira ondasun higiezinak eta higiezinaren gaineko eskubide errealak (aurreko araudia azaroaren 20ko 2.486/1998 Errege Dekretuak onetsi zuen).
- 3.a. Aktibo-multzo bakoitzeko inbertsioek aseguru-kontratuatarako dibertsifikazioari eta barreiadurari ezarritako mugak bete beharko dituzte. Horren gaineko araudi orokorra honako hau da: Aseguru Pribatuen Antolamendu eta Gainikuspenari buruzko Legearen testu bateratua, martxoaren 5eko 6/2004 Legegintzako Errege Dekretuak onartutakoa; azaroaren 20ko 2.486/1998 Errege Dekretuak

onetsitako Aseguru Pribatuen Antolamendu eta Gainikuspenari buruzko Araudia; eta hura garatzeko ematen diren arau guztiak.

Dena den, aktibo multzoek baldintza horiek betetzen dituztela ulertu behar da haien helburua denean Europar Batasuneko bigarren mailako balore merkatu ofizialetako batean burtsako edo errenta finkoko indize jakin bat erreproduzitzera zuzenduta dagoen inbertsio politika bat garatzea.

- 4.a. Hartzailleak ahalmen bakarra izango du: aktibo-multzo bereizien artean, hautatu ahal izatea aseguru-erakundeak zeinetan inbertitu behar duen aseguru zuzkidura matematikoa. Hala ere, ezingo du zehaztu multzo bakoitzeko zuzkidura horietatik zehazki zein aktibo inbertituko den.

Kontratu hauetan, hartzailleak edo aseguratuak kontratuetan espresuki izendatuta dauden inbertsio kolektiboko erakundeen edo aktibo multzo bereiztuen artean aukeratu ahal izango du polizan jasotako zehaztapenei jarraiki, eta inoiz ere ezin izango da berezitasun singularrik ezarri hartzaille edo aseguratu bakoitzarentzat.

h) idatz-zati honetan aipatutako baldintzak kontratuaren indarraldi osoan bete behar dira.

- i) Higiezinaren kapitalak etekinak kobrantzen diren zergaldiari egotziko zaizkio.
3. Zergapekoa atzerrira joanez gero egoitza aldatu eta zergadun izateari uzten badio, egozteko dauzkan errenta guztiak, egoitza aldatu aurreko tokian zerga honengatik aitortu beharreko azken zergaldiari dagokion zerga-oinarrian jaso behar dira, arauz finkatzen diren baldintzetan eta, hala badagokio, autolikidazio osagarri bat eginez, zigorrik, berandutza interesik eta inolako gaitzirik gabe.
4. Zergaduna hilez gero egozteko dauden errenta guztiak, era berean, aitortu beharreko azken zergaldiko zerga-oinarrian jaso behar dira.

VIII. KAPITULUA BALORATZEKO ARAU BEREZIAK

60.artikulua. Zenbatetsitako errenten balorazioa.

1. Foru arau honetako 7. artikulua jasotzen duen zenbatetsitako errenten balorazioa merkatuko balioaren arabera egingo da, merkatuko balioztat harturik norbanako desberdinen arteko kontraprestazio akordioa, betiere kontrako probarik ezean.
2. Mailegu eta besteren kapitalak erakarri edo erabiltzeko eragiketen kasuan, merkatuko ohiko balioztat hartuko da zergaldiko azken egunean diruak merkatuan duen legezko interes tasa.
3. Zergadunak bere jarduera ekonomikoko ondasunak doan laga edo hirugarren batzuei uzten dizkionean edo bere erabilera edo kontsumorako dituenean, jarduera horren etekin garbia zehazteko unean aipatutako ondasun, eskubide edo zerbitzuek merkatuan duten ohiko baliori begiratuko zaio.

Era berean, kontraprestaziorik badago eta hori ondasunek, eskubideek eta zerbitzuek merkatuan duten ohiko balioa baino txikiagoa bada, azken hori hartuko da kontuan.

61.artikulua. Eragiketa lotetsiak.

Pertsona edo erakunde lotetsien arteko eragiketen balorazioa merkatuko balio arruntaren arabera egingo da, Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauaren 16. artikuluan aurrez ikusitako eran.

62.artikulua. Gauzazko errentak.

1. Oro har, gauza bidez jasotako errentak merkatuan duten ohiko balioaren arabera baloratuko dira.
2. Gauza bidez jasotako lan etekinak ondoren adierazten diren arau berezien arabera baloratuko dira:

- a) Etxebizitza erabiltzen den kasuetan, ondasun higiezinaren balio katastralari 100eko 2 aplikatuzetik lortutako balioaren arabera.

Higiezinaren katastro-balioa berrikusi edo aldatu bada, eta 1994ko urtarrilaren 1az goerotik jarri bada indarrean toki ogasunek arautu dituzten arauetan ezarritako prozeduren arabera, 100eko 0,25 aplikatuko da.

Zergaren sortze egunean ondasun higiezinak katastro baliorik izango ez balute edo titularrari artean jakinaraziko ez balitzaio, haren ordeztu, Ondarearen Zergaren ondorioetarako kontuan hartu beharreko balioaren 100eko 50 hartuko da.

Balio hori ezingo da handiagoa izan lanaren gainerako kontraprestazioen %10 baino.

- b) Ibilgailuak erabili edo ematen diren kasuetan:

- Ibilgailua ematen bada, eskurapenak ordaintzaileari dakarkion kostua hartuko da, eragiketa kargatzen duten zergak barne.
- Ibilgailua erabiltzen bada, aurreko paragrafoan aipatzen den kostuaren urteko %20 hartuko da. Ordaintzea ez bada ibilgailuaren jabe, ibilgailua berria izango balitz merkatuan izango lukeen balioari aplikatuko zaio aipatu portzentajea.
- Ibilgailua erabili eta, horren ondoren, ematen bada, azken honen balorazioa aurreko erabileraren ondorioz ateratzen den balorazioa kontuan hartuz egingo da.

Ibilgailua lanerako zein helburu partikularretarako erabiltzen denean, gauza bidezko ordainketaren balorazioa izango da idatz-zati honetan jasotako erregelak dena delako kasuari aplikatu ondoren ateratzen den emaitzaren %50.

- c) Diruaren legezko interes tasatik behera ematen diren maileguetan, balorazioa ordaindutako interesaren eta zergaldian indarrean dagoen legezko interesaren arteko diferentzia izango da.
- d) Ondorengo errentak badira, balorazioa ordaintzailearentzat izan den kostuaren arabera egingo da, eragiketa kargatzen duten zergak barne:
 - Mantenu, ostatu, bidaia eta antzeko kontzeptuengatik izandako prestazioak.
 - Aseguru-kontratua edo antzekoren bat dela-eta ordaindutako sariak edo kuotak, Foru Arau honetako 17. artikuluko 2. paragrafoaren f) eta g) idatz-zatietan xedatutakoa kaltetu gabe.
 - Zergadunaren, bere ezkontidearen edo izatezko bikote-lagunaren ikasketa eta mantenu gastuak ordaintzeko erabiltzen diren kopuruak, edota hari ahaidetasun harreman batez loturiko pertsonenak ordaintzeko direnak (ezkonahaideenak edo izatezko bikoteak sortaraz ditzakeen bestelako ahaideenak). Nolanahi ere, foru arau honetako 17. artikuluko 2. paragrafoaren d) idatz-zatian ezarritakoa bete behar da.
- e) Honako hauek: batetik, borondatezko gizarte aurreikuspeneko erakundeetako bazkide babesleek eta pentsio-planen sustatzaileek eginiko diru-ekarpenak; bestetik, laneko

pentsio-fondoan jarduerak eta gainbegiratzea arautu dituen Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2003ko ekainaren 3ko 2003/41/EE Zuzentarauan araututako enpresa sustatzaileek eginitako diru-ekarpenak; eta, azkenik, enpresaburuek pentsioengatik hartutako konpromisoak aurre egiteko ordaindutako kopuruak, Pentsio Planak eta Fondoak araupetu dituen Legearen testu bateratuko lehenengo xedapen gehigarrian eta hura garatu duen arautegian ezarritakoaren arabera. Era berean, mendetasun aseguruak enpresaburuek ordaindutako diru kopuruaren zenbatekoa.

Aurreko idatz-zatietan ezarritakoa gorabehera, lanaren etekina gauza bidez egiten denean eta gauza hori enpresa horren ohiko jardura denean, balorazioa ezingo da izan ondasun, eskubide edo zerbitzu horrek jendearentzat, oro har, duen prezioa baino txikiagoa.

Jendeari eskainitako prezioa uztailaren 19ko 26/1984 Lege Orokorra, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Defentsari buruzkoak, 13. artikuluan aipatzen duena izango da, deskontu arruntak edo ohikoak behin kenduta. Deskontu arrunt edo ohikotzat hartuko dira enpresako langileekin pareka daitezkeen beste talde batzuei eskainitako deskontuak, bai eta, izaera orokorrekoak diren eta gauza bidezko ordainketa egiteko unean indarrean dauden promozio deskontuak nahiz, bestela, %15 edo urteko 1.000 euro gainditzen ez dutenak.

3. Jardura ekonomiko baten barruan lortzen diren gauza bidezko errentak Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauan xedatutakoaren arabera baloratuko dira.
4. Gauzatan lortzen diren ondare-irabaziak foru arau honetako 46 eta 49. artikuluetan xedatutakoaren arabera baloratuko dira.
5. Gauza bidez jasotzen diren errentak zerga-oinarrian integratzeko, aurreko neurriak aplikatuz ateratzen den balioari konturako sarrera batu behar zaio, non eta horren zenbatekoa ez zaion jasanarazi errentaren jasotzaileari.

IX. KAPITULUA ERRENTA MOTAK

63. artikulua. Errenta motak.

Zerga kalkulatzeko, zergadunaren errentak honela sailkatuko dira, kasuan zer dagokion: errenta orokorrak edo aurrepenaren errentak.

64. artikulua. Errenta orokorra.

Honako hauek osatuko dute errenta orokorra: hurrengo artikuluan xedatutakoaren arabera, aurrezkiaren errentatzat jotzen ez diren etekinak, irabaziak eta galerak, bai eta honako arau hauetan aipatzen diren errenta-egozpenak: foru arau honetako 53 eta 54. artikuluetan, eta Sozietateen gaineko Zergaren Foru Arauko VIII. tituluaren IV. eta V. kapituluetan.

65. artikulua. Aurrezkiaren errenta.

Aurrezpenaren errentatzat hartuko dira:

- a) Foru arau honek 34. artikuluan 1. paragrafoan aipatzen dituen etxebizitzetatik datozen kapital higiezinaren etekinak.
- b) Foru arau honetako 36, 37 eta 38. artikuluetan jasotako kapital higikorren etekinak. Hala ere, salbu arau jasotzen diren kasuetan, foru arau honen 37. artikuluan eta 56. artikuluko hirugarren paragrafoan jasotako kapital higikorren etekinak, zergadunari loturiko entitateetatik datozenean, Sozietateen gaineko Zergaren Foru Arauak 16. artikuluan emandako zentzuan, errenta orokorraren parte izango dira.
- c) Ondare osagaien eskualdaketak direla-eta adierazten diren ondare irabaziak eta galerak.

X. KAPITULUA ERRENTEN INTEGRAZIOA ETA KONPENTSAZIOA

66. artikulua. Errenten integrazioa eta konpentsazioa.

1. Zerga-oinarria kalkulatzeko, zergadunaren errenten zenbateko positiboak edo negatiboak foru arau honetan jasotakoaren arabera integratu eta konpentsatuko dira.
2. Errentaren sailkapena kontuan hartuta, zerga-oinarria bi alderditan zatituko da:
 - a) Zerga-oinarri orokorra.
 - b) Aurrezpenaren zerga-oinarria.

67. artikulua. Errenten integrazioa eta konpentsazioa zerga-oinarri orokorrean.

Zerga-oinarri orokorra saldo hauen batura izango da:

- a) Batetik, foru arau honek 64. artikuluan aipatzen dituen etekinak eta errenta egozpenak, haien artean zergaldi bakoitzean eta inolako mugarik gabe, elkarrekin integratu eta konpentsatuz ateratzen den saldoa.
- b) Ondare irabaziak eta galerak, soil-soilik haien artean eta zergaldi bakoitzean, integratuz eta konpentsatuz ateratzen den saldo positiboa, foru arau honen ondorengo artikuluan jasotakoak alde batera utzita.

Artikulu honen b) idatz-zatian aipatzen den integrazio eta konpentsazioaren emaitza saldo negatiboa bada, horren zenbatekoa artikulu honetako a) idatz-zatian jasotako errenten saldo positiboarekin konpentsatu behar da, hau da, zergaldi berean lortutako saldo positiboarekin, muga izanik saldo horren %25.

Kompentsazio hori egin eta saldo negatiboa ateratzen bada, zenbateko hori hurrengo lau urteetan zehar konpentsatuko da, artikulu honetako aurreko letretan ezarri den hurrenkera berari jarraituz.

Ondorengo ekitaldi bakoitzean onar daitekeen gehieneko kopuruan egin beharko da konpentsazioa, betiere lau urteko epearen barruan, aurreko ekitaldietan ondare galera moduan jasoz.

68. artikulua. Errenten integrazioa eta konpentsazioa aurrezkiaren zerga-oinarrian.

1. Aurrezpenaren zerga-oinarria saldo hauek batuta lortzen den saldo positiboa izango da:
 - a) Zergaldi bakoitzean, foru arau honen 65. artikuluko a) eta b) idatz-zatietan aipatzen diren etekinak euren artean soil-soilik integratuz eta konpentsatuz lortutako saldo positiboa.

Paragrafo honen a) idatz-zatian aipatzen diren errentak integratu eta konpentsatu ondoren, emaitza saldo negatiboa bada, zenbateko hori a) idatz-zati honetan aipatzen diren etekinen saldo positiboarekin baino ezingo da konpentsatu, hain zuzen ere, ondorengo lau urteetan agerian jartzen direnekin.
 - b) Zergaldi bakoitzean, foru arau honetako 65. artikuluko c) idatz-zatian aipatzen diren zergaldi bereko ondasun irabaziak eta galerak euren artean soil-soilik integratuz eta konpentsatuz lortutako saldo positiboa.

Paragrafo honen b) idatz-zatian aipatzen diren errentak integratu eta konpentsatu ondoren, emaitza saldo negatiboa bada, zenbateko hori b) idatz-zati honetan aipatzen diren irabazi eta galeren saldo positiboarekin baino ezingo da konpentsatu, hain zuzen ere, hurrengo lau urteetan agerian jartzen direnekin.

2. Aurreko paragrafoan jasotako konpentsazioak ondorengo ekitaldietako bakoitzak baimentzen duen kopuru gehienekoan egingo dira eta, bide batez, aurreko paragrafoan aipatzen den lau urteko epearen barruan egin beharko da, ondorengo ekitaldietan errenta negatiboak bailiran jasoz.

Zergadunak agiri bidez frogatu beharko du, hala badagokio, zein ekitaldietakoak diren eta zein zenbateko duten konpentsatu nahi dituen saldo negatiboak, sortu diren ekitaldia edozein dela ere.

V. TITULUA OINARRI LIKIDAGARRIA

69. artikulua. Oinarri likidagarria: orokorra eta aurrezpenarena.

1. Oinarri likidagarri orokorra eta aurrezpenaren oinarri likidagarria batuz lortuko da oinarri likidagarria.
2. Oinarri likidagarria lortzeko, zerga-oinarri orokorrean murrizpen hauek egin behar dira, bakar-bakarrik eta ordena honetan:

Lehenengo. Murrizpenak pentsio konpentsagarriengatik eta urteko mantenuagatik.

Bigarren. Murrizpenak gizarte aurreikuspeneko sistemen alde egindako ekarpen eta kontribuzioengatik.

Hirugarren. Murrizpenak baterako zerga-ordainketengatik.

Paragrafo honetan aipatzen diren murrizpenak aplikatuz ezin da lortu oinarri likidagarri orokor negatiborik, ez eta hori gehitu ere.

3. Aurrezpenaren oinarri likidagarria lortzeko, aurrezpenaren zerga-oinarriari 71. artikuluan jasotako murrizpenaren geldikina kendu behar zaio, halakorik badago. Kenketaren ondorioz, aipatu oinarria ezin da negatiboa izan.

70. artikulua. Oinarri likidagarri orokor negatiboak konpentsatzea.

Oinarri likidagarri orokorra negatiboa bada, ondorengo lau urteetan lortzen diren oinarri likidagarri orokor positiboekin konpentsatu daiteke haren zenbatekoa.

Ondorengo ekitaldietarako finkatzen den gehieneko kopurua kontuan hartuta egin behar konpentsazioa, aurreko paragrafoan aipatzen den epearen barruan eta ondorengo urteetako oinarri likidagarri orokor negatiboei metatuz.

Hala badagokio, zergadunak agiri bidez frogatu behar du nondik datozen eta zenbatekoak diren konpentsatu nahi dituen oinarri likidagarri orokor negatiboak, horiek sortu ziren ekitaldia edozein dela ere.

71. artikulua. Murrizpenak pentsio konpentsagarriengatik eta urteko mantenuagatik.

Zerga-oinarri orokorrari eta, hala badagokio, aurrezpenaren zerga-oinarriari murriztu behar zaizkie, foru arau honek 69. artikuluan jasotakoari jarraituz, epailearen aginduz ezkontidearen edo izatezko bikote-lagunaren alde emandako pentsio konpentsagarriengatik eta urteko mantenuagatik ordaindutako zenbatekoak, zergadunaren seme-alabei ordaindutakoak izan ezik.

72.artikulua. Murrizpenak gizarte aurreikuspeneko sistemen alde egindako ekarpen eta kontribuzioengatik.

Zerga-oinarri orokorretik murriztu daitezke gizarte aurreikuspeneko sistemei egiten zaizkien ekarpen eta kontribuzio hauek:

1. Borondatezko gizarte aurreikuspeneko entitateetako bazkideek egindako ekarpenak, betiere Borondatezko gizarte aurreikuspeneko entitateen erregimen fiskalari buruzko ekainaren 30eko 6/1988 Foru Arauak 3. artikuluan jasotzen dituen kontingentziak nahiz bazkide langileen langabezia estaltzeko direnean, bai eta bazkide babesleak egin eta entitateetako bazkideei lanaren etekin gisa egotzi zaizkien kontribuzioak ere.
2. Pentsio planen partaideek egindako ekarpenak, bai eta sustatzaileak egin eta partaideei lanaren etekin gisa egotzi zaizkien kontribuzioak ere.
3. Partaideek Europako Parlamentuak eta Kontseiluak 2003ko ekainaren 3an enplegu pentsioen jardueri eta fondo ikuskapenei buruz emandako 2003/41/EE Zuzentarauak jasotako pentsio planei egindako ekarpenak, enpresa sustatzaileek egindako kontribuzioak barne, betiere beharkizun hauek betetzen badira:
 - a) Kontribuzioak prestazioa lotzen zaion partaideari egozteaz zergen ondorioetarako.
 - b) Geroko prestazioa jasotzeko eskubidea atzera egiteko aukerarik gabe eskualdatzea partaideari.
 - c) Kontribuzio horri dagozkion baliabideen titularitatea partaideari eskualdatzea.
 - d) Estali behar diren kontingentziak azaroaren 29ko 1/2002 Errege Dekretu Legegileak, Pentsio Plan eta Fondoei buruzko Legearen Testu Bateratua onartzekoak, 8.6 artikuluan jasotakoak izango dira.
4. Gizarte aurreikuspeneko mutualitateei egindako ekarpen eta kontribuzioak, baldintza hauek betetzen dituztenean:
 - a) Requisitos subjetivos:
 - 1.a. Gizarte Segurantzako erregimenen batean integraturik ez dauden profesionalak, horien ezkontideek edo izatezko bikote-lagunek eta lehen mailako ahaide odolokideek nahiz aipatu mutualitateetako langileek gizarte aurreikuspeneko mutualitateekin kontraturiko aseguruengatik ordaindu dituzten kopuruak direnean, azaroaren 29ko 1/2002 Errege Dekretu Legegileak, Pentsio Plan eta Fondoei buruzko Legearen Testu Bateratua onartzekoak, 8.6 artikuluan jasotako kontingentziak estaltzen dituen zatian, baldin eta gastu kengarritzat hartu ez badira jarduera ekonomikoen etekin garbiak foru arau honen 27. artikuluko 1. erregelaren bigarren paragrafoan jasotakoaren arabera zehazterakoan.
 - 2.a. Gizarte Segurantzako edozein erregimenetan integraturik dauden profesional edo enpresari indibidualek, horien ezkontideek edo izatezko bikote-lagunek eta lehen mailako ahaide odolokideek nahiz aipatu mutualitateetako langileek gizarte aurreikuspeneko mutualitateekin kontraturiko aseguruengatik ordaindu dituzten kopuruak direnean, azaroaren 29ko 1/2002 Errege Dekretu Legegileak, Pentsio Plan eta Fondoei buruzko Legearen Testu Bateratua onartzekoak, 8.6 artikuluan jasotako kontingentziak estaltzen dituen zatian.
 - 3.a. Besteren konturako langileek edo bazkide langileek gizarte aurreikuspeneko mutualitateekin kontraturiko aseguruengatik ordaindutako kopuruak, sustatzaileek lan etekin gisa haien alde egotzitako kontribuzioak barne, betiere azaroaren 29ko 1/2002 Errege Dekretu Legegileak, Pentsio Plan eta Fondoei buruzko Legearen Testu Bateratua onartzekoak, lehen xedapen gehigarrian jasotakoaren arabera egiten badira eta aipaturiko bazkide langileen langabezia ere estaltzen badute.

- b) Mutualisten eskubide kontsolidatuak bakarrik gauzatu ahal izango dira azaroaren 29ko 1/2002 Errege Dekretu Legegileak, Pentsio Plan eta Fondoei buruzko Legearen Testu Bateratuari buruzkoak, 8.8 artikuluan pentsio planei dagokienez jasotako kasuetan.
5. Aurreikuspen plan aseguratuei ordaindutako primak. Aseguratutako aurreikuspen planak aseguru kontratuak dira, berez, eta baldintza hauek bete behar dituzte:
- a) Hartzailea, aseguratua eta onuraduna izatea zergaduna. Dena den, heriotza kasuan, prestazioak jasotzeko eskubidea sor dezake, azaroaren 29ko 1/2002 Errege Dekretu Legegileak, Pentsio Plan eta Fondoei buruzko Legearen Testu Bateratuari buruzkoak, ezarritakoaren arabera.
 - b) Estali behar diren kontingentziak azaroaren 29ko 1/2002 Errege Dekretu Legegileak, Pentsio Plan eta Fondoei buruzko Legearen Testu Bateratua onartzekoak, 8.6 artikuluan jasotakoak izango dira bakarrik, eta erretiroa estaliko dute nagusiki. Bakarrik baimenduko da aurrez erabiltzea, osorik edo zati batean, kontratu hauetan, aipatu testu bateratuak 8.8 artikuluan jasotako kasuetan. Aseguru kontratuei buruzko urriaren 8ko 50/1980 Legeak 97. eta 99. artikuluan xedatutakoa ez da kontratu hauetan aplikatuko.
 - c) Gisa honetako aseguruak interes bat bermatu behar dute nahitaez, eta teknika aktuarialak erabili.
 - d) Polizaren baldintzetan espresuki eta nabarmen utzi beharko da agerian aurreikuspen plan aseguratua dela.
 - e) Arauz ezarriko dira hornikuntza matematikoa beste aurreikuspen plan aseguru batera aldatzeko beharkizunak eta baldintzak.

Foru arau honetan eta hori garatzeko arauetan berariaz erregulatuta ez dauden alderdietan, kontratu horien ekarpen, kontingentzia eta prestazioen araubidea pentsio planen araudiari lotuta egongo da, salbu hornikuntza teknikoen alderdi finantzario eta aktuarialetan. Zehatzago, aurreikuspen plan aseguru batean jasotako eskubideak ezin izango dira bahitu, ez eta epailearen edo Administrazioaren trazarik jaso ere, harik eta prestaziorako eskubidea sortu arte edo gaixotasun larria edo iraupen luzeko langabezia gertatu arte.

6. Langileek azaroaren 29ko 1/2002 Errege Dekretu Legegileak, Pentsio Plan eta Fondoei buruzko Legearen Testu Bateratuari buruzkoak, lehen xedapen gehigarrian ezarritakoaren arabera enpresen gizarte aurreikuspeneko planei egin dituzten ekarpenak, hartzailearen kontribuzioak barne. Dena dela, enpresen gizarte aurreikuspeneko planek baldintza hauek bete behar dituzte:
- a) Aseguru kontratu mota honi aplikatuko zaizkio bazterketarik ez egiteko printzipioa, kapitalizazio printzipioa, ekarpenen atzeraezintasunaren printzipioa eta eskubideak esleitzeko printzipioa, horiek guztiak azaroaren 29ko 1/2002 Errege Dekretu Legegileak, Pentsio Plan eta Fondoei buruzko Legearen Testu Bateratuari buruzkoak, 5. artikuluan 1. zenbakian jasotzen dituenak.
 - b) Polizan zehaztuta agertuko da zein prima ordaindu beharko duen hartzaileak gizarte aurreikuspeneko plana betetze aldera. Aseguratuei egotziko zaizkie primak.
 - c) Polizaren baldintzetan espresuki eta nabarmen utzi beharko da agerian enpresaren gizarte aurreikuspeneko plana dela.
 - d) Arauz ezarriko dira hornikuntza matematikoa beste enpresaren gizarte aurreikuspeneko plan batera aldatzeko beharkizunak eta baldintzak.
 - e) Aurreko 5. paragrafoko b) eta c) idatz-zatietan xedatutakoa.

Foru arau honetan eta hori garatzeko arauetan berariaz erregulatu ez diren alderdietan, aurreko 5. paragrafoaren azken idatz-zatian jasotakoa aplikatuko da.

7. Mendetasun larri edo oso larrirako arriskua bakarrik estaltzen duten aseguru pribatuei ordaindutako primak, Autonomia pertsonala sustatzeari eta mendetasun-egoeran dauden pertsonak zaintzeari buruzko Legeak jasotakoaren arabera.

Era berean, zergadunarekin hirugarren maila arteko zuze-neko edo zeharkako ahaidetasun harremana duten pertsonak —hi-rugarren maila hori barne—, edo zergadunaren ezkontideak edo izatezko bikotekideak edo zergaduna tutoretza edo harrera araubidean beren kargura duten pertsonak aseguru pribatu horiei ordaindutako primengatikoen kenkaria egin dezakete zerga-oinarri orokorrean, kontuan hartuta foru arau honek ondorengo artikuluan jasotako murrizpen muga.

Zergadun beraren aldeko primak (zergadunaren beraren primak barne) ordaintzen dituzten pertsona guztiek egindako murrizpenak, gehienez ere, 6.000 euro izango dira urtean.

Horretarako, zergadun beraren alde prima bat baino gehiago ordaintzen denean, lehenengo zergadunak berak ordaindutako primak murriztu behar dira eta, bakarrik 6.000 euroko mugara iristen ez badira, beste pertsona batzuek haren alde ordaindutako primak murriztu daitezke haien zerga-oinarri orokorrean. Azken kasu horretan, proportzionalki murriztu behar da, hala badagokio.

Prima horiek ez daude lotuta Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergari.

Aseguru kontratuak aurreko 5. zenbakiko a) eta c) letretan jasotakoa bete behar du betiere.

Foru arau honetan eta berau garatzeko arauetan berariaz erregulatu ez diren alderdietan, berriz, aurreko 5. zenbakiko azken lerroaldean jasotakoa aplikatuko da.

Zenbaki honetan jasotakoa arau bidez garatuko da.

8. Aurreko 1.etik 7.era bitarteko paragrafoetan jasotako gizarte aurreikuspeneko sistemetatik jasotako prestazioak beren osoan zergapetuko dira, eta murrizpenik izan ez duten gehiegizko ekarpen eta kontribuzioen zenbatekoak ezingo zaizkie inoiz gutxiti.
9. Kontuan hartu gabe foru arau honen ondorengo artikuluan aipatutako muga arabera egin diren murrizpenak, baldin eta zerga-oinarri orokorrean integratu beharreko errentarik lortzen ez duen edo urteko 8.000 eurotik beherako errentak lortzen dituen ezkontidea edo izatezko bikote-laguna badute, zergadunak zerga-oinarri orokorrean murriztu ahal izango dituzte artikuluan honetan jasotako gizarte aurreikuspeneko sistemei ekarpenak, ezkontidea edo izatezko bikote-laguna horietako bazkide, partaide, mutualista edo titularra denean urteko 2.400 euroko gehieneko mugapean.

Ekarpen horiek ez daude lotuta Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergari.

10. Zergadunak osorik edo zati batean erabiltzen baditu artikuluan honetan jasotako gizarte aurreikuspeneko sistemetatik eratorritako eskubide kontsolidatuak eta eskubide ekonomikoak, pentsio plan edo fondoan araudian jasotakoez besteko kasuetan edo borondatezko edo ezinbesteko bajaren kasuetan eta entitatearen likidazio kasuetan, zerga-oinarri orokorrean oker egin dituen murrizpenak birjarri beharko ditu, autolikidazio osagarriak eginez eta berandutza interesak sartuz. Ekarpenen zenbatekoa gaudituta jaso diren kopuruek, sustatzaileak egotzitako kontribuzioak barne, lan etekin gisa tributatuko dute horiek jasotzen diren zergaldian.

73.artikulua. Murrizpen mugak gizarte aurreikuspeneko sistemaren aldeko ekarpen eta kontribuzioengatik.

1. Berariazko araudian jasotako muga finantzarioak eragotzi gabe, muga hauek izango dituzte gizarte aurreikuspeneko sistemen aldeko ekarpen eta kontribuzioengatik egiten diren murrizpenek:

- a) Urteko 6.000 euro: partaide, mutualista eta aseguratuak aurreko artikuluan aipatzen diren gizarte aurreikuspeneko sistemen alde egindako ekarpenen baturarako.

Hala ere, zergaren sortzapen egunean bazkideak, partaideak, mutualistak edo aseguratuak berrogeita hamabi urte baino gehiago baditu, aurreko muga 500 euro gehituko da bazkide, partaide, mutualista edo aseguratuak berrogeita hamabi urtetik gorako adina gainditzen duen urte bakoitzeko. Bazkide, partaide, mutualista edo aseguratuaren adina hirurogeita bost urtekoa edo handiagoa denean, 6.500 eurokoa izango da muga hori.

Ondorio horietarako, ez dira kontuan hartuko ondorengo b) letran aipatzen diren kontribuzio enpresarialak.

- b) 8.000 euro urteko bazkide babesleek, aurreko artikuluen 2. eta 3. zenbakietan aipatzen diren enpleguko pentsio planen sustatzaileek edo enpresen aurreikuspeneko gizarte aurreikuspeneko tresna gisa edo enpresaren gizarte aurreikuspeneko planetan hartzaile gisa jarduten diren gizarte aurreikuspeneko mutualitateek bazkide, partaide, aseguratu edo mutualisten alde egin eta haiei egotzitako kontribuzio enpresarialen baturarako. Muga hori gaintitu eta berdindu egingo da aurreko letrako kasu eta kopuru beretan.

Ulertu behar da muga horren barruan sartuta daudela banakako enpresariak gizarte aurreikuspeneko entitate edo mutualitateei, aurreko artikuluen 2. eta 3. zenbakietan aipatzen diren enpleguko pentsio planei edo enpresen aurreikuspeneko planei egindako ekarpen propioak, baldin eta enpresaria aldi berean sustatzailea eta partaide edo mutualista bada edo bazkide babesle eta onuradun gisa ageri bada.

Aurreko paragrafoan aipatu bezala borondatezko gizarte aurreikuspeneko erakundeei egiten zaizkien ekarpenek Sozietateen gaineko Zergaren Araudia onetsi duen ekainaren 10eko 81/1997 Foru Dekretuko 33 bis artikuluan ezarritako betekizunak bete behar dituzte.

- c) 1. atal honen aurreko letretan jarritakoa gora-behera, eta horietan jarritako mugak gorderik, gizarte aurreikuspeneko sistemen alde egindako ekarpen eta kontribuzioengatik murrizpenen muga urteko 12.000 eurokoa izango da.

Hala ere, zergaren sortzapen egunean bazkideak, partaideak, mutualistak edo aseguratuak berrogeita hamabi urte baino gehiago baditu, aurreko muga 1.000 euro gehituko da bazkide, partaide, mutualista edo aseguratuak berrogeita hamabi urtetik gorako adina gainditzen duen urte bakoitzeko. Bazkide, partaide, mutualista edo aseguratuaren adina hirurogeita bost urtekoa edo handiagoa denean, muga hori 13.000 eurokoa izango da gehienez ere.

2. Aurreko paragrafoan jarritako mugak banaka eta independenteki aplikatuko zaizkio familia unitatean sartutako mutualista, partaide, aseguratu edo bazkide bakoitzari.
3. Artikulu honen 1.etik 7.era bitarteko zenbakietan aipatzen diren gizarte aurreikuspeneko sistemetan ekarpenak egin dituzten bazkide, partaide, mutualista edo aseguratuak aukera izango dute ekarpenak hurrengo bost urteetan murrizteko, aipatutako muga errespetatuz beti, baldin eta horien kopuruak zerga-oinarri orokorrean murriztu ezin izan badira artikulu honen 1. paragrafoko a) idatzzatian ezarrita dagoen gehieneko muga gaintitzeagatik.

Modu berean jokatu daiteke bai kontribuzio enpresarialen gehiegizko zenbatekoekin, haien mugari dagokionez, bai artikulu honetako 1 zenbakiaren c) letran aipatutako guztirako muga aplikagarriekin.

Era berean, ondorengo bost ekitaldietan murriztu daitezke aurreko artikuluen 9. zenbakian jasotakoaren indarrez egin eta zenbaki horretan jasotako muga gaintitzeagatik zerga-oinarri orokorrean murriztu ezin izan diren ekarpenak.

Ekarpenak edo kontribuzioak zerga-oinarri orokorrean ezin izan direnean murriztu hori nahikoa ez izateagatik, ondorengo bost ekitaldietan murriztu daitezke, haiek gainditu gabe.

Arau hori ez zaie aplikatuko beren araudi finantzarioan jasotako gehieneko mugak gainditzen dituzten ekarpen eta kontribuzioei.

4. Honako artikulua honetan jasotakoaren ondorioetarako, zergaldi berean enpresaren ekarpenak eta kontribuzioak daudenean, lehenengo kontribuzioei dagokien murriztapena aplikatuko da eta ondoren ekarpenei dagokiena; edozein kasutan, 1. paragrafoko a), b) eta c) idatz-zatietan ezarritako mugak aplikatuko dira.

74. artikulua. Murrizpenak ezgaituen alde eraturako gizarte aurreikuspeneko sistemei egindako ekarpenengatik.

1. Zerga-oinarri orokorrean murriztu daitezke foru arau honek 72. artikuluan aipatzen dituen gizarte aurreikuspeneko sistemetan egindako ekarpenak, baldin eta horiek egin badira %65eko minusbaliotasun fisiko edo zentzumenezkoaren maila edo handiagoa edo %33ko minusbaliotasun psikikoa edo handiagoa duten ezgaituen alde edo, bestela, maila kontuan hartu gabe, Kode Zibilean jasotako kausak direla medio epaileak deklaraturako ezgaitasuna duten pertsonen alde. Hona murrizpenaren gehieneko mugak:

- a) Pertsona bakoitzaren urteko ekarpenak berarekiko ahaidetasun edo tutoretza harremana duten ezgaituen alde egin badira, muga 8.000 eurokoa izango da. Hori guztia, beren gizarte aurreikuspeneko sistemetan beren kabuz egin ditzaketen ekarpenak baztertu gabe, foru arau honek 73. artikuluan ezarritako muga arabera.

Ekarpenak egin ditzakete ezgaituaren zuzeneko nahiz zeharkako ahaideek, hirugarren mailaraino, hori barne, bai eta ezkontideak edo izatezko bikote-lagunak edo ezgaitua tutoretza edo harrera araubideari jarraituz kargupean hartuta duten pertsonak ere.

Kasu horietan, ezgaituak onuradun izendatu behar dira, beraiek bakarrik eta atzera egiteko aukerarik gabe, edozein kontingentziatarako.

Dena den, ezgaituaren heriotza kontingentziak alarguntasun edo zurtasun prestazioak jasotzeko eskubidea sor dezake edo, bestela, haren aldeko ekarpenaren proportzioan ekarpenak egin dituzten pertsonen alde.

- b) Pertsona ezgaituek beraiek egindako urteko ekarpenak, 24.250 euroko mugapean.

Ezgaitu beraren alde ekarpenak (ezgaituaren beraren ekarpenak barne) ordaintzen dituzten pertsona guztiek egindako murrizpenen multzoa ezin da handiagoa izan urteko 24.250 euro baino. Ondorio horietarako, ezgaituaren alde ekarpen batzuk batera egiten direnean, ezgaituak berak egindakoak murriztu behar dira. Bakar-bakarrik 24.250 euroko muga horretara iristen ez badira murriztu daitezke, proportzionalki, beren zerga-oinarri orokorrean beste pertsona batzuek haren alde egindako ekarpenak. Ezgaitu beraren alde ekarpenak egiten dituzten pertsona guztiek aplikaturako murrizpenek inoiz ezingo dute 24.250 euroko kopurua gainditu.

1. paragrafo honetan jarritako mugak bateratuak izango dira ezgaituen alde eraturako gizarte aurreikuspeneko sistema guztietarako.

2. Ondorengo bost ekitaldietan murriztu ahal izango dira nahikoak ez izateagatik edo aurreko paragrafoko a) idatz-zatian jasotako muga gainditzeagatik zerga-oinarri orokorrean murriztu ez diren ekarpenak.

Arau hori ez zaie aplikatuko beren araudi finantzarioan jasotako gehieneko mugak gainditzen dituzten ekarpenei.

3. Artikulu honetan aipatzen diren ekarpenak ez daude lotuta Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergari.

4. Foru arau honek 72. artikulua 10. paragrafoan ezarritakoa aplikatuko da, prestazioak jasotzeko eta eskubide kontsolidatuak edo eskubide ekonomikoak aurrez erabiltzeko, ezgaituen alde eraturako gizarte aurreikuspeneko sistemen araudian jasotakoez besteko kasuetan edo borondatezko edo ezinbesteko baja gertatu eta entitatea likidatzean.

75. artikulua. Baterako zerga-ordainketaren ziozko txikipena.

1. Foru arau honetako 99. artikuluan xedatutakoaren arabera baterako zerga ordainketa hautatuz gero, urteko autolikidazioaren zerga oinarritik 4.176 euro ken daitezke.
2. Aurreko idatz zatian aipaturako murrizketa 3.628 eurokoa izango da foru arau honetako 100. artikuluko 2. idatz zatian adierazitako familia unitateen autolikidazioan.

**VI. TITULUA
KUOTA OSOA**

76.artikulua. Kuota osoaren kontzeptua.

Kuota osoa lortzeko, oinarri likidagarri orokorrari eta aurrezpenaren oinarri likidagarriari ondorengo artikuluetan, hurrenez hurren, aipatzen diren karga tasak aplikatu ondoren ateratzen diren zenbatekoak batuko dira.

77.artikulua. Oinarri likidagarri orokorraren eskala.

1. Oinarri likidagarri orokorrari eskala honetan adieraztendiren karga tasak aplikatuko zaizkio:

Oinarri likidagarri eurotan	Oinarri likidagarriaren orokorra (goi muga) eurotan	Kuota osoa gainerakoa (goi muga) eurotan	Tasa %
0	0	15.390	23,00
15.390	3.539,70	15.390	28,00
30.780	7.848,90	15.390	35,00
46.170	13.235,40	19.790	40,00
65.960	21.151,40	Hortik gorakoak	45,00

2. Karga orokorraren batez besteko tasa honela kalkulatu da: ehunekin biderkatu behar da aurreko paragrafoan xedatutakoa aplikatuz ateratzen den kuota oinarri likidagarri orokorrarekin zatituz ateratzen den emaitza. Karga orokorraren batez besteko tasa bi zenbaki hamartarrekin adieraziko da.
3. Zergadunaren karga orokorraren batez besteko tasa Sozietateen gaineko Zergaren tasa orokorra baino handiagoa denean, kuota osoari kopuru hau murriztuko zaio, alegia, aipatu batez besteko tasaren eta Sozietateen gaineko Zergaren tasa orokorraren arteko diferentzia jarduera ekonomikoen etekin garbi positiboa osatzen duten ondare irabazien zenbatekoari aplikatuz ateratzen den emaitza.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa aplikatzeari dagokionean, ondare irabazien zenbatekotik, hala badagokio, jardueraren etekin garbia zehazteko kontuan hartutako ondare galerak murriztuko dira.

78. artikulua. Aurrezpenaren oinarri likidagarriari aplikatu beharreko karga tasa

Aurrezpenaren oinarri likidagarriari eskala honetan adierazten diren karga tasak aplikatuko zaizkio:

Aurrezpenaren oinarri likidagarriaren zatia(€)	Aplikatu beharrekoa tasa %
10.000 eurora arte	20,00
10.000,01 eurotik aurrera	22,00

VII. TITULUA KUOTA LIKIDOA

I. KAPITULUA KUOTA LIKIDOA

79.artikulua. Kuota likidoaren kontzeptua.

1. Kuota likidoa lortzeko, kuota osoari titulu honetan jasotako kenkarien eta foru arau bidez berariaz adierazten diren kenkarien zenbatekoa murriztu behar zaio.
2. Kuota likidoa inoiz ezin da negatiboa izan.

II. KAPITULUA KENKARI OROKORRA

80.artikulua. Kenkari orokorra.

Zergadunek 1.375 euroko kenkaria aplikatuko dute urtean. Kenkari hau autolikidazio guztietan aplikatuko da.

80 bis artikulua. Jarduera ekonomikoa sustatzeko kenkaria.

...

80 ter artikulua. Konpentsazio kenkaria pentsiodunentzat eta langabezia prestazioaren jasotzaileentzat

...

III. KAPITULUA KENKARI FAMILIAR ETA PERTSONALAK

81.artikulua. Kenkaria ondorengo ahaideengatik.

1. Zergadunarekin bizi den ondorengo ahaide bakoitzeko kenkari hau aplikatuko da:
 - 579 euro urtean lehenengoatik.
 - 716 euro urtean bigarrenatik.
 - 1.210 uro urtean hirugarrenarengatik.
 - 1.430 euro urtean laugarrenarengatik.
 - 1.869 euro urtean bosgarrenatik eta hurrengo bakoitzarengatik.
2. Zergadunarekin bizi den sei urtetik beherako ondorengo bakoitzeko aurreko idatz-zatiaren araberako kenkaria aplikatzeaz gainera beste 331 euro kenduko dira urtean.
3. Kenkari hau ez da egiterik izango ondorengo ahaideak egoera hauetako batean daudenean:

- a) Hogeita hamar urte baino gehiago edukitzea, ondorengo ahaide horiek foru arau honen 84. artikuluan jasotzen den kenkaria egiteko eskubidea ematen dutenean izan ezik.
 - b) Ondorengo ahaideak dagokion zergaldian lortu dituen urteko errentak, salbuetsitakoak kanpoan utzita, lanbide arteko gutxieneko soldata baino handiagoak izatea edo, bestela, beste familia unitate batekoa izanik, bertako kideetako inork zergaldian lortzen dituen urteko errentak, salbuetsitakoak kanpoan utzita, lanbide arteko gutxieneko soldatatik gorakoak izatea.
 - c) Dena delako zergaldian zerga honen autolikidazioa aurkeztea edo aurkeztera behartuta egotea.
4. Ondorengo ahaideren bat maila bereko aurreko ahaide batzuekin bizi denean, kenkaria zati berdinetan hainbanatu eta egingo da aurreko ahaide bakoitzeko.

Ahaidetasun maila desberdina duten aurreko ahaideekin bizi diren ondorengo ahaideen kasuan, kenkaria egiteko eskubidea izango dute maila gertueneko ahaideek, eta zati berdinetan hainbanatu eta egingo da beraien artean. Aurreko ahaideen artean inork ez badu lortzen dena delako zergaldian lanbide arteko gutxieneko soldatatik gorako urteko errentarik, salbuetsitakoak kanpoan utzita, maila urruneneko aurreko ahaideek izango dute kenkaria aplikatzeko aukera.

- 5. Baldin eta epailearen ebazpen bidez ondorengo ahaideen aldeko diru mantenua ematera behartuta badago, kenkaria ondorengo ahaidearen diru mantenua ematen duen gurasoaren autolikidazioan egingo da karga hori guraso horrek osorik bere gain hartzen duenean, edo, bestela, erdibana egingo da guraso bakoitzaren autolikidazioan, baldin eta ondorengo ahaidearen diru mantenua bien menpe badago. Paragrafo honetan aipatzen diren kasuetan, epaile eskudunak ebatzitakoa beteko da, eta diru mantenu hori benetan eta behar bezala ematen dela frogatu beharko da.
- 6. Artikulu honen ondorioetarako, ondorengo ahaideekin parekatuko dira adin txikikoak babesteko eskumena duen entitate publikoaren aurrean hitzartutako tutoretza edo harrera dela-eta zergadunari lotuta dauden pertsonak.

82.artikulua.Kenkaria seme-alaben urteko mantenua ordaintzeagatik.

Epaileen erabakiz seme-alaben urteko mantenua ordaintzen duten zergadunek kontzeptu horregatik ordaindutako kopuruen 100eko 15eko kenkaria egiteko eskubidea dute. Seme-alaba bakoitzeko muga da aurreko artikulua 1. paragrafoan ondorengo ahaide bakoitzarentzat jasotako kenkariaren 100eko 30.

83. artikulua. Kenkaria ondorengo ahaideengatik.

- 1. Egutegiko urte osoan etengabe eta jarraian zergadunarekin bizi den aurreko ahaide bakoitzarengatik 276 euroko kenkaria aplikatu ahal izango da.

Kenkari hau aplikatzeko, aurreko paragrafoan deskribatutako elkarbizitzarekin berdintsiko dira ondorengoak bere ondaretik aurrekoa bizi den egoitzaren gastuak, urte guztikoak, ordaintzen ditueneko kasuak.

- 2. Aurreko paragrafoan aipatzen den kenkaria egiteko ezinbestekoa izango da:
 - a) Dena delako zergaldian aurreko ahaideak dituen urteko errentak, salbuetsitakoak kanpoan utzita, lanbide arteko gutxieneko soldata baino handiagoak ez izatea.
 - b) Aurreko ahaide hori familia unitate batean egonez gero, bertako kideetako inork ez lortzea dena delako zergaldian lanbide arteko gutxieneko soldatatik gorako errentak, salbuetsitakoak kanpoan utzita.

- c) Aurreko ahaideak zergaldi horretan zerga honen autolikidaziorik ez aurkeztea edo aurkeztera behartuta ez egotea.
3. Aurreko ahaideak maila bereko ondorengo ahaideekin bizi badira, kenkaria zati berdinetan hainbanatu eta egingo da ondorengo ahaide bakoitzeko.

Aurreko ahaideak ahaidetasun maila desberdina duten ondorengo ahaideekin bizi direnean, mailarik gertueneko ondorengo ahaideek bakarrik izango dute kenkari honetarako eskubidea, eta zati berdinetan hainbanatu eta egingo dute beren artean. Ondorengo ahaideen artean inork ez badu lortzen dena delako zergaldian lanbide arteko gutxieneko soldatetik gorako urteko errentarik, salbuetsitakoak kanpoan utzita, maila urruneneko ondorengo ahaideek izango dute kenkaria aplikatzeko aukera.

4. Aurreko ahaideak egoitzetan bizi badira, kenkaria mailarik gertueneko ahaideek egingo dute baldin eta, beharrezko faktura aurkeztuta, frogaturik uzten badute aurreko ahaidearen egoitzako egonaldi gastuak beraiek ordaindu dituztela. Gastu horiek maila bereko ondorengo ahaide batek baino gehiagok ordaindu badituzte, kenkaria zati berdinetan hainbanatu eta egingo da beren artean.

84. artikulua. Kenkaria ezintasunagatik.

1. Ezinduta edo menpekotasunean dagoen zergadun bakoitzagatik kenkari bat aplikatuko da, eta zenbatekoa menpekotasunaren edo urritasunaren graduaren eta ezinduak behar duen laguntzaren arabera izango da (urritasunaren gradua eta laguntzaren beharra arau bidez ezarriko dira). Hona hemen taula:

Menpekotasunaren edo desgaitasunaren gradua eta besteren laguntza behar izatea	Kenkaria (euroak)
Desgaitasuna %33koa edo handiagoa eta %65ekoa baino txikiagoa	771
Desgaitasuna %65ekoa edo handiagoa. Menpekotasun ertaina (I. gradua)	1.101
Desgaitasuna %75ekoa edo handiagoa, eta 15-39 puntu besteren laguntza behar izateagatik. Menpekotasun larria (II. gradua)	1.320
Desgaitasuna %75ekoa edo handiagoa eta 40 puntutik gora besteren laguntza behar izateagatik. Menpekotasun handia (III. gradua)	1.649

Menpekotasunaren edo urritasunaren gradua eta laguntza behar izateagatik puntuak abenduaren 23ko 1.971/1999 Errege Dekretuaren I eta II. eranskinetan eta besteren menpean bizi diren pertsonen autonomia pertsonala eta arreta sustatzeko abenduaren 14ko 39/2006 Legeak menpekotasuna baloratzeko ezarritako baremoa onetsi duen apirilaren 20ko 504/2007 Errege Dekretuan ezarritakoarekin bat etorri neurtuko dira.

2. Kopuru bereko kenkaria aplikatu ahal izango da zergadunak bere kargura duen ondorengo edo aurreko bakoitzagatik, ezkontideagatik, izatezko bikotekideagatik edo laugarren gradurainoko (berau barne) albo-ahaide bakoitzagatik, zeinahi ere dela adina, baldin eta urrituta edo besteren menpean badago eta zergaldian lanbidearteko gutxieneko soldata halako bitik gorako errenta lortu ez badu (salbuetsiak sartu gabe).

Halaber, kenkari hau aplikatu ahal izango da urrituta edo besteren menpean dagoen pertsona zergadunarekin lotuta badago adingabekoen babesaren arloan eskumena daukan herri erakunde formalizatutako tutoretza edo harrera dela bide eta beraren errenta aurrean adierazitako kopurua baino gehiago ez bada.

3. Zergadunarekin aurreko idatz-zatian adierazitako senitartekoen edo berdinetatikoen zerrendan ageri ez den 65 urtetik gorako pertsonaren bat bizi bada eta haren urteko sarrerak, errenta salbuetsiak kontuan hartu gabe, lanbidearteko gutxieneko soldata halako bi baino gutxiago izan badira, aurreko idatz-zatian ezarritako kenkariak aplikatuko dira,

urritasunaren edo minusbalioaren gradua eta besteren laguntza behar duenez kontuan hartuta.

4. Urrituta edo besteren menpean dagoen pertsonak zerga honen autolikidazioa aurkezten badu, bi aukera edukiko ditu: kenkaria osorik aplikatu bere aitorpenean edo osorik aplikatzea beraz arduratzen den zergadunak. Bigarrena hautatzen badu eta urrituta edo besteren menpean dagoen pertsona zergadun batzuen kargura badago, kenkaria haien artean lainduko da eta hein bereko kenkaria aplikatuko zaie denei.

85. artikulua. Adinaren ziozko kenkaria.

65 urtetik gorako zergadun bakoitzeko 330 euroko kenkaria aplikatuko da. Zergadunak 75 urte baino gehiago badauzka, aurreko paragrafoan aipatutako kenkaria 605 eurokoa izango da.

85. artikuluko lehen paragrafoan ezarri denaren arabera zergadunak 30.000 euroko edo gehiagoko zerga-oinarria eduki behar du, hau da, 2014. ekitaldiko Bizkaiko Lurralde Historikoko Aurrekontu Orokorrei buruzko abenduaren 20ko 14/2013 Foru Arauko [BIZKAIA] xedapen gehigarrietatik seigarrenean ezarri denarekin bat («B.A.O.» abenduak 27).

30.000 - 35.000 euro bitarteko zerga-oinarria duten 65 urtetik gorako zergadunek 330 euroko kenkaria aplikatuko dute urtean, ondoko eragiketaren emaitza kenduta: Zerga-oinarriari 30.000 euro kendu eta emaitza 0,066z biderkatu.

30.000 - 35.000 euro bitarteko zerga-oinarria duten 75 urtetik gorako zergadunek 605 euroko kenkaria aplikatuko dute urtean, ondoko eragiketaren emaitza kenduta: zerga-oinarriari 30.000 euro kendu eta emaitza 0,121z biderkatu.

Artikulu honen ondoretarako, zerga-oinarriaren zenbatekoa zerga-oinarri orokorraren eta aurrezkiaren oinarri orokorraren batura izango da, foru arau honetako 67. eta 68. artikuluetan ezarritakoari lotuta. Zerga-oinarri orokorra negatiboa izanez gero, aurrean aipatutako batuketan zero konputatuko da.

86. artikulua. Egoera pertsonal eta familiarra zehaztea.

1. Zergaren sortzapen egunean dagoen egoera aintzat hartuz zehaztuko dira kapitulu honetan jasotako kenkariak aplikatzeko kontuan hartu behar diren zirkunstantzia pertsonal eta familiarrak.

Kenkari horiek konputatzeko garaian, kalkulua inoiz ez da egingo kenkariak aplikatzeko exijitutako zirkunstantziak gertatu diren urte naturaleko egun kopuruaren proportzioan.

2. Aurreko paragrafoan xedatutakoa xedatuta ere, kenkarirako eskubidea sortzen duen pertsona zergaldiaren barruan hil bada, kapitulu honetan jasotako kenkariak aplikatzeko kontuan hartuko diren zirkunstantzia pertsonal eta familiarrak heriotzaren egunean dagoen egoera aintzat hartuz zehaztuko dira. Kenkariaren zenbatekoa ez da proportzionalki murriztuko egun horretara arte.

IV. KAPITULUA

KENKARIA EZINDUAREN ONDARE BABESTUARI EGINDAKO EKARPENENGATIK

87. artikulua. Kenkaria ezinduaren ondare babestuari egindako ekarpenengatik.

1. Zergadunek 100eko 30eko kenkaria egin dezakete eta urtean gehienez 3.000 euroraino, pertsona ezinduen ondarea babestu eta Kode Zibila, Prozedura Zibilaren Legea eta horri buruzko zerga araudia aldatzeko azaroaren 18ko 41/2003 Legeak araututako ezinduaren ondare babestuari egindako ekarpenengatik.
2. Aurreko paragrafoan aipatzen den kenkaria egin dezakete ezinduaren zuzeneko nahiz zeharkako ahaideek, hirugarren mailaraino, hori barne, bai eta ezinduaren ezkontideak edo izatezko bikote-lagunak edo ezindua tutoretza edo harrera araubideari jarraituz hartua duten pertsonak ere.

Inoiz ere ez dute kenkari hau sortuko ondare babestuaren titularra den ezinduek berak egindako ekarpenek.

3. Diruzkoak ez diren ekarpenak badira, ekarpenaren zenbatekoa izango da irabazi asmorik gabeko erakundeen zerga-araubideari eta mezenasgoari emandako zerga-pizgarriei buruzko Foru Arauak 20. artikuluan jasotakoa kontuan hartuz ateratzen den zenbatekoa.
4. Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergatik salbuetsita dago artikulua honetan aipatzen diren ezinduearen ondare babestuari egindako ekarpenei dagozkien ondasun eta eskubideak eskuratzea.

V. KAPITULUA KENKARIAK OHIKO ETXEBIZITZARENGATIK

88. artikulua. Kenkaria ohiko etxebizitza errentan hartzeagatik.

1. Zergaldian ohiko etxebizitzaren alokairua ordaintzen duten zergadunek zergaldian ordaindutako kopuruen 100eko 20ko kenkaria egin dezakete, urtean 1.600 euroraino gehienez.

Dena den, zergadunak 30 urtetik beherakoak badira edo familia ugariaren titularrak badira, baita artikulua honetako 4. zenbakian aipatutako zergadunak badira ere, aurreko lerroaldean jasotako kenkaria 100eko 25ekoa izango da, eta urtean 2.000 euro gehienez.

2. Kapitulu honetan jasotakoaren ondorioetarako, zerga sortzen den egunean dagoen egoerari begiratuko zaio zergadunaren adina edo familia ugariaren titulartasuna zehazteko.
3. Baterako tributazioa aukeratzen bada eta kenkari horretarako eskubidea dutenak pertsona bat baino gehiago badira, batzuk 30 urtetik beherakoak eta beste batzuk adin horretatik gorakoak, aurreko 1. zenbakiaren bigarren lerroaldean ezarritako portzentajea eta muga aplikatuko dira.
4. Epaileak erabakita, bakarrik zergadunari ezarri bazaio etxebizitza familiarraren alokairua ordaintzeko betebeharra, horrek eskubidea izango du autolikidazioan artikulua honetan aipatzen den kenkaria egiteko. Betebehar hori bi zergadunei ezarri bazaie, kenkaria bien artean hainbanatuko da, eta bakoitzaren autolikidazioan egingo da norberari dagokion proportzioan, artikulua honen 1. paragrafoko bigarren paragrafoan jasotako portzentajea eta muga aplikatuta.

89. artikulua. Kenkaria ohiko etxebizitza erosteagatik.

1. Zergadunek ohiko etxebizitza erostean zergaldian inbertitutako kopuruen 100eko 18ko kenkaria egin dezakete, beren kargura joan diren erosketa gastuak barne.

Era berean, ohiko etxebizitza erosteko besteren kapitalak erabiltzeagatik, zergadunen kargura joan diren besteren finantzaketak sortutako gastuak barne, zergaldian ordaindutako interesen 100eko 18ko kenkaria egin dezakete.

2. Aurreko 1. zenbakian aipatzen diren kontzeptuen baturarengatik urtean, gehienez, 1.800 euroko kenkaria egin daiteke.
3. Zergadun bakoitzeko aurreko 1. paragrafoan aipatzen diren kontzeptuengatik egindako kenkariaren zenbatekoen batura ez da 36.000 euro baino gehiagokoa izango, zergaldi jarraituen denbora osoan. Zifra horri gutxituko zaio, hala badagokio, foru arau honek 51. artikuluan jasotakoaren arabera berrinbertsioagatik salbuetsita dagoen ondare irabaziaren zenbatekoari 100eko 18 aplikatuz ateratako emaitza.
4. Zergadunak 30 urtetik beherakoa bada edo familia ugariaren titularra bada, baita zergaduna artikulua honetako 7. idaz-zatian aipatutakoetako bada ere, berezitasun hauek aplikatuko dira:

- a) Aurreko 1. zenbakian jasotako portzentajea 100eko 23 izango da, salbu artikuluko honen 5. zenbakiko b) letran aipatzen diren kasuetan.
- b) Aurreko 2. zenbakian aipatzen den urteko gehieneko kenkaria 2.300 euro izango da, salbu artikuluko honen 5. zenbakiko b) letran aipatzen diren kasuetan.

Baterako tributazioa aukeratzen bada eta kenkari horretarako eskubidea dutenak pertsona bat baino gehiago badira, batzuk 30 urtetik beherakoak eta beste batzuk adin horretatik gorakoak, zenbaki honetan ezarritako portzentajeak eta muga aplikatuko dira.

- 5. Artikulu honetan jasotako ondorioetarako, ohiko etxebizitzaren erosketarekin parekatuko dira:

- a) Ohiko etxebizitza birgaitzeko erabili diren diru kopuruak.
- b) Arauzko eran ezarritako formalizazio eta erabilera baldintzak betez, kreditu erakundeetako kontuetan gordailatzen diren kopuruak, baldin eta kenkarirako eskubidea sortu duten kopuruak ohiko etxebizitza erosi edo birgaitzeko erabiltzen badira, kontua ireki denetik 6 urte igaro baino lehen.

Ez da bete gabekotzat hartuko erabilera-baldintza, baldin eta kenkarirako eskubidea sortu duten diru kopuruak osorik sartzen badira berriro kreditu erakunde berean edo beste erakunde batera osorik eramaten badira zergaren sortzapena gertatu baino lehen.

Zergaduna idatz-zati honetako lehen paragrafoan aipatzen den epea amaitu aurretik hiltzen bada, etxebizitza-kontuko kopuruak ohiko etxebizitza erosteko edo birgaitzeko erabiltzeko obligazioa ez da bete gabekotzat hartuko.

Ezin izango da berriro egin idatz-zati honetan aipatzen diren kontuetan gordailatutako diru kopuruaren kenkaririk, aurrez kenkarirako eskubidea sortu badute, ohiko etxebizitza erosi edo birgaitzeko erabiltzen direnean.

- c) Arauz finkatzen diren kasuak.
- 6. Birgaitzetzat hartuko dira jabeak bere ohiko etxebizitzan egindako obrak, baldin eta ebazpen batek jarduketa babestuzat kalifikatu edo aitortu baditu, Ondare urbanizatu eta eraikia birgaitzeko jarduketa babestuei buruzko Eusko Jaurlaritzaren abenduaren 30eko 317/2002 Dekretuan xedatutakoaren arabera, edo babesteko jarduketatzat kalifikatu badira, hala badagokio, abenduaren 12ko 2066/2008 Errege Dekretuak edo antzekoak diren ordezkoko arauak ezarritakoari jarraituz.
 - 7. Epaileak erabakita, bakarrik zergadunari ezarri bazaio etxebizitza familiarrarengatik aurreko 1. paragrafoan aipatzen diren diru kopuruetakoko bat ordaintzeko betebeharra, horrek eskubidea izango du autolikidazioan artikuluko honetan aipatzen den kenkaria egiteko. Betebehar hori bi zergaduneri ezarri bazaie, kenkaria bien artean hainbanatuko da, eta bakoitzaren autolikidazioan egingo da norberari dagokion proportzioan, artikuluko honen 4. paragrafoan jasotako portzentajeak eta muga aplikatuta.
 - 8. Zerga honen ondoreetarako, ohiko etxebizitzatzat hartuko da zergaduna hiru urtean jarraian bizi den etxebizitza. Hala ere, etxebizitza ohikoa izan dela joko da, epe hori igaro ez arren, zergaduna hiltzen denean, edo ezinbestez etxebizitzaz aldatzera behartzen duten beste zirkunstantzia batzuk gertatzen direnean, hala nola: etxebizitza ez egokitzea zergadunaren edo berarekin bizi den ondorengo edo aurreko ahaidearen, ezkontidearen edo izatezko bikotelagunaren ezintasun mailara edo Zergaren kuota osoan kenkaria aplikatzeko eskubidea ematen duen pertsonarenera; senar-emazteak banantzea, izatezko bikotea desagitea, lantokia aldatzea, lehen enplegua edo beste bat lortzea, inguruabar ekonomikoengatik aipatu aldiaren etxebizitzaren ordainketari aurre ezin egin izatea, edo antzeko beste goerak gertatzea.

Ohiko etxebizitzaren kontzeptutik kanpo geratuko dira lorategiak, parkeak, igerileku eta kirol instalazioak, garajeak eta, oro har, eranskinak eta etxebizitza bera ez diren elementu guztiak. Aldiz, elementu horiek kontzeptu horren barruan sartuko dira etxebizitzarekin batera erregistro-finka bakarria osatzen dutenean.

Familia unitateko kideak ondasun higiezin hiritar baten baino gehiagoren titularrak direnean, ondasun horietako bat bakarrik hartuko da ohiko etxebizitzatzat. Horretarako, familia unitateak bere bizitza-interesen eta harreman pertsonal, sozial eta ekonomikoen gune nagusitzat duena hartuko da ohikotzat.

VI. KAPITULUA

EKONOMI JARDUERAK SUSTATZEKO KENKARIAK

90. artikulua. Kenkaria inbertsioengatik eta beste jarduera batzuentatik.

1. Jarduera ekonomikoen etekina zuzeneko zenbatespenaren metodoan zehazten duten zerga honetako zergadunek aktibo finko material berrietan inbertsioak pizteko eta zenbait jardueraren burutzea pizteko Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauaren VII. tituluko IV. eta VI. Kapituluetan eta hogeita hamabigarren Xedapen iragankorrean zehazten diren kenkariak aplikatu ahal izango dituzte, kenkari-portzentaje eta -muga berdinekin.
2. Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauan kenkari hauek aplikatzeko finkatzen diren mugak zerga honetako kuota osoari aplikatuko zaizkio, betiere bat datorrenean zuzeneko zenbatespenaren metodoaren bidez lortutako jarduera ekonomikoen etekinekin osatzen den zerga-oinarri orokorreko kuota zatiarekin.
3. Kuota osoa txikiegia izateagatik aplikatzen ez diren kenkariak ondorengo bost urte jarraituetan amaitzen diren zergaldietako autolikidazioetan aplikatu daitezke, baina muga berdinak errespetatuz.

91. artikulua. Kenkaria langileek enpresan parte hartzeagatik.

1. Zergadunek 100eko 10eko kenkaria egin ahal izango dute, 1.800 euroko mugarekin urtean, lan egiten duten entitateko edo sozietate taldeko beste edozein enpresako akzio edo partaidetzak erosi edo harpidetzeko zergaldian dirutan ordaindutako kopuruengatik.
2. Aurreko horretaz gain, baldintza hauek bete beharko dira:
 - a) Balore horiek ezingo dira negoziatzeko onartuta egon merkatu erregulatuetan.
 - b) Entitate horiek enpresa txiki edo ertainen multzoan sailkatuta egon behar dira, Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauak jasotakoaren arabera.
 - c) Merkataritza Kodeko 42. artikuluan jasotako sozietate taldeen kasuan ere aplikatu daiteke kenkari hau, taldeko partaide den edozein sozietateko akzioak edo partaidetzak erosterakoan eta, betiere, aurreko bi idatz-zatietan jasotako baldintzak betetzen direnean.
 - d) Akzioak erosi edo partaidetzak harpidetzeko, aurrez entitateetako langile guztiei egindako eskaintza bat izan beharko da tarteko, guztientzako baldintza berdinak izango dituen eta haietako bat edo batzueganako diskriminaziorik gabea.
 - e) Langile bakoitzaren partaidetza, zuzena edo zeharkakoa, entitatean edo taldeko beste edozeinetan, ez da 100eko 5etik gorakoa izango eta partaidetza hori osatzeko ezkontidearen edo izatezko bikote-lagunaren eta laugarren mailara bitarteko ahaideen partaidetzak, hura barne, hartuko dira kontuan.
 - f) Kenkari honetarako eskubidea ematen duten akzioak edo partaidetzak gutxienez bost urtetan eduki behar dira. Epe hori ez betetzeak oker egindako kenkariak itzultzeko betebeharra sortuko du, eta berandutza interesak ordaindu beharko dira. Zenbat

ordainduko den kalkulatzeko, oker egindako kenkaria eta ez-betetzea gertatzen den zergaldiko kuota diferentziala batu behar dira. Hala ere, zergadunak lehenago ordaindu ditzake oker egindako kenkariak eta berandutza interesak.

92. artikulua. Ekonomi jarduera hastean inbertsiorako kreditu erakundeetan jarritako gordailuengatiko kenkaria.

1. Zergadunek kreditu erakundeetako kontuetan gordailu jarri duten kopuruaren 100eko 10eko kenkaria egin dezakete, 2.000 euroko mugarekin, beti ere kenkarirako eskubidea sortarazi duten kopuruak, kontua zabaltzetik harako hiru urte bete aurretik, jarduera ekonomikoren bat hasteko beharrezko gastu eta inbertsioetarako erabili badira, eta horretan baino ez.
2. Horretarako, honako hauek joko dira ekonomi jarduera hasteko beharrezko gastu edo inbertsioetat:
 - Zergadunak era pertsonalean, ohikoan eta zuzenean jarduera ekonomikoa garatzeko egindako gastu eta inbertsioak, Foru Arau honetako 24. artikuluan ezarritakoaren arabera.
 - Sozietateen Zergapeko izanik berritan sortutako erakundeetako partaidetzak harpidetzea.
3. Kenkari hori aplikatu ahal izateko, hurrengoak bete beharko dira:
 - a) Zergadunak ekonomi jarduera hori aurretik inoiz egin ez izana, ez zuzenean ezta zeharka ere.
 - b) Erakundeetako partaidetzen harpidetzetako diru ordainketak gauzatuz gero, hurrengo baldintzak betetzea:
 - Erakundeak benetan egin dezala ekonomi jarduera.
 - Zergadunak erakundearen sozietate kapitalean zuzeneko partaidetza izatea, gutxienez 100eko 20an.
 - Zergadunak erakundearen zuzendaritza zereginetan benetan jardutea edo lanaldi osoko lan kontratua izatea, eta horregatik lansaria Pertsona Fisikoen gaineko Zergaren zerga oinarriaren 100eko 50etik gorakoa izatea.
 - Erakundea ondare sozietatetzat sailkaturik ez izatea, Sozietateen gaineko Zergari buruzko ekainaren 26ko 3/1996 Foru Arauaren 66. artikuluan xedatutakoaren arabera.
 - c) Aurreko 1. idazatian aipaturiko 3 urteko epean, jarduera ekonomikoari dagozkionak gauzatzearen ondorenezko ondasunak eta zerbitzuak ohikotasunez ematen hastea benetan.
4. Kenkari hau behin baino ezin dezake egin zergadun bakoitzak.
5. Araudiz ezarri ahal izango dira kontuak erabiltzeko eta formalizatzeko betekizunak, baita kenkaria gauzatzeko beste forma- eta zuriketa-betekizun batzuk ere.

VII. KAPITULUA KENKARIAK DOHAINTZENGATIK

93. artikulua. Kenkariak mezenasgo jarduerengatik.

1. Zergadunek irabazteko asmorik gabeko entitateen eta mezenasgoaren aldeko zerga pizgarrien zerga araubidea arautzen duten foru arauetan zerga honetarako jasotako kenkariak egin ditzakete.
2. Artikulu honetan aipatutako kenkariaren oinarria ez da izango zerga honen oinarri likidagarriaren %30etik gorakoa.
3. Foru arau honek 117.artikuluaren d) idatz-zatian aipatzen duen eredu informatiboan sartuta dauden zergadunek soilik egin dezakete artikulu honetan jasotako kenkaria.

Hala ere, erakunde dohaintza-hartzaileak ez duenean aurreko lerrokadan aipatutako eredu informatiboa aurkezten, zergadunak artikulu honetan arautzen den kenkaria ezarri ahalko du, baldin eta dohaintza egiaztatzen duen agiria eta hori ordaindu izana ziurtatzen duen bankuko agiria aurkezten baditu.

VIII. KAPITULUA BESTE KENKARI BATZUK

94. artikulua. Kenkaria nazioarteko ezarpen bikoitzagatik.

Zergadunaren errentan atzerrian lortu eta zergapetutako etekinak edo ondare irabaziak daudenean, kopuru hauen arteko txikienaren kenkaria egingo da:

- a) Zerga honen antzeko edo Zergadun Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren pareko zerga bat dela medio, etekin edo ondare irabazi horien gainean atzerrian ordaindu den zenbateko efektiboa.
- b) Atzerrian lortutako errentari karga orokorraren batez besteko tasa edo aurrezpenaren karga-tasa aplikatuz lortzen den emaitza, errenta hura sartu den oinarri likidagarri orokorraren edo aurrezpenaren oinarri likidagarriaren zatiaren arabera.

Atzerriko errentak establezimendu iraunkor baten bidez lortzen direnean, artikulu honek nazioarteko ezarpen bikoitzagatik jasotzen duen kenkaria aplikatuko da, eta inoiz ez da aplikatuko Sozietateen gaineko Zergaren Foru Arauaren 19. artikuluan ezarpen bikoitza deuseztatzeko jasotzen den prozedura.

95. artikulua. Langileen sindikatuei ordaindutako kuotengatik eta alderdi politikoei emaniko kuotengatik eta ekarpenengatik jasotzen den kenkaria.

1. Zergadunek langileen sindikatuei ordaindutako kuoten%30eko kenkaria egin dezakete.
2. Halaber, alderdi politikoei ordaindutako bazkidetze kuoteneta alderdiei eginiko ekarpenen %30eko kenkaria egin dezaketezergadunek.

Ez dira kenkari horren oinarrian sartuko foru arau honetako 22.artikuluko b) idatz-zatian aurrez ikusitako baldintzetan gastu legez kendu diren kopuruak.

3. Foru arau honek 117.artikuluaren h) eta i) idatz-zatietanaipatzen duen eredu informatiboan sartuta dauden zergadunek soi-lik egin ditzakete aurreko ataletan aurrez ikusitako kenkariak.

IX. KAPITULUA AGIRI BIDEZKO JUSTIFIKAZIOA

96. artikulua. Agiri bidezko justifikazioa.

Titulu honetan araututako kenkariak egingo badira, horiek justifikatzen dituzten agiriak aurkeztu behar dira. Aipatu agiriekin enpresari eta profesionalen dagozkien fakturak egin eta emateko arauetan eskatutako baldintzak bete behar dituzte, hala dagokionean.

VIII. TITULUA KUOTA DIFERENTZIALA

97. artikulua. Kuota diferentziala.

1. Kuota likidoari kopuru hauek gutxituz lortzen den emaitza da kuota diferentziala:
 - a) Zerga araudian jasotako atxikipenak, konturako sarrerak eta ordainketa zatikatuak.
 - b) Foru arau honek 107. artikulua 3. paragrafoan aipatzen dituen atxikipenak.
 - c) Zergadunak bizilekuz aldatzeagatik izaera hori hartzen duenean, foru arau honek 107. artikulua 2. paragrafoan aipatzen dituen atxikipenak eta konturako sarrerak, bai eta Zergadun Ez-Egoiliarren Errentaren gaineko Zergan ordaindu eta bizilekua aldatu den zergaldian sortu diren kuotak ere.
2. Aurreko paragrafoan aipatutako zenbatekoen kenkaria egingo bada, horiek agiri bidez justifikatu behar dira betiere.

IX. TITULUA ZERGA-ZORRA

98. artikulua. Zerga-zorra.

1. Zerga-zorraren osagaiak dira zerga kuota eta, hala badagokio, Bizkaiko Lurralde Historikoko Foru Arau Orokorrak 56. artikulua 1. eta 2. paragrafoetan jasotako gainerako kontzeptuak.
2. Zerga zorra ordaintzera behartuta daude zergadunak.

X. TITULUA BATERAKO TRIBUTAZIOA

99. artikulua. Baterako tributazioa aukeratzea.

1. Ondorengo artikuluan aipatutako arteko edozein modalitateko familia unitateko kide diren pertsona fisikoek aukera dute, edozein zergalditan, zerga hau batera ordaintzeko, horri buruzko arau orokorrekin eta titulu honetan bildutako xedapen berezietan jarraituz, betiere familiako kide guztiak zerga honen zergadunak badira.

Familia unitateko kideak lurralde desberdinetan bizi direnean eta zerga batera ordaintzea aukeratzeko dutenean, foru arau honek 2.1.a) artikuluan xedatutakoa aplikatuko da.

2. Baterako tributazioa aukeratzeak ez du ondorengo zergaldietarako loturarik ekarriko.
3. Baterako tributazioa aukeratzeak familia-unitateko kide guztiak hartu beharko ditu barne. Kideetako batek baterako tributazioaren arauak aplikatzen ez baditu edo banakako autolikidazioa aurkezten badu, familia-unitateko gainerako kideek araubide bera erabili beharko dute.

4. Zergaldi baterako gauzatutako aukera geroago aldatu ahal izango da, zergaren aitorpena egiteko borondatezko epea amaitu arte edo itzulketara jaso arte, itzulpena borondatezko epe hori amaitu aurretik gertatuko balitz.
5. Zergadunek autolikidazioa aurkeztu ez badute, banaka tributatzen dutela ulertuko da, Zerga Administrazioak errekerimendua egin eta ondorengo hamar egunetan ez badute berariaz adierazten batera tributatzea aukeratu dutela.

100.artikulua. Familia-unitatearen modalitateak.

1. Familia-unitatea osatzen dute legez banandu gabeko ezkontideek eta izatezko bikoteko lagunek, bai eta, halakorik badago, hauek ere:
 - a) Adin gabeko seme-alabek, gurasoen onespenez eurengatik aparte bizi direnak izan ezik.
 - b) Judizialki ezgaituta dauden seme-alaba adin-nagusiek, guraso-agintea luzatu edo birgaitupean daudenean.
2. Era berean, senar-emazteak legez banantzen direnean edo ezkontza-loturarik nahiz izatezko bikoterik ez dagoenean, eta horri buruzko ebazpen judiziala eman denean, gurasoetako batek eta aurreko paragrafoan aipaturiko baldintzak betetzen dituzten seme-alabek osatuko dute familia-unitatea, norekin bizi diren alde batera utzita. Kasu horietan, beste guraso bat egonez gero, hori ez da aipaturiko familia-unitateko kide izango.

Familia-unitatea osatzeko, seme-alaba guztiak gurasoetako bati bakarrik egotziko zaizkio, bien arteko akordioz.

Akordiorik ez badago, epailearen erabakiz seme-alabak bakar-bakarrik bere ardurapean dituen gurasoak osatuko du familia-unitatea, seme-alaba guztiekin batera. Kasu horretan, bi familia-unitate egon daitezke, eta guraso batek eta judizialki berari bakar-bakarrik esleitutako seme-alabek osatuko dute familia-unitate bakoitza. Hori gertatzen denean, familia-unitatea osatzeko, epaileak seme-alabaren baten zaintza esleitua behar da izan.

3. Inor ezingo da bi familia-unitateko kide izan aldi berean.
4. Familia-unitatea nortzuk osatzen duten zehazteko, urte bakoitzeko abenduaren 31n dagoen egoerari begiratuko zaio.

Urtean zehar familia-unitateko kideren bat hiltzen bada, familia-unitateko gainerako kideak edo kideek batera aitortzea aukeratu ahal izango dute, euren autolikidazioan hildakoaren errentak sartuz. Gainera, hildakoak foru arau honetako VII. tituluaren III. kapituluaren jasotako kenkari pertsonal eta familiarretarako eskubidea sortu badu, autolikidazioan kenkari horiek ere sartu ahal izango dituzte, horien zenbatekoa egun horretara arte proportzionalki murriztu gabe.

101.artikulua. Baterako tributazioaren arauak.

1. Zergadunen errenta, zerga-oinarria eta oinarri likidagarria eta zerga-zorra kalkulatzeko zerga honetan jasota dauden arau orokorrak ezarri ahal izango dira baterako tributazioan, artikulua honetan ezartzen diren berezitasunekin.
2. Banakako tributazioaren ondorioetarako finkatutako zenbateko eta muga kuantitatiboak neurri berean aplikatuko dira baterako tributazioan, familia-unitateko kide kopuruaren arabera igo edo biderkatu gabe.

Aurreko paragrafoan ezarritakoa ezarrita ere:

- a) Lan etekinak pertsona batek baino gehiagok jasotzen dituzenean, foru arau honek 23. artikuluan aipatzen duen hobaria lan etekin guztiak kontuan izanik aplikatuko da, jasotzaile kopurua edozein dela ere.
 - b) Zerga honen arau orokorren arabera konpentsatuko dira banaka tributatu den zergaldietan familia-unitatea osatzen duten zergadunek gauzatu bai baina konpentsatu ez dituzten aurrezpenaren zerga-oinarriaren saldo negatiboak, ondare galerak eta oinarri likidagarri orokor negatiboak.
- Banakako tributazioa gero egiten bada, kontzeptu horiek zein zergadunek konpentsa ditzaketen zehazteko, foru arau honetan errentak indibidualizatzeko ezarrita dauden arauak erabiliko dira.
- c) Foru arau honen 73.eta 74.artikuluetan nahiz zortziga-rren xedapen gehigarrian jasota dauden zerga-oinarri orokorra murrizteko gehieneko mugak banaka aplikatuko ditufamilia-unitatean sartutako partaide, mutualista, aseguratua edo bazkide bakoitzak.Era berean, zergadun bakoitzaren zerga-oinarriaren proportzioa kontuan hartuko daforu arau honen 69.artikuluan xedatutakoaren ondorioetarako.
 - d) Foru arau honetako 85.1 artikuluan jasotzen den kenkaria artikuluko horretan aipatzen den adina duen zergadun bakoitzari aplikatuko zaio. Kenkari hori aplikatu ahal izateko, baterako tributazioko zergaoinarria, artikuluko horretako 4. zenbakiaren arabera kalkulatu, 40.000 euro edo txikiagoa izan beharko da.
 - e) Foru arau honetako 89.3 artikuluan aipatzen den 36.000 euroko kopurua banaka aplikatuko da zergadun bakoitzeko. Dena den, foru arau honetako 89. artikuluko 2. eta 4. zenbakietan aipatzen den urteko gehieneko kenkaria 1.800 eta 2.300 eurotik beherakoa izan behar da, hurrenez hurren, kontuan hartu gabe zenbat lagun sartzen den familia-unitatean; foru arau honetako 100.1 artikuluan aipatzen diren familia-unitateen baterako aitorenaren kasuan, aldiz, bikoiztu egingo dira gehieneko kenkari horiek.
 - f) Foru arau honen 95. artikuluan aipatutako kenkaria langileen sindikatuei kuotak ordaintzen dizkion zergadun bakoitzeko egingo da.
3. Baterako tributazioa hautatu duten familia-unitateko pertsona fisikoek lortutako edozein motatako errentak batera zergapetuko dira.
 4. Baterako tributaziorako autolikidazioa familia-unitateko adin nagusiko kideek sinatu eta aurkeztu behar dute, eta horiek familia-unitatean sartutako adin txikikoak ordezkatzeko dituzte, Bizkaiko Lurralde Historikoko Zergen Foru Arau Orokorrak 44. artikuluan 1. paragrafoan xedatutakoaren arabera.
 5. Familia-unitateko kide guztiak zerga honen eraginpean batera eta maila berean egongo dira, zerga-zorra elkarren artean hainbanatzeko eskubideari utzi gabe, bakoitzari dagokion errenta finkoaren zatiaren arabera.

XI. TITULUA ZERGALDIA ETA SORTZAPENA

102.artikulua. Zergaldia eta zergaren sortzapena: arau orokorra.

1. Zergaldia bat dator urte naturalarekin.
2. Zerga urte bakoitzeko abenduaren 31n sortuko da, ondorengo artikuluan jasotakoa eragotzi gabe.

103. artikulua. Urte naturala baino laburragoa den zergaldia.

1. Zergaldia urte naturala baino laburragoa izango da zergaduna abenduaren 31 ez den beste edozein egunetan hiltzen denean.
2. Aurreko paragrafoan jasotako kasuan, zergaldia amaitu eta zergaren sortzapena heriotzaren egunean gertatuko da, foru arau honek 100. artikulua 4. paragrafoan batera aitortzea aukeratzen denerako xedatutakoaren kalterik gabe. Batera tributatzea aukeratu eta bidezko murrizpena egitearen ondorio soiletarako, heriotza abenduaren 31n gertatu dela joko da horrelakoetan.

XII. TITULUA KUDEAKETA

I. KAPITULUA AUTOLIKIDAZIOAK

104. artikulua. Autolikidatzeko betebeharra.

1. Zergadunek arauz ezartzen diren muga eta baldintzak betez aurkeztu eta sinatu behar dute zerga honen autolikidazioa.
2. Hala ere, zergadunek ez dute autolikidazioa egin beharrik, lortu dituzten errentak honakoak iturri hauetatik bakarrik jasotakoak direnean:
 - a) Urteko 12.000 eurora bitarteko lan etekin gordinak, banaka aitortzen bada. Muga hori aipatu etekin mota lortuduten zergadunetarik bakoitzari ezarriko zaio baterako zerga-ordainketan.
 - b) 12.000 eurotik gorako lan etekin gordinak, urtean 20.000 euroraino, banaka aitortzen bada, ondorengo 3. paragrafoan jasotako kasuetako batean sartuta daudenean izanez. Muga hori aipatu etekin mota lortu duten zergadunetarik bakoitzari ezarriko zaio baterako zerga-ordainketan.
 - c) Kapitalaren etekin gordinak eta ondare irabaziak (kasu bietan, salbuetsitakoak barne), biak batuta urteko kopuru gordina 1.600 euro baino gehiago ez bada.
3. Aurreko paragrafoko b) idatz-zatian aipatzen diren zergadunak behartuta daude zerga honen autolikidazioa aurkeztera kasu hauetan:
 - a) Lan etekinak ordaintzaile batengandik baino gehiagorengandik jasotzen dituztenean.
 - b) Lan kontratu bat baino gehiago sinatu dutenean, laborala izan edo administratiboa izan, ekitaldiaren barruan edo indarrean zegoen kontratua luzatuta.
 - c) Ezkontide edo izatezko bikote-lagunarengandik pentsio konpentsagarriak edo foru arau honek 8.b) artikuluan jasotakoak ez diren urteko mantenuak jasotzen dituztenean.
 - d) Arauz jasotako kasuetako batean sartuta daudenean.

Dena den, paragrafo honetan jasotakoaren ondorioz zergaduna autolikidazioa aurkeztera behartuta dagoenean, aukera hauetako bat izango du:

- zerga honen xedapen orokorreari jarraituz tributatzea, edo.
- lan etekinak bakarrik kontuan hartuz tributatzea, arau hauen arabera:
 - a) Lan etekinatarako ezarritako atxikipen portzentajeen taulak aplikatuko zaizkio sortutako lan etekinen zenbateko osoari aplikatuko zaizkio, betiere foru arau

honek 9. artikuluan xedatutakoarekin bat etorri salbuetsita daudenak sartu gabe. Horretarako, atxikipenari lotutako etekinen zenbatekoa zehazteko arauak hartuko dira kontuan, bai eta zerga sortzen den egunean indarrean dauden atxikipen taulak finkatu eta aplikatzeko arauak ere.

- b) Lan etekinei egindako atxikipenen eta konturako sarreraren zenbatekoa gutxituko zaio aurreko a) idatz-zatian ezarritakoa aplikatu ondoren ateratzen den kopuruari. Hortik ateratzen den kopurua ordainduko zaio Foru Aldundiari, eta arauz finkatzen den eran zatikatu daiteke. Inola ere ez da diru-kopururik itzuliko likidazio honen ondorioz.
 - c) Inoiz ez da aplikatuko gastu kengarririk, hobaririk, murrizpenik, kenkaririk, baterako tributazioaren araurik edo Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren araudian jasota dauden beste edozein onurarik.
4. Zergadunek beraiei buruzko datu guztiak bete beharko dituzte autoliquidazioetan, eta finkatutako edo finkatzen diren dokumentu eta frogagiriak erantsi.
 5. Kausatzailearen ondorengoek zerga honen autoliquidazioak aurkeztu eta sinatzeko burutu gabeko betebeharrak bete beharko dituzte, zehapenak izan ezik, Bizkaiko Lurralde Historikoko Zergai buruzko Foru Arau Orokorreko 38. artikulua araberara.
 6. Zergadunek bizilekua aldatzen badute, Zerga Administrazioari horren berri eman beharko diote, horrek zerga exijitzeko eskumenean ere aldaketak eragiten dituenean.
 7. Autoliquidazio ereduak eta autoliquidaziorako modalitate erraztu edo bereziak erabiltzea Ogasun eta Finantza Saileko foru diputatuak onetsiko ditu. Foru diputatu horrek berak zehaztuko du autoliquidazioa nola, non eta noiz aurkeztu behar den, bai eta autoliquidazioak baliabide telematikoen bidez nolako kasuetan eta nola aurkez daitezkeen ere.
 8. Foru Aldundiak ezarritako euskarri, prozesu informatiko edo bestelako zerbitzuak erabiliz edo horietaz baliatuz gauzatu daitezke zerga honen autoliquidazioak, arauz finkatzen denaren arabera.

105. artikulua. Zerga-zorra autoliquidatzea eta ordaintzea.

1. Autoliquidazioa aurkeztearekin batera, zerga-zorra zehaztu behar dute zergadunek, eta Ogasun eta Finantzen foru diputatuak erabakitako tokian, moduan eta epeetan ordaindu behar dute.
2. Autoliquidazioaren ondoriozko zenbatekoaren ordainketa arauz zehazten den moduan zatikatu daiteke.
3. Zerga-zorra ondasun hauek emanez ordaintzea onar dezake Foru Aldundiak:
 - a) Kultur Ondasun Kalifikatuen Erregistroan edo Euskal Kultur Ondareari buruzko uztailaren 3ko 7/1990 Legeak aipatutako Inbentario Orokorrean jasota dauden Euskal Kultur Ondareko ondasunak.
 - b) Espainiako Ondare Historikoaren barruan dauden ondasunak, baldin eta Ondasun Higikorren Inbentario Orokorrean edo Kultur Onurako Ondasunen Erregistro Orokorrean izena emana badute, Espainiako Ondare Historikoaren ekainaren 25eko 16/1985 Legeak 73. artikuluan xedatutakoaren arabera.

Ez dira zerga-oinarrian sartuko aurreko a) eta b) idatz-zatietan aipatutako ondasunen ordainez ematean agerian geratzen diren errentak, ez eta Bizkaiko Lurralde Historikoko Zergen Foru Arau Orokorrearen 58. artikulua 2. paragrafoan aipatutako kasuetan azaleratzen direnak ere.

4. Kausatzailearen ondorengoek zerga honi dagokionez bete gabeko zerga-betebeharrak bete beharko dituzte, zehapenak izan ezik, Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 38. artikuluaaren arabera.
5. Zergaren autolikidazioa aurkezten denean sozietateak urriaren 26ko 11/2009 Legean ezarritako betekizunak ez bete arren, zergadunek foru arau honen 36. artikuluko 3. paragrafoan eta 49. artikuluko 1. paragrafoko a) idatz-zatiko azken lerroaldean xedatutakoa aplikatuko dute. Betekizun horiek ez badira betetzen Sozietateen gaineko Zergari buruzko ekainaren 26ko 3/1996 Foru Arauaren 122 duodezies artikuluko 3. idatz zatian ezarritako epealdian, zergadunak autolikidazio osagarria aurkeztu behar du aipatu manuetan ezarritakoaren aplikazioaren ondorioak zuzentzeko.

106. artikulua. Ofizioz hasitako prozedura.

1. Ogasun eta Finantza Sailak itzultzeko edo ordaintzeko likidazio-proposamenak bidali ahal izango dizkie datuen, aurrerakinen edo beste elementu batzuen bidez aurretiaz hautatutako zergadun batzuei.
2. Ogasun eta Finantza Sailak itzultzeko proposamena bidali duenean eta zergadunak horretarako ezarritako epean ez-adostasunik adierazten ez badu, behin-behineko likidazioa egingo da, proposamen horren edukiarekin bat etorriz, eta itzultzekoa den zenbatekoa ordainduko zaio interesatuari. Zerga hau dela eta zergadunak autolikidazioa aurkezteko duen betebeharra betekotzat joko da.

Zergadunak, horretarako ezarritako epean, adierazten badu ez datorrela bat Ogasun eta Finantza Sailak, itzultzeko emaitzarekin, bidalitako likidazio proposamenarekin, deuseztatu egingo da, eta zergadunak Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga aurkeztu beharko du, hartatik salbuetsita egon ezean.

3. Ogasun eta Finantza Sailak ordaintzekoa den proposamena bidali duenean eta zergadunak horrekin ados badago, aitorpena aurkezteko epea amaitu baino lehen adierazi beharko du bere adostasun horretarako ezarritako bideak erabiliz. Kasu honetan, zerga hau dela eta zergadunak autolikidazioa aurkezteko duen betebeharra betekotzat joko da .

Zergadunak, ordaintzeko emaitzarekin, Ogasun eta Finantza Sailak bidalitako proposameneko daturen batekin bat ez datorrela adierazi nahi badu, horretarako ezarritako bideak erabiliz jakinarazi beharko du.

Zergadunak, ordaintzeko emaitzarekin, Ogasun eta Finantza Sailak bidalitako proposamenaren guztiz kontra dagoela adierazten badu, zerga honi dagokion autolikidazioa aurkeztu beharko du, hori egiteko epea amaitu baino lehen.

4. Aurreko paragrafoetan deskribatutako prozedurak ez du eragotziko, datu berriak agertzen badira, ematen den behin-behineko likidazioa Zerga Administrazioak ofizioz aldatu ahal izatea, preskripzio edo iraungitze epean.

Halaber, zergadunak behin-betiko likidazio hori, moduren batean edo bestean, bere legezko interesen kalterako izan dela uste duenean, zuzentzeko eskaera aurkeztu ahal izango du preskripzio-epearen barruan, Zerga Administrazioako organo eskudunaren aurrean.

II. KAPITULUA KONTURAKO ORDAINKETAK

107. artikulua. Konturako ordainketak.

1. Zerga honetan hauek izan daitezke konturako ordainketak, betiere zerga-zortzat hartuko direnak:
 - a) Atxikipenak.

- b) Konturako sarrerak.
 - c) Ordainketa zatikatuak.
2. Zergadun batek bizilekuz aldatzeagatik izaera hori hartzen duenean, bizileku aldaketa gertatu den zergaldian Zergadun Ez-Egoiliarren Errentaren gaineko Zergan egindako atxikipenak eta konturako sarrerak hartuko dira konturako ordainketatzat.

Besteren kontura diharduten langileek, zerga honen zergadunak izan gabe, lurralde espainiarrera aldatzeagatik izaera hori hartu behar dutenean, Zerga Administrazioari eman diezaiokete zirkunstantzia horren berri, lurralde espainiarrean noiz sartuko diren ere adierazita utzirik. Hori guztia, lan etekinen ordaintzaileak zerga honen zergaduntzat hartzearen ondorio soiletarako egingo da.

Besteren konturako langileek hala eskatzen dutenean, Zerga Administrazioak frogagiria luzatuko die araz ezartzen den prozeduraren arabera. Langile horiek lurralde espainiarrean egoiliarra den edo establezimendu iraunkorra duen lan etekinen ordaintzaileari helaraziko diote frogagiria, eta bertan adierazita utzi beharko da noiztik egingo diren zerga honengatik atxikipenak eta konturako sarrerak. Atxikipen tasa kalkulatzeko, paragrafo honen lehen lerroaldean adierazitakoa hartuko da kontuan.

3. Zerga honen konturako ordainketatzat hartuko dira Kontseiluaren ekainaren 3ko 2003/48/EE Zuzentarauak, aurrezpenarengatik ordaindutako interesen etekinak zergapetzearen arloan, 11. artikuluan dioenaren indarrez egindako konturako atxikipenak.

108. artikulua. Atxikipenak eta konturako sarrerak egin eta ordaintzeko betebeharra.

1. Jarraian aipatuko direnak behartuta daude atxikipenak eta konturako sarrerak egitera, jasotzaileari dagokion Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren konturako ordainketa gisa, araz zehazten den kopuruan, bai eta horien zenbatekoa Foru Aldundiari ordaintzera ere Ekonomia Itunean jasotako kasuetan eta araz finkatzen den moduan:
- a) Zerga honi lotuta eta salbuetsi gabe dauden errentak ordaintzen dituzten pertsona juridikoak eta entitateak, errentak esleitzen dituzten entitateak barne.
 - b) Jarduera ekonomikoak egiten dituzten zerga honen zergadunak, jarduera horiek burutzean zerga honi lotutako eta salbuetsi gabeko errentak ordaintzen dituztenean.
 - c) Egoitza lurralde espainiarrean izan gabe, bertan establezimendu iraunkorraz zein iraunkorrik gabe jarduten duten pertsona fisikoak, juridikoak eta bestelako entitateak, beraiek ordaintzen dituzten lan etekinei dagokienez, bai eta atxiki edo kontura sartu beharreko beste etekin batzuei dagokienez ere, baldin eta Zergadun Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergari buruzko Foru Arauaren 23. artikulua 2. paragrafoan aipatzen diren errentak lortzeko gastu kengarriak badira.

Entitate batek, egoiliarra izan ala ez, Sozietateen gaineko Zergaren Foru Arauaren 16. artikuluan jasotakoari jarraituz, hari lotuta dagoen entitate egoiliar batean edo espainiar lurraldean dagoen establezimendu iraunkor batean zerbitzuak ematen dituzten zergadunei lan etekinak ordaintzen badizkie, zergadunaren zerbitzuak jasotzen dituen entitateak edo establezimendu iraunkorrak egin beharko du atxikipena edo konturako sarrera.

Aseguru pribatuak antolatu eta ikuskatzeari buruzko Legearen Testu Bateratuaren 86. artikulua 1. paragrafoan xedatutakoaren arabera izendatzen den ordezkariak zerbitzuen prestazio libreko araubideari jarraituz aritzen den aseguru entitatearen izenean jarduten badu, Espainian egiten diren eragiketengatik egin beharko du atxikipena eta konturako sarrera.

Europar Batasuneko beste estatu batean helbideratuta dauden pentsio fondoek Espainiako legeriaren mende dauden enpleguko pentsio planak lurralde espainiarrean garatzen badituzte, Europako Parlamentuak eta bertako Kontseiluak 2003ko ekainaren 3an

enpleguko pentsio fondoan jardueri eta ikuskapenari buruz emandako 2003/41/EE Zuzentarauan jasotakoari jarraituta, pentsio fondo horiek behartuta egongo dira zerga helbidea Espainian izango duen ordezkaria izendatzera, haiek zerga obligazioen ondorioetarako ordezkatzeko. Ordezkari honek atxikipena eta konturako sarrera aplikatu behar ditu Bizkaian egiten diren eragiketetan.

Misio diplomatikoak eta atzerriko estatuek Espainian dituzten bulego kontsularrak inoiz ere ez daude behartuta atxikipenik edo konturako sarrerarik egitera.

2. Arauz salbuetsi daiteke errenta jakin batzuen gaineko atxikipena edo konturako sarrera egiteko betebeharra.
3. Nolanahi ere, atxikipena edo konturako sarrera egin behar duten zergapekoek Foru Aldundian ordaintzeko betebeharra euren gain hartuko dute, baina betebeharrak ez betetzeak ez dakar ordaintzeko betebeharra egin behar ez izatea.
4. Ebazpen judizial edo administratiboa dela medio zerga honen atxikipenari edo konturako sarrerari lotutako errenta ordaindu behar denean, ordaintzaileak ordaindu beharreko kopuru osoaren gainean egingo du atxikipena edo konturako sarrera, eta haren zenbatekoa Foru Aldundian ordaindu beharko du, artikulua honetan jasotakoari jarraituz.
5. Zergadunek beraiek jaso eta atxikipenari edo konturako sarrerari lotuta dauden etekinen ordaintzaileari eman behar diote atxikipena edo konturako sarrera kalkulatzeko kontuan hartutako zirkunstantzien berri, arauz jasotzen denaren arabera.

109. artikulua. Atxikipenen eta konturako sarreraren zenbatekoa.

1. Atxikipenaren zenbatekoa kalkulatzeko, arauz finkatzen den portzentajea aplikatu behar zaio ordaintzen edo abonatzen den kopuru osoari.
2. Gauza bidezko ordainsariengatik egin beharreko konturako ordainketaren zenbatekoa kalkulatzeko, arauz finkatzen den portzentajea aplikatu behar zaie foru arau honetan jasotako arauari jarraituz zehaztutako haien balioari.
3. Jasotzaile berari diruz eta gauza bidez ordaintzen zaizkionean lan errentak, ordaindutako kontraprestazio edo onura guztien gainean egingo da atxikipena.

Kasu horietan, aurreko 1. paragrafoan aipatzen den atxikipen portzentajea kalkulatzeko, kontuan hartu behar dira aurreikus daitezkeen diru eta gauza bidezko ordainketak, finakoak izan edo aldakorrak izan. Urtean zehar diru edo gauza bidezko ordainketen kopurua aldatzen denean, beste portzentaje bat kalkulatu beharko da, aldaketak kontuan hartuta. Dena delako aldaketak gertatzen direnetik aurrera bakarrik aplikatuko da beste portzentaje hori.

Ordaindutako diru etekinetatik kenduko da aurreko paragrafoan aipatu portzentajea ordaindutako kontraprestazio eta onura guztiei aplikatuz ateratzen den zenbatekoa.

110. artikulua. Atxikipen eta konturako sarreraren konputua.

1. Zerga honen kontura atxiki beharreko errenten jasotzaileak horiek sortutako kontraprestazio osoa izango du kontuan.

Atxikipenik egin ez denean edo behar baino gutxiago egin denean, atxiki beharreko kopurua kenduko du kuotatik jasotzaileak.

Sektore publikoak ordaindutako legezko ordainsariak direnean, hartzaileak benetan atxikitako kopuruen kenkaria egin dezake bakarrik.

Kontraprestazio osoa ezin denean frogatu, Zerga Administrazioak kopuru oso moduan konputatu dezake kopuru jakin bat, behin horretatik bidezko atxikipena kendu ondoren

benetan jasotakoa ematen duena. Kasu horretan, benetan jasotakoaren eta kopuru osoaren arteko diferentzia kenduko du kuotatik, konturako atxikipen gisa.

2. Kontura ordaintzeko betebeharra dagoenean, sarrera ordaindu dela uste izango da. Zergadunak oinarri ezargarrian sartuko ditu gauza bidezko ordainketaren balorazioa, foru arau honetan jasotako arauari jarraituz, eta konturako sarrera, salbu lehenago jasanarazi bazaio.

111. artikulua. Ordainketa zatikatuak.

1. Jarduera ekonomikoak egiten dituzten zergadunak behartuta daude zerga honen kontura ordainketa zatikatuak egitera eta sartzera, arauz finkatzen diren baldintzetan.
2. Arau bidez, betebeharrak honetatik salbuetsi daitezke atxikipenari edo konturako sarrerari lotutako diru sarrerak dituzten zergadunak, horretarako finkatzen den portzentajea.
3. Jarduera ekonomikoak egiten dituzten errenten esleipen araubideko entitateei dagokien ordainketa zatikatua, era berean, izaera horretako errentak esleitu dakizkiokeen bazkide, oinordeko, erkide edo partaide bakoitzeko egingo da, horrek entitatearen mozkinen duen partaidetzaren proportzioan.

III. KAPITULUA BEHIN-BEHINEKO LIKIDAZIOAK

112. artikulua. Behin-behineko likidazioak.

Zerga Administrazioak, Bizkaiko Lurralde Historikoko Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean ezarritakoari jarraituz, bidezkoak diren behin-behineko likidazioak egin ditzake.

113. artikulua. Ofiziozko itzulketak.

1. Foru arau honen 97. artikuluan 1. paragrafoan aipatzen diren diru kopuruen batura kuota likidoa baino handiagoa denean, Zerga Administrazioa behartuta dago likidazioa egitera, behin autolikidazioa aurkeztuta, autolikidazioa aurkezteko epea amaitu eta ondorengo sei hilabeteen barruan.

Autolikidazioa epe kanpo aurkeztu badao, horren aurkezpen egunetik aurrera hasiko da aurreko lehen egunetik aipatzen den sei hilabeteko epea.

2. Autolikidaziotik edo, hala badagokio, behin-behineko likidaziotik ateratzen den kuota likidoa foru arau honek 97. artikuluan 1. paragrafoan aipatzen dituen diru kopuruen batura baino txikiagoa denean, Zerga Administrazioak ofizioz itzuliko du aipatu kuotaren gaineko soberakina aurreko paragrafoan jasotako epean. Nolanahi ere, geroago bidezkoak diren behin-behineko edo behin betiko likidazioak egin daitezke.
3. Behin-behineko likidazioa ez bada egin artikuluan honen 1. paragrafoan finkatutako epean, Zerga Administrazioak ofizioz itzuliko du autolikidatutako kuotaren gaineko soberakina. Nolanahi ere, geroago behin-behineko edo behin betiko likidazioak egin daitezke.
4. Behin itzulketa epea igarota Zerga Administrazioari egotzitako arrazoiengatik ordainketa agindu gabe, itzultzeko dagoen kopuruari, epea amaitu ondorengo egunetik itzulketa jasotzeko eskubidea aitortzea erabakitzen den egunera arte, Bizkaiko Lurralde Historikoko Zergei buruzko Foru Arau Orokorren 26. artikuluan aipatzen den berandutza interesa aplikatu behar zaio, zergadunak hala eskatu beharrik izan gabe.
5. Arauz zehaztuko dira artikuluan honen aipatzen duen ofiziozko itzulketa egiteko ordainketarako prozedura eta modua.

IV. KAPITULUA BETEBEHAR FORMALAK

114. artikulua. Zergadunen betebehar formalak.

1. Zergadunak behartuta daude autolikidazioetan jaso beharreko edozein motatako eragiketa, errenta, gastu, sarrera, murrizpen eta kenkarien frogagiriak eta egiaztagiriak gordetzera, preskripzio eta iraungipen epearen barruan.
2. Arau bidez, prozedura edo sistemak ezar daitezke jarduera ekonomikoak egiten dituzten zergadunek egin beharreko fakturak kontrolatzeko.
3. Arau bidez ondarearen arloko informazioaren inguruko betebeharrak finkatu ahal izango dira, hain zuzen ere Pertsona Fisikoen Errentaren Zergaren autolikidazioarekin batera bete beharrekoak, zergadunen errentak edo ondasun eta eskubide jakin batzuen erabilera kontrolatzeko.
4. Pertsona ezinduen ondarea babestu eta Kode Zibila, Prozedura Zibilaren Legea eta horri buruzko zerga araudia aldatzeko azaroaren 18ko 41/2003 Legeak araututako ondare babestuaren titularrak diren zergako zergadunek aitortpena aurkeztu behar dute, arauz jasotzen denaren arabera, non adieraziko duten nola dagoen osatuta ondarea, zein ekarpen jaso duten eta zertan erabili duten zergaldian.

115. artikulua. Kontabilitate eta erregistroko betebeharrak.

1. Jarduera ekonomikoaren etekina zuzeneko zenbatespenaren metodoaren modalitate arruntaren arabera kalkulatu behar duten zergadunak behartuta daude kontabilitatea Merkataritza Kodearen arabera eramatea, bai eta Sozietateen gaineko Zergaren ondorioetarako finkatuta dauden erregistro osagarriak kudeatzera ere.
2. Aurreko paragrafoan xedatutakoa hala izanik ere, jarduera ekonomikoa ez bada merkataritza izateko Merkataritza Kodearen arabera, edo haren etekina zuzeneko zenbatespenaren metodoaren modalitate erraztuaren bitartez zehazten bada, erregistroko obligazio bakarra honako erregistro liburuak eramatea izango da:
 - a) Salmenta eta sarreraren erregistro liburuak.
 - b) Erosketa eta gastuen erregistro liburuak.
 - c) Inbertsio ondasunen erregistro liburuak.
 - d) Kutxako liburuak.
3. Aurreko paragrafoan xedatutakoa xedatuta ere, erregistro liburu hauek eraman beharko dituzte jarduera profesionalak egiten dituzten zergadunek:
 - a) Sarreraren erregistro liburuak.
 - b) Gastuen erregistro liburuak.
 - c) Inbertsio ondasunen erregistro liburuak.
 - d) Kutxako liburuak.
 - e) Fondo eta aurrerakinen horniduren erregistro liburuak.
4. Jarduera ekonomikoak egin eta beren etekin garbia zenbatespen objektiboaren metodoaz zehazten dituzten zergadunek gorde egin beharko dituzte beraiek egindako fakturak, daten ordenaren arabera zenbakituta eta hiruhilekotan multzokatuta, enpresari eta profesionalei dagozkien faktura egin eta emateko beharri buruzko araudian xedatutakoaren arabera,

eta jasotako bestelako faktura edo frogagiriak, bai eta, hala badagokio, aplikatutako zeinu, indize edo moduluen frogagiriak ere, horiei buruzko foru aginduak xedatutakoaren arabera aplikatuta.

Metodo hau aukeratzen duten zergadunek ez dute zertan eraman, zerga honi dagokionean, metodoari lotutako jardueren kontabilitateko liburu edo erregistrorik.

5. Jarduera ekonomikoak egiten dituzten errenten esleipen araubideari lotutako entitateek derrigorrezko liburu bakarrak eraman behar dituzte beren jarduerari dagokionez. Nolanahi ere, etekinak esleitu beharko dituzte, hala badagokio, euren bazkide, oinordeko, erkide edo partaideei dagokienez.
6. Arauz finkatuko da artikulua honetan aipatzen diren erregistro liburuak bideratzeko prozedura, eta Merkataritza Kodeak eskatutako liburuak betebeharrak honetatik salbuetsita geratzen dira.

Era berean, arauz jaso daiteke nola eraman artikulua honetan aipatzen diren erregistro liburuak, bai eta horien ordezkotako eramate prozedurak finkatu eta hainbat zergadunen sektore haiek eraman edo dilijentziak egiteko beharretik salbuetsi ere.

116. artikulua. Atxikitzailearen eta konturako ordainketak egitera behartuta dagoenaren betebeharrak formalak.

Atxikitzaera eta konturako sarrerak egitera behartutako zergapekoak arauzko epe, modu eta lekuetan aurkeztu behar du berak atxikitako diru kopuru edo egindako konturako ordainketen aitorpena edo, horiek egin beharrik ez dagoenean, aitorpen negatiboa. Era berean, arauz erabakitzen diren atxikipen eta konturako sarrerari buruzko urteko laburpena aurkeztu behar du.

Konturako sarrerak atxikitzaera eta egitera behartutako zergapekoak dokumentazioa gorde behar du, eta egindako atxikipen eta konturako sarreraren ziurtagiria luzatu behar du arauz zehazten diren baldintzetan.

Aitorpen ereduak Ogasuneko eta Finantzen foru diputatuak onetsiko ditu.

117. artikulua. Bestelako informazio-betebeharrak formalak.

Arau bidez, informazioa emateko betebeharrak finkatu daitezke eragiketa hauek egiten dituzten edo egoera hauetan dauden pertsonentzat eta entitateetarako:

- a) Maileguak ematen dituzten entitateetarako, etxebizitzak erosteko emandako maileguei dagokienez.
- b) Atxikipenik gabeko lan edo kapital errentak ordaintzen dituzten entitateetarako.
- c) Sariak ordaintzen dituzten entitate eta pertsona juridikoentzat, nahiz eta zerga honen ondorioetarako errenta salbuetsizat hartuta egon.
- d) Zerga honetan kenkarirako eskubidea ematen duten dohaintzak jasotzen dituzten entitateetarako, dohaintza emailearen identitateari eta jasotako zenbatekoei dagokienez, zerga honen autolikidazioaren ondorioetarako dohaintzaren ziurtagiria eskatu dutenean.
- e) Kreditu entitateetarako, horietan etxebizitza-kontu gisa gordailatutako diru kopuruei dagokienez. Ondorio horietarako, zergadunek kreditu entitatearen aurrean identifikatu beharko dute zein kontu dagoen helburu horretara zuzenduta.
- f) Aseguru pribatuak antolatu eta ikuskatzeari buruzko Legearen Testu Bateratuak 86. artikulua 1. paragrafoan xedatutakoaren arabera izendatuta dagoen ordezkariarentzat, zerbitzuen prestazio libreko araubideari lotuta aritzen den aseguru entitatearen izenean jarduten bada, Espainian egiten diren eragiketei dagokienez.

- g) Foru arau honen 108. artikulua 1. paragrafoko c) idatz-zatiaren azkenurreko leerroaldean jasota dagoen ordezkariarentzat, Espainian egiten diren eragiketei dagokienez. Nolanahi dela ere, ordezkari horrek beti izango ditu irailaren 30eko 1307/1988 Errege Dekretuak onartutako Pentsio Plan eta Fondeen Erregelamenduan pentsio fondoen entitate kudeatzaileetarako jasotzen diren zerga-informazioaren arloko obligazio berberak.
- h) Langileen sindikatuetarako, horiei ordaindutako kuotei dagokienez, arauz finkatzen denaren arabera.
- i) Alderdi politikoetarako, bazkidetze kuotei eta erakunde politikoari ordaindutako diru kopuruei dagokienez, foru arau honen 22. eta 95. artikuluetan jasotzen denaren arabera.

XIII. TITULUA ONDARE ERANTZUKIZUNA ETA ZEHAPEN ARAUDIA

118. artikulua. Zergadunaren ondare erantzukizuna.

Zerga honengatik sortutako zerga zorrak eta, hala badagokio, zerga zehapenek Kode Zibilaren 1365. artikuluan aipatutakoen izaera bera izango dute. Ondorioz, irabazpidezko ondasunen bitartez, edo irabazitako ondasunen bitartez, foru komunikazioko araubide pekoak izanez gero, kitatuko dira ezkontideetako batek Foru Aldundiarekiko hartutako zor eta, hala badagokio, zigor horiek, foru arau honen 101. artikuluko 5. paragrafoan baterako tributaziorako jasotakoa eragotzi gabe.

Aurreko paragrafoan jasotakoa izatezko bikoteei aplikatuko zaie, bikote-lagunek ezarritako ondare araubide ekonomikoari Kode Zibilaren agindu hori aplikatzekoa bazaio.

119. artikulua. Arau-haustek eta zehapenak.

Zerga honen arau-haustek Bizkaiko Lurralde Historikoko Zergen Foru Arau Orokorrek IV. tituluan xedatutakoaren arabera zigortuko dira, foru arau honetan jasotako berezitasunak eragotzi gabe.

XIV. TITULUA JURISDIKZIO ORDENA

120. artikulua. Jurisdikzio ordena.

Administrazioarekiko auzietako jurisdikzioa izango da, aurretik ekonomia-administrazio auzibidea agortu eta gero, Administrazioaren eta zergadun, atxikitzaile eta gainerako zergapekoen artean, foru arau honetan aipatu arazoetariko edozein dela eta, sortutako egitezko eta zuzenbideko eztabaidak ebazteko eskumeneko jurisdikzio bakarra.

XEDAPEN GEHIGARRIAK

Lehenengoa. Izatezko bikoteak.

Foru arau honen ondorioetarako, izatezko bikoteak aipatzen direnean, Izatezko bikoteak arautzen dituen maiatzaren 7ko 2/2003 Legean xedatutakoaren arabera eraturakoak direla ulertuko da.

Bigarrena. Bake eta segurtasunerako nazioarteko operazioetako partaideen aldeko salbuespena.

Salbuetsita egongo dira, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergatik eta haiei lotutako edozein zerga pertsonaletatik, Bake eta segurtasunerako nazioarteko operazioetako partaideen aldeko kalte-ordainei buruzko azaroaren 5eko 8/2004 Legegintzako Errege Dekretuak aipatzen dituen kalte-ordainak direla-eta jaso diren diru kopuruak.

Hirugarrena. Aurrezpen sistematikorako banakako planak.

1. Aurrezpen sistematikorako banakako planetatik jasotzen den biziarteko errentak foru arau honen 38.1.b) artikuluan xedatutakoaren arabera tributatu du. Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren Legeak, Sozietateen gaineko, Ez-egoiliarren Errentaren gaineko eta Ondarearen gaineko Zergen legeak partez aldatzen dituenak, hirugarren xedapen gehigarrian arautzen ditu plan haiek.
2. Zergadunak, biziarteko errenta eratu baino lehenago, metatutako eskubide ekonomikoak osorik nahiz zati batean erabiltzen baditu, foru arau honetan xedatutakoaren arabera tributatu da, egindako erabilpenaren proportzioan. Horren ondorioetarako, berreskuratutako kopurua lehenik ordaindutako primei dagokiela iritziko da, horien errentagarritasuna barne delarik.

Eratutako biziarteko errentaren ondoriozko eskubide ekonomikoak osorik nahiz zati batean aurreratzeotan, zergadunak aurreratze hori egiten den zergaldian integratu beharko du foru arau honen 9. artikuluko 24. paragrafoan xedatutakoaren indarrez salbuetsita egon zen errenta.

3. Honelako kontratuetan prima moduan gehienez ere 8.000 euro ordaindu ahal izango dira urtero, eta muga hori gizarte aurreikuspeneko sistemetako ekarpen mugetatik aparte izango da. Orobat, kontratu hauetan metatutako prima guztien zenbatekoa ezin izango da zergadun bakoitzeko 240.000 euro baino handiagoa izan.
4. Ordaindutako lehenengo primak 10 urte baino gehiagoko antzinatasuna izan beharko du, biziarteko errenta eratzen den unean.

Laugarrena. Zenbatespen objektiboko metodoaren zeinu, indize edo moduluen modalitatearen bidez zehazten diren jarduera ekonomikoen etekinen gaineko atxikipena.

Zenbatespen objektiboko metodoaren zeinu, indize edo moduluen modalitatearen bidez zehazten diren jarduera ekonomikoen etekinak atxikipenari loturik egongo dira, arauz ezartzen diren kasu, portzentaje eta baldintzen arabera.

Bosgarrena. Araudiari buruzko aipamenak.

Foru araudian Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren abenduaren 21eko 10/1998 Foru Arauari buruz jasotako aipamen oro foru arau honetako xedapenei buruzkoa dela ulertuko da.

Seigarrena. Ganbararen baliabide iraunkorra.

Foru arau honen IV. tituluko III. kapituluan jasotako etekinen gainean ordainaraziko da azaroaren 18ko 10/1993 Foru Arauak, ganbararen baliabide iraunkorra finkatu eta arautzen duenak, 1. artikuluko 1. paragrafoaren b) idatz-zatian aipatzen duen ganbararen baliabide iraunkorra.

Zazpigarrena. Besteren konturako langileen mutualitateak.

Zerga-oinarri orokorra murriztu ahal izango dute dena delako lanbide elkargoek ezarrita dauzkaten gizarte aurreikuspeneko mutualitateekin itundutako aseguru kontratuen ondorioz besteren konturako langile diren mutualista elkargokideek, beren ezkontide, izatezko bikote-lagun edo lehen mailako ahaide odolkideek eta mutualitate horietako langileek ordaindutako kopuruek, foru arau honen 72. eta 73. artikuluetan jasotako baldintzetan, baldin eta mutualitateko organo egokien erabaki batek ahalbidetzen badu laguntzak Pentsio Planak eta Fondoak arautzen dituen Legearen Testu Bateratuak (azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartua) 8.6. artikuluan jasotako kontingentziak ematen direnean bakarrik kobratzea.

Zortzigarrena. Kirolari profesionalen gizarte aurreikuspeneko mutualitateari egindako ekarpenen eta jasotako prestazioen zerga araubidea.

1. Kirolari profesionali eta goi mailakoei, baldin eta izaera hori aplikaziozko legeriaren arabera aitortua badute eta kirolari profesionalen mutualitateari ekarpenak egiten badizkiote (prima finkoko gizarte aurreikuspeneko mutualitatea), xedapen gehigarri honetako 3. paragrafoan jasotako zerga tratamendua aplikatuko zaie.
2. Xedapen gehigarri honetan jasotako zerga araubidea aplikatzeko, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren Legeak, Sozietateen gaineko, Zergadun Ez-egoiliarren Errentaren gaineko eta Ondarearen gaineko Zergen legeak partez aldatzen dituenak, hamaikagarren xedapen gehigarrian ezarritako beharkizun, ezaugarri eta baldintzak bete beharko dira.
3. Kirolari profesionalen gizarte aurreikuspeneko mutualitateari (prima finkoko gizarte aurreikuspeneko mutualitatea) egindako ekarpenek eta horretatik eratorritako prestazioek zerga araubide hau izango dute:
 - a) Ekarpeneak, zuzenekoek nahiz egotziek, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergako zerga-oinarri orokorra murriztu ahal izango dute, muga honekin: etekin osoa gastu kengarrien zenbatekoaz murriztuta gelditzen diren lan etekinak gehi ekitaldian jarduera ekonomikoetatik banaka lortutako etekin garbien zenbatekoa, 24.250 euroraino gehienez ere.
 - b) Zerga-oinarri orokorra nahikoa ez izateagatik edo aurreko a) idatz-zatian ezarritako mugaren aplikazioz hura murriztu ezin izan duten ekarpenak ondorengo bost ekitaldietan murriztu ahal izango dira. Erregela hau ez zaie aplikatuko Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren Legeak, Sozietateen gaineko, Ez-egoiliarren Errentaren gaineko eta Ondarearen gaineko Zergen legeak partez aldatzen dituenak, hamaikagarren xedapen gehigarriaren lehen paragrafoko 2. zenbakian jasotako muga gainditzen duten ekarpenei.
 - c) Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren Legeak, Sozietateen gaineko, Ez-egoiliarren Errentaren gaineko eta Ondarearen gaineko Zergen legeak partez aldatzen dituenak, hamaikagarren xedapen gehigarriaren lehen paragrafoko 4. zenbakian aipatu ez dituen kasuetan eskubide kontsolidatuak erabiltzeak zergadunari ekarriko dio behar ez bezala egindako murrizketak oinarri ezargarri orokorrean berrezartzeko betebeharra. Horretarako, autolikidazio osagarriak egin beharko ditu, berandutza interesak ere sartuta. Ekarpenen zenbatekoa gaindituta jaso diren kopuruek, sustatzaileak egotzitako kontribuzioak barne, lan etekin gisa tributatu dute horiek jasotzen diren zergaldian.
 - d) Jasotako prestazioek, baita Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren Legeak, Sozietateen gaineko, Ez-egoiliarren Errentaren gaineko eta Ondarearen gaineko Zergen legeak partez aldatzen dituenak, hamaikagarren xedapen gehigarriaren lehen paragrafoko 4. zenbakian jaso dituen kasuetan eskubide kontsolidatuak hartzeak ere, oso-osorik lanaren etekin gisa tributatu dute, foru arau honek jasotakoaren arabera.
 - e) Foru arau honek 72. artikuluan 10. paragrafoan ezarritakoa aplikatuko da, baldin eta zergadunak eskubide kontsolidatuak baditu Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren Legeak, Sozietateen gaineko, Ez-egoiliarren Errentaren gaineko eta Ondarearen gaineko Zergen legeak partez aldatzen dituenak, hamaikagarren xedapen gehigarriaren lehen paragrafoko 4. zenbakian jasotakoak ez diren kasuetan.
4. Aurreko paragrafoan jasotako araubidea zeinahi dela ere, kirolari profesionalak eta goi mailakoek aukera izango dute kirolari profesionalen gizarte aurreikuspeneko mutualitateari ekarpenak egiten jarraitzeko, kirolari gisa egiten zuten lan jarduna amaitu arren edo izaera hori dagoeneko galdu arren.

Ekarpen horiengatik murrizketak egin ahal izango dira Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergako zerga-oinarri orokorrean, Pentsio Planak eta Fondoak arautzen dituen

Legearen Testu Bateratuak (azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartua) 8.6. artikuluan jasotzen dituen egoerak estaltzea helburu duen zatian.

Mutualisten eskubide kontsolidatuak bakarrik gauzatu ahal izango dira azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuak, Pentsio Plan eta Fondoei buruzko Legearen Testu Bateratuari buruzkoak, 8.8. artikuluan pentsio planei dagokienez jasotako kasuetan.

Ekarpen hauen baterako murrizketa muga gisa, foru arau honen 73. artikuluko 1. paragrafoan ezarritakoa aplikatuko da.

Foru arau honek 72. artikuluen 10. paragrafoan ezarritakoa aplikatuko da, baldin eta zergadunak eskubide kontsolidatuak baditu Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren Legeak, Sozietateen gaineko, Ez-egoiliarren Errentaren gaineko eta Ondarearen gaineko Zergen legeak partez aldatzen dituenak, hamaikagarren xedapen gehigarriaren lehen paragrafoko 4. zenbakian jasotakoak ez diren kasuetan.

Bederatzigarrena. Informatzeko obligazioak.

1. Arau bidez, informazioa emateko betebeharrak ezarri ahal izango zaizkie inbertsio kolektiboko erakundeak kudeatzen dituzten sozietateei, inbertsio sozietateei, egoitza atzerrian duten inbertsio kolektiboko erakundeen akzioak edo partaidetzak Espainiako lurraldean komertzializatzen dituzten entitateei, eta zerbitzuak emateko askatasunez diharduen entitate kudeatzailearen izenean aritzen den eta 2004ko Zergen arloko Neurriei buruzko apirilaren 23ko 2/2004 Foru Arauak zazpigarren xedapen gehigarrian xedatutakoaren arabera izendatua den ordezkariari, erakunde horien akzio edo partaidetzen gaineko eragiketei dagokienez, haien salmenta eta erosketa eragiketen emaitzari buruz daukaten informazioa barne delarik.
2. Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergako edo Sozietateen gaineko Zergako zergadunek informazioa eman beharko dute, arauz ezartzen denaren arabera, paradisu fiskaltzat jotako herrialde edo lurraldeekin egiten dituzten edo haiekin zuzenean edo zeharka loturiko balore edo ondasunen edukitzaren ondorio diren eragiketa, egoera, kobrantza eta ordainketei buruz.
3. Arau bidez, informazioa emateko betebeharrak ezarri ahal izango dira kasu hauetan:
 - a) Pertsonen edo entitateen, foru arau honen 72. artikuluan aipatzen diren gizarte aurreikuspeneko sistemei aseguruari buruz.
 - b) Finantza entitateei, foru arau honen hirugarren xedapen gehigarrian aipatzen direnen artean izan eta beraiek komertzializatzen dituzten aurrezpen sistematikorako banakako planei buruz.
 - c) Gizarte Segurantzari eta mutualitateei, informazioa beren afiliatu edo mutualistengatik sortutako kotizazio eta kuotei buruzkoa izango da.
 - d) Erregistro Zibilari, jaiotza, adopzio eta heriotzei buruz informatuko da.
4. Bankuek, aurrezki kutxek, kreditu kooperatibek eta banku edo kreditu trafikokoan diharduten pertsona fisiko nahiz juridiko guztiek, arauz ezartzen denaren arabera, entitate horietan irekitako edo beraiek hirugarrenen esku jarritako kontu guztien identifikazioa eskuratu beharko diote Zerga Administrazioari, zeinahi ere den haien modalitatea edo jasotzen duten izena, atxikipenik edo konturako sarrerarik egin ez denean ere.

Informazio horren barruan, kontu horien titular baimenduen edo edozein onuradunen identifikazioa egongo da.
5. Azaroaren 18ko 41/2003 Legeak, pertsona ezgaituen ondarea babestu eta helburu horrekin Kode Zibila, Prozedura Zibilaren Legea eta zerga araudia aldatzekoak, 3. eta 4. artikuluetan xedatutakoaren arabera, babestutako ondareetarako ekarpenen formalizazioan esku

hartzen duten pertsonak ekarpen horiei buruzko aitortpena aurkeztu beharko dute, arauz ezartzen denari jarraituz. Ogasun eta Finantza foru diputatuak erabakitzen duen leku, modu eta epean egingo da aitortpena.

Hamargarrena. Judizialki aitortutako ezgaitasunen zerga araudia.

% 65eko edo hortik gorako minusbalioetasuna duten pertsona ezgaituentzat foru arau honetan jasotako berariazko xedapenak elbarritasuna Kode Zibilaren arabera judizialki aitortua duten pertsona ezgaituei aplikatuko zaie, haien minusbalioetasuna maila horretara iritsi ez arren.

Hamaikagarrena. Erreskate eskubidea, enpresek Pentsio plan eta fondoei buruzko Legearen Testu Bateratua onartzen duen azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuak lehen xedapen gehigarrian jasotakoaren arabera hartutako pentsio konpromisoak bideratzen dituzten aseguru kolektiboko kontratuetan.

Ez da lotuta egongo kasu bakoitzean egokitzen den baliabide ekonomikoen titularraren Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari, ondorengo kasuetan, Enpresek Pentsio plan eta fondoei buruzko Legearen Testu Bateratua onartzen duen azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuaren lehen xedapen gehigarrian jasotakoaren arabera hartutako pentsio konpromisoak bideratzen dituzten aseguru kolektiboko kontratuetan erreskate eskubidea erabiltzearen ondorioz agertzen den errenta:

- a) Polizan bideratutako konpromisoak osorik edo zati batean sartzean aipatu lehen xedapen gehigarrian jasotako beharkizunak betetzen dituen beste aseguru kontratu batean.
- b) Lan harremana amaitzen denean jatorrizko aseguru kontratuaren arabera langileari dagozkion eskubideak aseguru kolektiboko beste kontratu batean sartzean.

Aurreko a) eta b) idatz-zatietan jasotako kasuek ez dute aldatuko primen izaera enpresak zerga arloan egozteari dagokionez, ez eta jatorrizko aseguru kontratuan ordaindutako primen antzintasunaren konputua ere. Dena dela, aurreko b) idatz-zatian jasotako kasuan, primak ez baziren egotzi, enpresak horien kenkaria egin ahal izango du mobilizazio hori dela eta.

Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari lotu gabe geratuko da Pentsio plan eta fondoei buruzko Legearen Testu Bateratua onartzen duen azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuaren lehen xedapen gehigarrian jasotakoaren arabera hartutako pentsio konpromisoak bideratzen dituzten aseguru kolektiboko kontratuen mozkinetan parte hartzearen ondorioz agertzen den errenta ere, mozkinetako partaidetza hori kontratu horietan aseguraturatutako prestazioak gehitzeko erabiltzen denean.

Hamabigarrena. Ondare pertsonala osatzen duten ondasunak xedatzea zahartzaroak eta mendetasunak dakartzaten diru beharritzanei erantzuteko.

1. Ez dira errentatzat hartuko 65 urtetik gorako pertsonak ohiko etxebizitza xedatuta jasotzen dituzten kopuruak, eta berdin gertatuko da mendekotasun oso larrian edo mendekotasun larrian dauden pertsonekin, hain zuzen ere, mendekotasun egoeran dauden pertsonen autonomia sustatzeko eta horientzako laguntza arautzeko Legeak 26.artikuluan aipatzen dituenekin. Horretarako, xedapen horiek abenduaren 7ko 41/2007 Legeko lehenengo xedapen gehigarrian aurrez ikusitakoaren arabera egin behar dira. Lege horrek Hipoteka merkatua arautzeko martxoaren 25eko 2/1981 Legea eta hipoteka eta finantza sistemaren beste arau batzuk aldatzen ditu, eta, halaber, arautzen ditu alderantzizko hipotekak eta mendekotasun aseguruak, eta ezartzen du zerga arau jakin bat.
2. Goian aipatu den abenduaren 7ko 41/2007 Legeko lehen xedapen gehigarrian aurrez ikusitako baldintzen arabera ohiko etxebizitza alderantzizko hipoteka bat ezarrita xedatuz gero, onuradunak eragiketa horretatik aldi behin jasotzen dituen kopuruak (osorik edo horien zati bat) aurreikuspen plan aseguratu bat kontratatzeke erabili ahalgo dira, foru arau honen 72.artikuluko 5. paragrafoan aurrez ikusitako baldintzei jarraituta. Horretarako, egoera berdintzat hartuko dira erretiro egoeran egotea (foru arau honetako 72.artikuluko

5.paragrafoaren b) idatz-zatian aurrez ikusitakoa) eta aurreikuspen plan aseguratutako lehen saria ordaindu denetik hamar urtera hartzaileak bizirik irautea.

Aurreikuspen planeko hornidura matematikoa ezingo da gizarte aurreikuspeneko beste tresna batera aldatu, eta ezingo dira tresna horretara aldatu gizarte aurreikuspeneko beste sistema batzuetako hornidura matematikoak edo eskubide finkatuak.

Hamahirugarrena. Kausa jakinengatik ondare elementuak suntsitzeagatik eta haietan jasandako kalteak konpontzeagatik jasotako laguntza publikoak.

Foru arau honen 9. artikuluko d) idatz-zatian eta 19. paragrafoko azken bi lerroaldeetan ezarritakoa aplikatuko zaie, suteagatik, uholdeengatik, hondoratzeagatik edo bestelako kausa naturalengatik ondare elementuak suntsitzeagatik edo haietan jasandako kalteak konpontzeagatik 2005eko eta 2006ko zergaldietan jasotako laguntza publikoei.

Hamalagarrena. Gauza bidezko ordainketak.

Ez dira gauza bidezko ordainketatzat hartuko diruaren legezko interes tasa baino txikiagoa duten maileguak, 1992ko urtarrilaren 1a baino lehenago itunduak badira eta haien kapitala egun hori baino lehenago mailegu hartzailearen esku jarri bazen.

Hamabosgarrena. Kapital murrizketaren ostean negoziatzira onartu ez diren balore eta partaidetzak eskualdatzea.

1. Espainiako bigarren mailako balore merkatu ofizialetako batean negoziatzira onartu ez diren balore eta partaidetzak eskualdatu baino lehen, zergadunak zirkulazioan jarri dituen balore eta partaidetza guztiei era berdinean eragiten ez dien balio nominalaren murrizketaren bidezko kapital murrizketa ematen bada, foru arau honetako IV. tituluko V. kapituluaren jasotako arauak ezarriko dira, bereizitasun hauek kontuan izanik:
 - 1.a. Eskualdatze baloretzat jo da, foru arau honetako 43. artikuluko 2. paragrafoaren a) idatz-zatian ezarritakoa ezartzetik ateratzen den balio nominalaren arabera legokiokeena.
 - 2.a. Zergadunak bere balore edo partaidetza guztiak eskualdatu ezean, benetan eskualdatutako baloreen edo partaidetzen balio izendatuari dagokion eskualdaketa-balioaren eta aurreko ahapaldian aipatuta dagoen eskualdaketa-balioaren arteko diferentzia positiboa gainerako balore edo partaidetza homogeneoen eskuraketa-balioetik txikituko da, deuseztatu arte. Ondare irabazi gisa zergatuko da eragiketaren horretatik atera daitekeen soberakina.
2. Aurreko paragrafoan jasotako arauak ondare sozietateen kapitaleratik eratorritako balore edo partaidetzak eskualdatzen diren kasuetan aplikatuko dira.

Hamaseigarrena. Ondarearen gaineko Zerga.

Honako artikulua aldatu dira Ondarearen gaineko Zergari buruzko maiatzaren 22ko 11/1991 Foru Arauan:

1. Honela aldatu da 4. artikulua 7. paragrafoa:

«7. Eduki ekonomikoa duten eskubideak, aurrezpen tresna hauetan:

- a) Bazkide osoen edo arrunten eskubide kontsolidatuak eta borondatezko onuradunen eskubide ekonomikoa, gizarte aurreikuspeneko entitate batean.
- b) Partaideen eskubide kontsolidatuak eta onuradunen eskubide ekonomikoa, pentsio plan batean.
- c) Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Foru Arauak aipatzen dituen aurreikuspen plan aseguratuei ordaindutako primei dagozkien eduki ekonomikoko eskubideak.

d) Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Foru Arauak aipatzen dituen enpresen gizarte aurreikuspeneko planei subjektu pasiboak egindako ekarpenei dagozkien eduki ekonomikoko eskubideak, hartzailearen kontribuzioak barne.

e) Enpresen gizarte aurreikuspeneko planekin zer ikusirik ez duten eduki ekonomikoko eskubideak, baldin eta enpresek pentsio gaitan hartutako konpromisoak bideratzen dituzten aseguru kolektiboko kontratuei subjektu pasiboak ordaindutako primetatik badatoz, Pentsio Plan eta Fondoei buruzko Legearen Testu Bateratuaren lehen xedapen gehigarrian eta horren garapenerako araudian jasotako eran. Era berean, enpresariak aseguru kolektiboko kontratu horiei ordaindutako primetatik datozen eduki ekonomikoko eskubideak ere bai.

f) Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Foru Arauak 72. artikulua 7. paragrafoan aipatzen dituen mendetasun aseguru pribatuei ordaindutako primei dagozkien eduki ekonomikoko eskubideak. .»

2. Honela aldatu da 31. artikulua:

«31. artikulua. Kuota osoaren muga.

Bat. Zerga honetako kuota osoa, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergako kuota osoarekin batera, ezin izango da Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergako zerga-oinarri orokorraren eta aurrezpenaren zerga-oinarriaren % 60 baino handiagoa izan, betebeharrak pertsonalarengatik zergaren pean dauden subjektu pasiboentzat. Ondorio horietarako:

a) Ez da kontuan hartuko ondare irabazi edo galeretatik datorren aurrezpenaren zerga-oinarriaren zatia, baldin eta zati hori badagokio eskualdatu baino gutxienez urtebete lehenago eskuratu edo hobetu diren ondare elementuak eskualdatzeagatik lortutako ondare irabazi edo galeren saldo positiboari. Era berean, ez da aintzakotzat hartuko aurrezpenaren zerga-oinarriaren zati horri Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergan dagoen kuota osoaren zatia ere.

b) Ez da kontuan hartuko haien izaera edo xedeagatik Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren Foru Arauak zergapetutako etekinik sortzeko gai ez diren ondare elementuei Ondarearen gaineko Zergan dagoen zatia.

c) Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren zerga-oinarriari batu behar zaio Sozietateen gaineko Zergari buruzko uztailaren 4ko 7/1996 Foru Arauak 69.1.a) artikuluan aipatzen dituen dibidenduen eta mozkinetako partaidetzen zenbatekoa.

d) Bi kuoten baturak aurreko muga gainditzen duen kasuetan, Ondarearen gaineko Zergaren kuota aipatu mugaraino murriztu ahal izango da, % 80ko murrizpeneko mugapean.

Bi. Familia unitate bateko kideek Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergan baterako tributu ordainketa aukeratzeko dutenean, aipatu zergan eta Ondarearen gaineko Zergan batera dagoen kuota osoaren muga kalkulatzeko, Ondare Zergan haiek sortutako kuota osoak gehitu behar dira. Hala badagokio, egin beharreko murrizpena subjektu pasiboaren artean hainbanatuko da Ondarearen gaineko Zergan proportzionalki dagozkien kuota osoaren arabera, aurreko paragrafoan xedatutakoa eragotzi gabe.»

Hamazazpigarrena. Irabazi asmorik gabeko entitateen zerga erregimenari eta mezenasgoaren aldeko zerga pizgarriari buruzko Foru Arauaren aldaketa.

Honela aldatu da Irabazi asmorik gabeko entitateen zerga erregimenari eta mezenasgoaren aldeko zerga pizgarriari buruzko apirilaren 7ko 1/2004 Foru Arauaren 21. artikulua:

« 21. artikulua.-Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergako kuotaren kenkaria.

1. Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren zergadunek eskubide izango dute kuota osotik foru arau honen 20. artikuluan xedatutakoaren arabera kalkulatzeko kenkari oinarriaren % 30 kentzeko.

2. Kenkari honen oinarria ezin daiteke Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergako oinarri likidagarriaren % 30 baino handiagoa izan.»

Hemezortzigarrena. Zergadun Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergari buruzko Foru Arauaren aldaketa.

Xedapen hauek aldatu dira Zergadun Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergari buruzko 1999ko apirilaren 15eko 5/1999 Foru Arauan:

1. Honela aldatu da 13. artikulua:

«13. artikulua.-Errenta salbuetsiak.

1. Honako errenta hauek salbuetsita egongo dira:

a) Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren Legearen Testu Bateratuak (martxoaren 5eko 5/2004 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartua) 14.1.a) artikuluan aipatzen dituen errentak.

b) Kapital propioak hirugarrenei lagatzeagatik lortutako interesak eta gainerako etekinak, Zergadun Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergari buruzko Legearen Testu Bateratuak (martxoaren 5eko 5/2004 Legegintzako Errege Dekretuak onartua) 14.1.c) artikuluan aipatuak, eta, halaber, ondasun higikorretatik datozen ondare irabaziak, baldin eta Europar Batasuneko beste estatu batean egoitza duten egoiliarrek establezimendu iraunkorrik gabe edo Europar Batasuneko estatu kide batean kokatutako egoiliar horien establezimendu iraunkorrek lortuak badira.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa ez da aplikatuko entitate baten akzio, partaidetza edo bestelako eskubideak eskualdatzearen ondorioz lortzen diren ondare irabazietan, kasu hauek gertatzen badira:

A') Entitate horren aktiboa, zuzenean edo zeharka, euskal lurraldean kokaturik dauden ondasun higiezinak osatuta badago nagusiki.

B') Eskualdaketa egin aurreko hamabi hilabeteetan, zergadunak zuzenean edo zeharka entitate horren kapital edo ondarean gutxienez % 25eko partaidetza izan badu inoiz.

c) Zor Publikotik eratorritako etekinak, establezimendu iraunkorrik gabe lortuak badira.

d) Pertsona fisiko nahiz juridiko ez-egoiliarrek establezimendu iraunkorrik gabe Espainian jaulki dituzten baloreetatik sortutako errentak. Ordainketen agente gisa diharduten edo baloreen jaulkipean nahiz eskualdaketa bitartekari lana egiten duten erakunde finantzarioen egoitza non dagoen gutxienezko izango da.

Hala ere, baloreen titularra establezimendu iraunkor bat denean, aurreko paragrafoan aipatu diren errentak zerga honi geldituko dira loturik, baita, hala badagokio, konturako atxikipean sistemari ere. Konturako atxikipean baloreen gordailuzain gisa diharduen eta bertan egoitza duen entitate finantzarioak egingo du.

e) Ez-egoiliarren kontuen etekinak, baldin eta zerga honen zergadunei ordaintzen bazaizkie. Etekin horiek ez dira salbuespen egongo Espainiako Bankuak edo atzerriko transakzio ekonomikoetarako buruzko araudian aipatutako entitate erregistratuak establezimendu iraunkor bati ordaintzen diotenean.

f) Establezimendu iraunkor baten bitartekaritza gabe lortutako errentak, baldin eta nazioarteko itsas edo aire nabigazioan erabiltzen diren edukiontzi, itsasontzi edo aireontziak hutsik errentan eman, lagatu edo eskualdatzeagatik lortuak badira.

g) Lurralde espainiarrean egoitza duten sozietate filialek Europar Batasuneko beste estatu batzuetako sozietate nagusi egoiliarrei edo hauek beste estatu kide batzuetan dituzten establezimendu iraunkorrei banatutako mozkinak, behar izan ezaz gabe betetzen badira:

1a. Bi sozietateak Batasuneko estatuaren erakunde juridikoen mozkinak kargatzen dituzten zergatutako baten kargapean egotea, eta hartatik salbuespen gabe (Kontseiluaren 1990eko uztailaren 23ko 90/435/EEE Zuzentaraua, 2.c) artikulua; Batasuneko estatu desberdinetan ari diren sozietate nagusi eta eskumendekoei aplikatu beharreko araubideari buruzkoa), eta establezimendu iraunkorrek ezarritako dauden estatuan zergapean egotea, eta salbuespen gabe.

2a. Mozkinaren banaketa ez izatea eskumendeko sozietatearen likidazioaren ondorioa.

3a. Bi sozietateek edukitzea Kontseiluaren 1990eko uztailaren 23ko 90/435/EEE Zuzentzarauko eranskinean ezarritako formatu bat (zuzentzarau horretan Batasuneko estatu desberdinetan ari diren sozietate nagusi eta eskumendekoei aplikatu beharreko araubidea ezarri zen, eta Kontseiluaren 2003ko abenduaren 22ko 2003/123/EE Zuzentzarauak aldatu zuen).

Beste sozietate baten kapitalean gutxienez % 20ko partaidetza duen entitatea hartuko da sozietate nagusitzat.

Beste entitatea, berriz, sozietate filiala izango da. 2007ko urtarrilaren 1etik aurrera, portzentaje hori % 15 izango da, eta 2009ko urtarrilaren 1etik aurrera % 10.

Beharrezkoa izango da aipatutako partaidetza etenik gabe eduki izana banatzen den mozkinaren exijigarri den egunaren aurreko urtean edo, bestela, behar den denboran eduki behar da urtebetea osatu arte. Azken kasu honetan, ordaindutako zerga kuota esandako epea behin igaro ondoren itzuliko da.

Estatu kidean indarrean dauden legeen arabera zehaztuko da egoitza, ezarpen bikoitza saihesteko hitzarmenetan ezarritakoa eragotzi gabe.

Aurrekoa hala izanik ere, eta martxoaren 5eko 5/2004 Legegintzako Errege Dekretuak, Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergari buruzko Legearen Testu Bateratua onartzekoak, 14.1.h) artikuluan jasotakoaren arabera hala aitortzen denean, Zuzentzarauaren eranskinean jasotakoa ez bezalako forma juridikoa duten sozietate filialek eta, halaber, Espainian egoiliarra den sozietate filial baten kapitalean gutxienez % 10eko zuzeneko partaidetza duen sozietate nagusi bati banatutako mozkinak aplikagarri izango dute idatz-zati honetan xedatutakoa, baldin eta idatz-zati honetan ezartzen diren gainerako baldintza guztiak betetzen baldin badira.

Idatz-zati honetan jasotakoa ez da aplikatuko sozietate nagusiko boto eskubiderik gehiena, zuzenean edo zeharka, Europar Batasuneko estatuaren egoiliar ez diren pertsona fisiko edo juridikoen esku daudenean. Dena den, salbuespena egingo da sozietate nagusiak sozietate filialaren jardura enpresarialekin zer ikusia duen jardura enpresarial bat egiten duenean, bere helburua sozietate filiala bitarteko materialak eta giza baliabideak egoki antolatuz zuzentzea eta kudeatzea denean edota,

azkenik, frogaturik uzten duenean sozietate filiala arrazoi ekonomiko zuzenengatik eratu dela eta ez, ordea, idatz-zati honetan jasotako araubideaz behar ez bezala gozatu nahi izateagatik.

h) Espainiako bigarren mailako balore merkatuetan egiten diren balore eskualdaketetatik edo inbertsio fondoetako partaidetzen itzulketetatik eratorritako errentak, baldin eta establezimendu iraunkorrik gabe pertsona fisiko edo entitate ez-egoiliarrek lortuak badira, Espainiarekin zergapetze bikoitza ekiditeko hitzarmen bat, informazioa trukatzeko klausularekin, sinatu duen estatu batean egoiliar izanik.

i) Zerga-oinarrian sartu gabeko errenten kargura banatutako mozkinak, Sozietate Zergari buruzko uztailaren 4ko 3/1996 Foru Arauak 19. artikuluan xedatutakoaren arabera, jasotzailea lurralde espainiarreko ez-egoiliarra den pertsona fisiko edo entitate bat denean. Ondorio horietarako, banatu den lehen mozkin oinarri ezargarrian sartu gabeko errentetatik eratorri dela ulertuko da.

Idatz-zati honetan jasotakoa ez da aplikatuko, oro bat, mozkinaren jasotzailea arauz paradisu fiskaltzat hartutako herrialde edo lurralde batean egoiliarra denean. Mozkina banatzen duen entitateak memorian aipatu beharko du zerga-oinarrian sartu gabeko errenten zenbatekoa.

j) Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren Legearen Testu Bateratuak (martxoaren 5eko 5/2004 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartua) 14.3. artikuluan jasotakoaren arabera salbuetsitatz hartu diren errentak.

k) Pertsona fisikoek Herri Administrazioetatik jasotzen dituzten beka eta bestelako ditu kopuruak, betiere kultura, hezkuntza eta zientzia alorrean izenpeturiko nazioarteko lankidetzak akordio eta hitzarmenen ondorioz ordaindu edo Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergari buruzko Legearen Testu Bateratuak (martxoaren 5eko 5/2004 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartua) 14.1.b) artikuluan jasotako nazioarteko lankidetzari buruzko urteko planaren indarrez jasotzen badira.

l) Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren Legeak, Sozietateen gaineko, Zergadun Ez-egoiliarren Errentaren gaineko eta Ondarearen gaineko Zergen Legeak partez aldatzen dituenak, 25. artikuluan 1. paragrafoa a) eta b) idatz-zatietan aipatzen dituen dibidenduak eta mozkinetako partaidetzak, egoitza Europar Batasuneko beste estatu batean edo (Zerga Iruzuraren Prebentziorako Neurrien Legeak lehenengo xedapen gehigarriko 3. paragrafoan xedatutakoaren arabera) zerga informazioaren benetako trukea dagoen herrialde edo lurraldeetan duten pertsona fisikoek establezimendu iraunkorrik gabe lortuak badira, 1.500 euroko mugarekin. Muga hori urte naturalean lortutako etekin guztien gainean aplikatuko da.

2. Inoiz ere ez zaie aurreko paragrafo b), c), h) eta l) idatz-zatietan xedatutakoa aplikatuko paradisu fiskaltzat hartutako herrialde edo lurraldeen bitartez lortutako etekin edo ondare irabaziei.

Era berean, aurreko paragrafo g) idatz-zatian jasotakoa ez da aplikatuko sozietate nagusiaren zerga egoitza edo establezimendu iraunkorra paradisu fiskaltzat hartutako herrialde edo lurralde batean dagoenean.»

2. Honela aldatu da 15. artikuluan 1. paragrafoa:

«1. Hona establezimendu iraunkorri egotzitako errentaren osagaiak:

a) Establezimendu iraunkorrek garatutako jarduera edo ustiapen ekonomikoen etekinak.

b) Establezimendu iraunkorri atxikitako ondare elementuetatik eratorritako etekinak.

c) Establezimendu iraunkorri atxikitako ondare elementuetatik eratorri diren ondare irabazi edo galerak.

Establezimendu iraunkorri atxikitako ondare elementutzat hartzen dira establezimenduaren xedea den jardueraren garapenari funtzionalki lotutakoak.

Entitate baten fondo propioetako partaidetza ordezkatzen duten aktiboak establezimendu iraunkorri atxikitako ondare elementutzat hartuko dira establezimendua Merkataritza Erregistroan erregistratutako sukurtsala denean eta arauz jasotako beharkizunak betetzen direnean.

Ondorio horietarako, atxikitako ondare elementutzat hartuko dira desatxiki ondorengo hiru zergaldien barruan eskualdatzen diren elementuak.»

3. Honela aldatu da 18. artikuluan 3. paragrafoa:

«3. Gainera, entitate ez-egoiliarren establezimendu iraunkorrek lortutako errentak atzerrira transferitzen direnean, ezarpen osagarri bat exijituko da, % 18ko karga tasa aplikatuta, establezimendu iraunkorren errenten kargura transferitutako zenbatekoen gainean, barne hartuta foru arau honek 17.1.a) artikuluan aipatu diren eta establezimendu iraunkorren oinarri ezargarria finkatzeko gastu kenkaridunak izan ez diren ordainketak.

Ezarpen osagarriaren aitortzea eta ordainketa establezimendu iraunkorrik gabe lortutako errentei buruz xedatu diren moduan eta epeetan egingo dira.»

4. Honela aldatu da 24. artikulua:

«24. artikulua. Zerga kuota.

1. Zerga kuota kalkulatzeko, aurreko artikulua araberaz kalkulatzeko zerga-oinarriari karga tasa hauek aplikatuko zaizkio:

a) Oro har, % 24.

b) Foru arau honek 1. artikuluan aipatzen dituen pertsona fisiko ez-egoiliarrek jasotako pentsioak eta gainerako antzeko prestazioak, hura jasotzeko eskubidea sortu duen pertsona edozein izanik ere, eskala honen arabera kargatuko dira:

Pentsioaren urteko zenbatekoaren muga eurotan	Kuota eurotan	Pentsioaren gainerako zatiaren muga eurotan	Tasa %
0	0	12.000	8
12.000	960	6.700	30
18.700	2.970	Hortik gora	40

c) % 8: foru arau honen 1. artikuluan aipatutako pertsona fisiko ez-egoiliarren lan etekinak, baldin eta Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren zergadun ez badira eta Espainiako misio diplomatikoetan eta konsul ordezkarietan lan egiten badute, Espainiak bere egiten dituen nazioarteko itunetatik eratorritako berriazko arauen aplikazioa ezinezkoa denean.

d) % 1,5: berrasegurua eragiketetatik eratorritako etekinak direnean.

e) % 4: atzerrian egoitza duten itsas edo aire nabigazioko entitateak direnean, baldin eta beren itsasontzi edo aireontziak Bizkaiko lurraldean sartzen badira.

f) % 18, hauek direnean:

1.º. Entitate baten fondo propioetan parte hartzeagatik lortutako dibidenduak eta bestelako etekinak.

2.º. Kapital propioak hirugarren bati lagatzeagatik lortutako interesak eta bestelako etekinak.

3. Ondare elementuen eskualdaketak direla-eta agerian jartzen diren ondare irabaziak.

g) Lan etekinak lurralde espainiarrean egoitzarik ez duten pertsona fisikoek jasotzen badituzte, % 2ko zerga tasa aplikatuko zaie etekin horiei, sasoiko langile atzeritarrentzat eraturako iraupen jakineko kontratuen ondorioz eta lan araudiak ezarritakoaren arabera.

h) %10ekoa izango da, ondorengo beharkizunak betetzen direnean, lurralde espainiarrean egoiliar den sozietate batek edo batasun barruko beste estatu kide batean egoiliarra den eta lurralde espainiarrean kokatuta dagoen establezimendu iraunkor batek ordaindutako kanonei edo emakida-sariei edo estatu kide batean egoitza duen eta beste estatu kide batean kokatuta dagoen establezimendu iraunkor bati aplikaziozkoa zaien karga tasa:

1.º. Bi sozietateak Kontseiluak ekainaren 3an emandako 2003/49/EE Zuzentarauaren 3.a.iii) artikuluan jasotako zergetako bati lotuta egotea eta salbuetsia izatea. Aipatu zuzentzaraua estatu kide desberdinetako sozietate elkartuen artean egindako interes eta kanon ordaintzei aplikaziozkoa zaien zerga erregimen bateratuari buruzkoa da.

2. Bi sozietateek 2003/49/EE Zuzentarauaren eranskinean jasotako formetako bat izatea.

3. Bi sozietateak egoiliar fiskalak izatea Europar Batasunean, eta ez hartzea hirugarren estatuko egoiliartzat, errentaren ezarpen bikoitza saihesteko hirugarren estatu batekin sinatutako hitzarmen baten ondorioetarako.

4.º. Bi sozietateak elkartuak izatea. Ondorio horietarako, bi sozietateak elkartutaz joko dira bata bestearen kapitalean gutxienez % 25eko zuzeneko partaidetza duenean, edo hirugarren batek bi horietako bakoitzaren kapitalean gutxienez % 25eko zuzeneko partaidetza duenean. Beharrezkoa izango da partaidetza hori etekinaren ordaintza egin den egunaren aurreko urtean zehar etenik gabe mantendu izana edo, bestela urtebete osatzeko beharrezkoa den denboran zehar mantendu izana.

5.º. Bidezkoa denean, kopuru horiek kenkaridunak izatea kokatuta dagoen estatuan etekinak ordaintzen dituen establezimendu iraunkorrerako.

6.º. Sozietateak bere onurarako jasotzea ordaintza horiek eta ez, ordea, bitartekari soil gisa edo beste pertsona edo sozietate baten agente baimendu moduan; eta, establezimendu iraunkorra bada, berak jasotako kopuruak benetan lotuta egotea bere jarduerarekin, eta diru sarrera konputagarria izatea kokatuta dagoen estatuan oinarri ezargarria zehaztearen ondorioetarako.

h) idatz-zati honetan jasotakoa ez da aplikatuko etekinak hartzen dituen sozietatearen boto eskubiderik gehiena Europar Batasuneko estatu kideetan egoiliar ez diren pertsona fisikoek edo juridikoek zuzenean edo zeharka daukatenean, salbu sozietate hark frogatzen badu arrazoi ekonomiko onargarriengatik eratu dela eta ez, ordea, h) idatz-zati honetan jasotako araubidez behar ez bezala gozatzeko.

2. Establezimendu iraunkorrik gabe diharduten zergadunek Bizkaian kokatutako ondasunak eskualdatuz gero, eskuratzailerak behartuta egongo da % 3 atxiki eta ordaintzera edo, bestela, ondasun

horiei dagokien zergaren konturako ordainketaren kontzeptuan hitzartutako kontraprestazioa kontura ordaintzera.

Paragrafo honetan aipatu den konturako ordainketa ez da bidezkoa izango lurralde espainiarrean egoitza duten sozietateen kapital eraketa eta gehikuntzan ondasun higiezinak ematen diren kasuetan.

Arau-haustea dela-eta jar daitezkeen zehapenak eragotzi gabe, goian aipatutako atxikipena edo konturako sarrera ordaindu ez bada, atxikipen edo konturako sarrera horren eta zergaren artean txikiena den zenbatekoaren ordainketari atxikita geratuko dira eskualdatu diren ondasunak.»

5. Honela aldatu da 30. artikulua 4. paragrafoa:

«4. Ez da atxikipenik edo konturako sarrerarik egingo hauei dagokienez:

a) Foru arau honen 13. artikuluan edo zergapetze bikoitza ekiditeko hitzarmen aplikagarri batean xedatutakoaren arabera salbuetsita dauden errentak, artikulua honetako 5. paragrafoan jaso den aitortu behararen kalterik gabe.

Hala ere, 13. artikuluko 1. paragrafoko l) idatz-zatian aipatzen diren errenten gainean atxikipena edo konturako sarrera egiteko betebeharra egongo da.

b) Akzio edo partaidetzen jaulkipeneko prima banatzeak edo kapitalaren murrizketatik sortutako etekina.

Kasu horietan atxikitze edo kontura sartzeko obligazioa arau ezar daiteke.

c) Establezimendu iraunkorrik gabe jarduten diren zerga honen zergadunei ordaindutako errentak, zerga ordaindu dela edo salbuespena bidezkoa dela frogatzen denean.

d) Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauak 118.bis artikuluan aipatzen dituen errentak.

e) Arauz finkatzen diren errentak.»

6. Honela aldatu da xedapen iragankor bakarra:

«Xedapen Iragankor Bakarra.

Pertsona fisikoak diren establezimendu iraunkorrik gabeko zergadunei martxoaren 5eko 5/2004 Legegintzako Errege Dekretuak, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren Testu Bateratuari buruzkoak, xedapen iragankor bakarrean jasotakoa aplikatuko zaie.»

Hemeretzigarrena. Eskubide ekonomikoak gizarte aurreikuspeneko sistemen artean mobilizatzea.

Foru arau honen 72. eta 74. artikuluetan aipatzen diren gizarte aurreikuspeneko sistemetako eskubide ekonomikoen mobilizazioek ez dute zerga ondorioz izango, baldin eta arau ezartzen diren beharrezko eta baldintzak betetzen badira, eta Borondatezko Gizarte Aurreikuspeneko Erakundeetako berariazko araubidea errespetatzen bada.

Hogeigarrena. Langileek enplegu erregulazioko espedienteekin pareka daitezkeen balizkoak direla-eta hartzen duten zenbait soldata-osagarriak Pertsona Fisikoen gaineko Zergan jasotzen duten tratamendua.

Bat. Urriaren 31ko 8/2000 Foru Arauan ezartzen den zerga tratamendua berdin aplikatuko zaie lan-harremana amaitu izanaren ondorioz langileek jasotzen dituzten kopuruari, ondoko inguruabarrak gertatzen direnean:

- a) Lan-harremana foru arau hori indarrean sartu baino lehenago amaitu behar da; lan-harremana amaitzeak gutxienez Langileen Estatutuko 51.1. artikuluan eskatzen den langile kopuruari eragin behar dio; eta lan-harremana amaitzeko oinarri gisa erabiltzen den zioa estatutu horretako 52.c) xedatzen diren zergatietako bat izan behar da.
- b) Jasotzen diren zenbatekoak Enplegu Institutu Nazionaletik, Gizarte Segurantzako Institutu Nazionaletik edo horren ordezkari entitateetatik jasotako zenbatekoen osagarriak izatea. Zenbateko horiek, aldi baterakoak nahiz biziartekoak izan, aldizka jaso daitezke, edo ordainketa bakarrean, kapitalizatuta, ordaintzailea edozein dela ere.

Jasotako zenbatekoek tratamendu bera izango dute nahiz eta zergadunak ekitaldian erakunde horietatik inolako prestaziorik lortu ez.

- c) Lan-harremana amaitzea eragin zuen kasua beraren babesean, enpresak, aurreko a) idatz-zatian adierazten den eguna baino lehen, enplegu erregulazioko espedientea sustatu izana, lan-arloan eskuduna den agintariak behar bezala onartutakoa.
- d) Lan-harremana amaitzean izan diren baldintza ekonomikoak ez izatea lan-harremana enplegu erregulazioko espediente bidez amaitu zaien langileek, aurreko idatz-zatian aipatutakoek, dituzten baldintza ekonomikoak baino faboragarriagoak.

Bi. Foru arau horretan ezartzen den zerga araubidea langileek 1998. urtean eta hurrengo ekitaldian jaso dituzten zenbaterik aplikatuko zaie. Edonola ere, Zerga Administrazioak, interesdunak eskatuta, aurreko paragrafoan aplikatuko du, betiere paragrafo horretan bertan ezartzen diren baldintza eta eskakizunak betetzen badira. Eskaera 2007ko martxoaren 1a baino lehen egin behar da.

Hogeita batgarrena. Kooperatiben Zerga Erregimenari buruzko Foru Araua aldatzea.

Honako artikulua aldatu dira Kooperatiben Zerga Erregimenari buruzko urriaren 22ko Bizkaiko Lurralde Historikoko 9/1997 Foru Arauan:

1. 23. artikuluari e) idatz-zatia gehitu zaio, eta honela dio:

«e) Ez dira gauzako lan-etekintzat joko kooperatibek borondatezko gizarte aurreikuspeneko erakundeei egindako ekarpenak, baldin eta ekarpen horiek borondatezko gizarte aurreikuspeneko erakundeen estatutuetan zein kooperatibaren estatutuetan ezartzen diren obligazioak betetz egin badituzte, eta ekarpenen onuradunek izan behar dute edo bazkide langileak edo lan-bazkideak, Gizarte Segurantzak langile autonomoentzat duen araubide bereziari atxikitakoak. Gainera, ekarpen horien xedeak ondoko prestazioak finantzatzea izan behar du: minusbaliatuentzako sorospena, osasun-laguntza, aldi baterako ezintasuna, haurdunaldiko arriskua, amatasuna, enplegurako laguntza edo heriotzako sorospena»

2. Honela aldatu da 24. artikulua:

« 24. artikulua.-Kooperatiben itzulkinen zergapetze bikoitza saihesteko kenkaria.

Kooperatiba babestuetako bazkide diren pertsona juridikoek % 10eko kenkaria izango dute Sozietateen gaineko Zergan kooperatiben itzulkinen dagokienez. Gertatzen bada, bereziki babestutako kooperatiba izateagatik, etekin horiek foru arau honen 26. artikuluko 2. paragrafoan aurreikusten den hoberia izan dutela, kenkaria itzulkin horien % 5ekoa izango da.»

Hogeita bigarrena. Sozietateen gaineko Zergaren karga-tasa orokorra aplikatzen ez zaien kapital aldakorreko inbertsio-sozietateek egindako kapital-txikipenak (ekarpenak itzultita) eta jaulkipen-primen banaketak.

1. Foru arau honen 36.1.e) artikuluan eta 43.2.a) artikuluko bigarren paragrafoan ezarritakoa gorabehera, Sozietateen gaineko Zergaren karga-tasa orokorra aplikatzen ez zaien kapital aldakorreko inbertsio-sozietateek (Talde Inbertsioko Erakundeei buruzko azaroaren 4ko 35/2003 Legeak araututakoek) kapital-txikipenak (ekarpenak itzultzeko) eta jaulkipen-primen banaketak egiten badituzte, bazkideek edo partaideek integratu beharreko errenta honela zehaztuko da:

- a) Kapital-txikipenaren helburua ekarpenak itzultzea bada, integratu beharreko errenta izango da txikipenaren zenbatekoa edo jasotako ondasun eta eskubideen merkaturako balio arrunta (higigarrien kapitalaren etekina izango da, foru arau honen 36.1 artikuluko a) idatz-zatian ezarritakoaren arabera); errentaren gehieneko kopurua bi hauetako handiena izango da:
 - Akzioen likidazio-balioaren gehikuntza, eskuratu edo harpidetu direnetik sozietatearen kapitala txikitu arte.
 - Kapital-txikipena banatu gabeko mozkinen ondoriozkoa bada, berriz, mozkinen zenbatekoa. Ondorio horietarako, kapitaltxikipenak, helburua gorabehera, lehenbizi banatu gabeko mozkinetatik datorren sozietatearen kapitalaren zatiari eragingo dio, hura ezabatu arte.

Mugaz gaindiko kopurua akzioen eskuraketa-balioetik kenduko da, foru arau honen 43.2 a) artikuluko bigarren paragrafoko erregelak aplikatuta, hura ezabatu arte. Gainera, gaindikin badago, mota guztietako erakundeen funts propioen partaidetzaren ondorioz lortutako higigarrien kapitalaren etekintzat hartuko da, lehen jaulkipen-primak banatzeko ezarritako moduan.

Idatz-zati honetan araututako higigarrien kapitalaren etekinei inolaz ere ezin zaie aplikatuko foru arau honen 9.25 artikuluan ezarritako salbuespena.

- b) Kapital aldakorreko inbertsio-sozietateen akzioen jaulkipen-primak banatzen badira, lortutako zenbateko osoa integratu behar da, eta ezin da aplikatu foru arau honen 36.1 e) artikuluan ezarritakoa, hau da, akzioen eskuraketa-balioaren murrizpena.
2. Aurreko 1. paragrafoan xedatutakoa Batasuneko beste estatu batzuetan erregistratutako talde inbertsioko erakundeei (kapital aldakorreko inbertsio-sozietateen balioak direnei) aplikatuko zaie, inbertsiogile talde murrizak direla eta dituzten mugak gorabehera, beraien akzioak eskuratzen, lagatzen edo erreskatatzen direnean. Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/CE Zuzentarauak (higigarrien baloretako talde inbertsioko erakunde batzuei buruzko lege, arau eta administrazio- xedapenak koordinatu dituenak) araututako sozietateei kasu guztietan aplikatuko zaie.

Hogeita hirugarrena. Loteria eta apustu jakin batzuen gaineko karga berezia

1. PFEZaren zergadunek lortutako zenbait sari zerga horri lotuta egongo dira, karga berezi baten bidez. Hona hemen sariok:

- a) Estatuko Loteria eta Apustuen Estatu Sozietateak edo autonomia erkidegoetako organo edo entitateek antolatutako loteria eta apustuaren irabazitako sariak, Espainiako Gurutze Gorriak antolatutako zozketetan irabazitakoak eta Espainiako Itsuen Erakundeari baimendutako joko-modalitateetan irabazitakoak.
- b) Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko beste estatu batzuetan irabazteko asmorik gabe gizarte edo laguntza lanetan ari diren erakunde publikoek edo entitateek antolatzen dituzten loteria, apustu eta zozketetako sariak, baldin eta antolatzaileon helburuak aurreko letran azaldu diren erakunde eta entitateenak bezalakoak badira.

Karga berezia saritutako loteriako dezimo, zatiki edo kupoi bakoitzari edo saritutako apustu bakoitzari aplikatuko zaio.

2. Sari osoa 2 500 euro edo gutxiago bada, sari hori karga berezia ordaintzetik salbuetsita egongo da. Sari osoa 2 500 euro baino gehiago bada, berriz, karga berezia ordaindu beharko da, zenbateko hori gainditzen duen sariaren zatia dela eta.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa aplikatuko da, baldin eta loteriaren dezimo, zatiki edo kupoiaren edo apustuaren kostua gutxienez 0,50 euro bada. Kostua 0,50 euro baino gutxiago bada, aurreko paragrafoan adierazitako zenbateko salbuetsia modu proportzionalean murriztuko da.

Sariaren titulartasuna pertsona batek baino gehiagok badute, aurreko paragrafoetan ezarritako zenbateko salbuetsia titular guztien artean hainbanatuko da, bakoitzari dagokion kuotaren arabera.

3. 2. zenbakian ezarritako zenbateko salbuetsia gainditzen duen sariaren zenbatekoa izango da karga bereziaren zerga-oinarria. Gauzazko saria bada, zerga-oinarriaren zenbateko hau izango da: sariaren merkatu-balioak 2. zenbakian ezarritako zenbateko salbuetsia gainditzen duen zatia ken konturako sarrera.

Sariaren titulartasuna pertsona batek baino gehiagok badute, zerga-oinarria titular guztien artean hainbanatuko da, bakoitzari dagokion kuotaren arabera.

4. Aurreko 3. zenbakian ezarritako zerga-oinarriari 100eko 20ko tasa aplikatuz kalkulatu da karga bereziaren kuota osoa Kuota horri xedapen gehigarri honen 6. zenbakian ezarritako atxikipenen edo konturako sarreraren zenbatekoan kenduko zaio.
5. Lortutako saria ordaintzen den unean sortuko da karga berezia.
6. Xedapen gehigarri honetan ezarritako sariei atxikipena edo konturako sarrera aplikatuko zaie, PFEZari buruzko Foru Arauko 107, 116 eta 117. artikuluetan xedatutakoarekin bat.

Atxikipenaren edo konturako sarreraren portzentajea 100eko 20 izango da. Atxikipenaren edo konturako sarreraren oinarria, berriz, karga bereziaren zerga-oinarriaren zenbatekoa izango da.

7. Xedapen gehigarri honetako sariak lortu dituzten zergadunek ez dute autolikidaziorik aurkeztu beharko karga berezi hau dela eta.

Hala ere, autolikidazioa aurkeztu beharko da, baldin eta lortutako saria 2. zenbakian ezarritako zenbateko salbuetsitik gorakoa bada edo atxikipenik edo konturako sarrerarik egin ez bada 6. zenbakian xedatutakoarekin bat. Halakoetan, kasuan kasuko zerga-zorraren zenbatekoa zehaztuko da, eta Ogasun eta Finantzen foru diputatuak ezarriko duen lekuan, moduan eta epeetan ordainduko da zor horren zenbatekoa.

8. Zergaren zerga-oinarriaren ez dira sartuko xedapen gehigarri honetan zehaztutako sariak, eta haien zenbatekoa ez da kontuan hartuko, PFEZari buruzko Foru Arauko 104.2c) artikuluan xedatutako ondorioetarako. Foru arauan xedatutakoarekin bat aplikatutako atxikipenek edo konturako sarrerak ez dute txikituko zergaren kuota likido osoa, eta ez dira kontuan hartuko foru arauko 113. artikuluan xedatutako ondorioetarako.
9. Xedapen gehigarri honetan ezarritakoa ez zaie aplikatuko 2013ko urtarrilaren 1aren aurretik egindako jokoan ondoriozko sariei.

XEDAPEN IRAGANKORRAK

Lehenengoa. 1994ko abenduaren 31 baino lehen eskuratutako ondare elementuetatik datozen ondare irabazien zenbatekoa kalkulatzea.

Bat. 1994ko abenduaren 31 baino lehen eskuratu diren eta jarduera ekonomikoei loturik ez dauden ondare elementuak eskualdatzeagatik lortutako ondare irabazien zenbatekoa ondoko erregela hauei jarraikiz kalkulatu da:

- 1.a. Oro har, foru arau honen IV. tituluko V. kapituluan ezarritakoaren arabera kalkulatu dira ondare elementu bakoitzerako. Horrela kalkulatu ondare irabazitik berezi beharko da zein zati sortu den 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen, eta haxe hartuko da halakotzat: eskurapen egunetik 2006ko abenduaren 31ra arte (bi egunak barne) igarotako egun kopuruari zergadunaren ondarean egon den egun kopuru osoarekiko proportzioan dagokion ondare irabaziaren zatia.

2007ko urtarrilaren 1a baino lehen sortutako ondare irabaziaren zatia era honetan murriztuko da:

- a) Zergadunaren ondarean elementuak izan duen iraupen alditzat honako hau hartuko da: elementua eskuratu den egunetik 1996ko abenduaren 31ra bitartean igarotako urte kopurua, goitik biribilduta.

Harpidetza eskubideen kasuan, zein baloretatik eratorritakoak diren, horiei dagokiena hartuko da iraupen alditzat.

Eskualdatutako ondare elementuetan hobekuntzak egin badira, elementu horiek ondarean izan duten iraupen aldia honako hau izango da: hobekuntzak egin diren

egunetik 1996ko abenduaren 31ra bitartean igarotako urte kopurua, goitik biribilduta.

- b) Eskualdatutako ondare elementuak ondasun higiezinak, horien gaineko eskubideak edo Baloreen Merkatuari buruzko uztailaren 28ko 24/1998 Legearen 108. artikuluan aipatutako entitateen baloreak badira, kanpoan utzita higiezin inbertsio sozietate edo fondoek kapital sozialaren edo ondarearen akzio edo partaidetzak, murrizpena % 11,11koa izango da aurreko idatz-zatian adierazitako iraupen urteak bitik gora gainditzen diren urte bakoitzeko.
 - c) Eskualdatutako ondare elementuak Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2004ko apirilaren 21eko 2004/39/EE Zuzentarauan, finantza tresnen merkatuei buruzkoan, definitutako bigarren mailako balore merkatu ofizialetako batean negoziatzeko onartutako akzioak badira -sozietate edo entitateen fondo propioetan parte hartzea adierazten dutenak-, kanpoan utzita ondasun higikor zein higiezinetan inbertitzen dituzten sozietateen kapitalaren erakusgarri diren akzioak, murrizpena % 25koa izango da aurreko a) idatz-zatian adierazitako iraupen urteak bitik gora gainditzen diren urte bakoitzeko.
 - d) 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen sortutako gainerako ondare irabaziak %14,28 murriztuko dira aurreko a) idatz-zatian adierazitako iraupen urteak bitik gora gainditzen diren urte bakoitzeko.
 - e) Aurreko b), c), eta d) idatz-zatietan adierazitakoaren arabera 1996ko abenduaren 31n hurrenez hurren hamar, bost eta zortzi urteko iraupen aldia duten ondare elementuetatik 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen sortu den ondare irabaziaren zatia ez da zergapetuta egongo.
- 2.a. 2006ko abenduaren 31 iritsita merkatu arautuetan negoziatzeko onartuta dauden baloreak direnean edo foru arau honen 49. artikuluko 1. paragrafoaren a) eta d) idatz-zatietan aurreikusitako araubidea aplikagarria zaien inbertsio kolektiboko erakundeetako akzio edo partaidetzen kasuan, ondare irabaziak eta galerak foru arau honen IV. tituluko V. kapituluan ezarritakoaren arabera kalkulatu dira balore, akzio edo partaidetza bakoitzerako.

Aurreko paragrafoan xedatutakoaren ondorioz ondare irabazi bat lortzen bada, ondoko murrizpenetatik dagokiona egingo da:

- a) Eskualdaketa balioa balore, akzio edo partaidetzei 2006ko Ondarearen gaineko Zergan dagokienaren berdina edo handiagoa bada, 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen sortu den ondare irabaziaren zatia aurreko 1. erregelaren ezarritakoaren arabera murriztuko da. Ondorio horietarako, 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen sortutako ondare irabazia honako hau izango da: balore, akzio edo partaidetzei 2006ko Ondarearen gaineko Zergan dagokien eskualdaketa balioetat hartuta ateratzen den ondare irabaziaren zatia.
 - b) Eskualdaketa balioa balore, akzio edo partaidetzei 2006ko Ondarearen gaineko Zergan dagokiena baino txikiagoa bada, ondare irabazi guztia 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen sortua dela iritziko da, eta aurreko 1. erregelaren ezarritakoaren arabera murriztuko da.
- 3.a. Eskualdatutako ondare elementuetan hobekuntzarik egin bada, osagai bakoitzari besterentze balioan zein zati dagokion bereziko da xedapen iragankor honetan xedatutakoa aplikatzeari begira.

Bi. Zergadunaren jarduera ekonomikoari atxikita izan diren ondare elementuen eskualdaketatik ez da aplikatuko xedapen iragankor honetan ezarritakoa, jarduera hori beste titularitate batekin egiten jarraitzen denean.

Bigarrena. 1985eko maiatzaren 9a baino lehenagoko errentamendu kontratuak.

Kapital higiezinaren etekinak 1985eko maiatzaren 9a baino lehen egindako errentamendu kontratuetatik datozenean eta kontratu horiek Hiri Errentamenduei buruzko azaroaren 24ko 29/1994 Legeak bigarren xedapen iragankorraren 11. paragrafoko 7. erregelari ezarritakoaren aplikazioz errenta berrikusteko eskubiderik ez dutenean, etekinak zehazteko garaian foru arau honen 34. artikuluan jasotakoa aplikatuko da, ondoko berezitasunak kontuan izanik:

- 1.a. Kapital higiezinaren etekinak etxebizitzetatik baldin badatoz, ondasun higiezin bakoitzeko lortutako etekin osoen % 50eko hobaria aplikatuko da.
- 2.a. Aurreko 1. zenbakian sartu ez diren kapital higiezinaren etekinetan, hobaria ondasun higiezin bakoitzeko lortutako etekin osoen % 40koa izango da.

Hirugarrena. Ohiko etxebizitzan inbertitzeagatik 1999ko urtarrilaren 1etik aurrera hasitako zergaldietan egindako kenkariak.

Foru arau honen 89. artikuluko 3. paragrafoan aipatzen den 36.000 euroko muga zergadun guztiei aplikatuko zaie, ohiko etxebizitza zein unetan eskuratu duten kontuan hartu gabe.

Aurrekoa hala izanik ere, aipatu den 36.000 euroko mugatik honako kopuruak murriztuko dira: zergadunak abenduaren 24ko 10/1998 Foru Arauaren 77. artikuluari jarraikiz ohiko etxebizitzan inbertitzeagatik kendu dituen kopuruak gehi, hala badagokio, foru arau horren 46. artikulua arabera egindako berrinbertsioagatik salbuesitako ondare irabaziarik %15 aplikatuta ateratzen den emaitza.

Laugarrena. Salbuespena ohiko etxebizitzan berrinbertitzeagatik. 2007ko urtarrilaren 1a aurreko eskualdaketak.

Ohiko etxebizitza 2007ko urtarrilaren 1etik aurrera eskuratzen bada, eta Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 21eko 10/1998 Foru Arauaren 46. artikulua berrinbertsio kasurako jasotzen duen salbuespena kontsolidatuta badago, foru arau honen 89. artikuluan aipatzen den mugari ondare irabazi salbuespenaren % 15 gutxituko zaio.

Bosgarrena. Kenkaria aplikatzea pertsona batek baino gehiagok 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen elkarrekin eskuratutako ohiko etxebizitzan inbertitzeagatik.

Foru arau honen 89. artikuluko 3. paragrafoan aipatzen den muga banan-banan aplikatuko zaie 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen ohiko etxebizitza elkarrekin eskuratu duten zergadunei, aurreko hirugarren xedapen iragankorrean ezarritakoa kontuan hartuz.

Seigarrena. Konpentsatzeko dauden partidak.

1. Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 24ko 10/1998 Foru Arauak 57.2.b) artikuluan aipatzen dituen ondare galerak 2003, 2004, 2005 eta 2006ko zergaldiei badagozkie eta 2007ko urtarrilaren 1ean konpentsatu gabe badaude, foru arau honen 67 b) eta 68.1 b) artikuluetan aipatzen diren ondare irabazi eta galeren saldoarekin konpentsatuko dira bakarrik.
2. Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 21eko 10/1998 Foru Arauak 58.2 artikuluan aipatzen dituen ondare galerak 2003, 2004, 2005 eta 2006ko zergaldiei badagozkie eta 2007ko urtarrilaren 1ean konpentsatu gabe badaude, foru arau honen 68,1.1b) artikuluan aipatzen diren ondare irabazi eta galeren saldoarekin konpentsatuko dira bakarrik.
3. 2007ko urtarrilaren 1ean konpentsatu gabe dauden 2003, 2004, 2005 eta 2006ko zergaldietako oinarri likidagarri orokor negatiboa foru arau honen 69. artikuluan aurreikusten den oinarri likidagarri orokorraren saldo positiboarekin konpentsatuko da bakarrik.

4. Dibidenduen ezarpen bikoitzaren kenkariari dagozkion kopuruak, kuota likidoa txikiegia izateagatik kendu ez direnak, 2003, 2004, 2005 eta 2006ko zergaldietakoak badira, eta 2007ko urtarrilaren 1ean konpentsatu gabe badaude, foru arau honen 79. artikuluan aipatzen den kuota likido osotik kenduko dira. Kenkaria 2006ko abenduaren 31n geratzen zaien epean egingo da, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 21eko 10/1998 Foru Arauak 81.3 artikuluan xedatzen duenarekin bat etorritik eta data horretan indarrean dagoen idazkera aintzat hartuta.

Zazpigarrena. Paradisu fiskaltzat jotzen diren herrialde edo lurraldeetan eratutako inbertsio kolektiboko erakundeen balio fiskala.

1. Foru arau honen 54. artikuluan adierazten den likidazio balioaren soberakina kalkulatzeko, eskuratze balioztat 1999ko urtarrilaren 1eko likidazio balioa hartuko da, egun horretan zergadunak dituen partaidetza eta akzioei dagokienez. Akzio edo partaidetzak eskualdatuz edo berreskuratuz lortzen diren errentak zehazterakoan, balio horren eta eskurapen balio efektiboaren arteko diferentzia ez da eskurapen balioztat hartuko.
2. Inbertsio kolektiboko erakundeek banatutako dibidenduak eta mozkin-partaidetzak 1999ko urtarrilaren 1a baino lehen lortutako mozkinetatik datozenean, bazkide edo partaideen oinarri ezargarrian sartuko dira. Ondorio horietarako, banatutako lehenengo erreserbak irabazitako lehenengo mozkinekin zuzkitu direla iritziko da.

Zortzigarrena. Enplegua murrizteko espedienteetatik jasotako prestazioak.

Pentsio Plan eta Fondoei buruzko Legearen Testu Bateratuak, azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartuak, laugarren xedapen iragankorrean ezarritakoa betetzeko hitzartzen diren aseguru kontratuak enplegua murrizteko espedienteen prestazioak bideratzeko egiten badira, eta kontratu horien onuradunek 2001eko urtarrilaren 1etik aurrera jaso dituzten diru kopuruei -kontratua egin aurretik barruko fondoan kontura ordaindutakoei- Errenta Zergari buruzko abenduaren 21eko 10/1998 Foru Arauak 16.2 artikuluan aurreikusitako integrazio portzentajeak aplikagarri bazitzaizkien, foru arau honen 19.2 artikuluko integrazio portzentajeak aplikatuko zaizkie, eta ondorio horietarako, gisa horretako kontratuak egiteak ez du aldatuko prestazio horien sortze-aldia kalkulatzeko era.

Bederatzigarrena. Gizarte aurreikuspeneko mutualitateei aplikatzeko araubide iragankorra.

1. Erretiro eta elbarritasun prestazioak gizarte aurreikuspeneko mutualitateekin hitzarturiko aseguru kontratuetatik badatoz eta horiei dagozkien ekarpenak, 1999ko urtarrilaren 1 baino lehen egindakoak, gutxienez zati batean murriztu badira oinarri ezargarrian, lan etekin gisa integratu beharko dira zergaren oinarri ezargarrian.
2. Integrazio hori egingo da jasotako zenbatekoa mutualitateari egindako ekarpenak baino handiagoa denean, eta betiere, ekarpen horiek Zergaren araudiaren arabera oinarri ezargarrian murriztu edo gutxitu ezin izan direnean eta, beraz, lehendik tributatu dutenean.
3. Oinarri ezargarria murriztu edo gutxitu ezin izan duten ekarpenen zenbatekoa frogatzerik ez badago, erretiro edo elbarritasunagatik jasotako prestazioen %75 integratuko da.

Hamargarrena. 1999ko urtarrilaren 1a baino lehen ondare gehikuntzak edo gutxipenak sortu dituzten bizitza aseguru kontratuen araubide iragankorra.

Kapital geroratu bat jasotzen denean, 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen sortutako eta foru arau honen IV. tituluko IV. kapituluko 3. sekzioan ezarritakoaren arabera kalkulaturako etekin garbi osotik 1994ko abenduaren 31 baino lehen ordaindutako primei dagokien zatiak %14,28ko murrizpena izango du prima ordaindu zenetik 1994ko abenduaren 31ra bitartean igarotako urte bakoitzeko, goitik biribilduta.

Etekin garbi osotik kendu beharreko zenbatekoa kalkulatzeko, honela jokatuko da:

- 1.a. Zehaztu beharko da zein zati dagokion etekin garbi osotik 1994ko abenduaren 31 baino lehen ordaindutako prima bakoitzari. Lortutako etekin osotik aseguru kontratuko prima bakoitzari zein zati dagokion kalkulatzeko, etekin oso hori zatiketa honetatik ateratzen den ponderazio koefizientearekin biderkatuko da:
 - Zenbakitzailean, prima ordaindu zenetik prestazioa kobratu arte igarotako urte kopurua primarekin biderkatuz ateratzen den emaitza.
 - Izendatzailean, prima ordaindu zenetik prestazioa kobratu arte igarotako urte kopurua prima bakoitzarekin biderkatzetik ateratzen diren biderkaduren batura.
- 2.a. Etekin garbi osotik 1994ko abenduaren 31 baino lehenago ordaindutako prima bakoitzari dagokion zati bakoitzerako, zehaztu beharko da, baita ere, zein zati sortu den 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen. Egun hori baino lehenago sortu den zatia kalkulatzeko, aurreko 1. zenbakian adierazitako eragiketarik 1994ko abenduaren 31 baino lehen ordaindutako prima bakoitzerako ateratzen den zenbatekoa ondoko zatiketarik ateratzen den ponderazio koefizientearekin biderkatuko da:
 - Zenbakitzailean, prima ordaindu zenetik 2007ko urtarrilaren 1era arte igarotako denbora.
 - Izendatzailean, prima ordaindu zenetik prestazioa kobratu arte igarotako denbora.
- 3.a. Etekin garbi osotik kendu beharreko zenbatekoa zehaztuko da. Horretarako, etekin garbi osoaren zatietako bakoitza, aurreko 2. zenbakian xedatutakoaren arabera kalkulatuta, %14,28 murriztuko da dagokion primaren ordainketatik 1994ko abenduaren 31ra arte igarotako urte bakoitzeko. Bi data horien artean sei urte baino gehiago igaro baldin badira, aplikatu beharreko portzentajea %100 izango da.

Hamaikagarrena. Biziarteko eta aldi baterako errentei aplikagarri zaien araubide iragankorra.

1. Biziarteko eta aldi baterako errentetatik, berehalakoak nahiz geroratuak izan, etekin higikorren etekintzat jotzen den zatia zehazteko, 2007ko urtarrilaren 1etik aurrera errenta moduan jasotzen diren prestazioei foru arau honen 38. artikuluko 1. paragrafoaren b) eta c) idatz-zatietan ezarritako portzentajeak aplikatuko zaizkie, baldin eta errentak 1999ko urtarrilaren 1a baino lehen eratu badira.

Biziarteko errenten kasuan, portzentaje horiek errenta eratzen den unean hartzaileak duen adinaren arabera aplikatuko dira, edo errentaren iraupen osoaren arabera, aldi baterako errentak baldin badira.

2. 1999ko urtarrilaren 1a baino lehen eratu diren biziarteko edo aldi baterako errentak erreskatatuz gero, erreskate hori dela eta sortutako kapital higikorren etekina kalkulatzeko, errenta eratu arte lortutako errentagarritasuna kenduko da.
3. Biziarteko eta aldi baterako errentetatik, berehalakoak nahiz geroratuak izan, etekin higikorren etekintzat jotzen den zatia zehazteko, 2007ko urtarrilaren 1etik aurrera errenta moduan jasotzen diren prestazioei foru arau honen 38. artikuluko 1. paragrafoaren b) eta c) idatz-zatietan ezarritako portzentajeak aplikatuko zaizkie, baldin eta errenta horiek 1999ko urtarrilaren 1etik 2006ko abenduaren 31ra bitartean eratu badira.

Biziarteko errenten kasuan, portzentaje horiek errenta eratzen den unean hartzaileak duen adinaren arabera aplikatuko dira, edo errentaren iraupen osoaren arabera, aldi baterako errentak baldin badira.

Gainera, foru arau honen 38. artikuluko 1. paragrafoaren d) idatz-zatian aipatzen den errenta eratu arte lortutako errentagarritasuna gehitu egingo da, hala badagokio.

Hamabigarrena. Aseguru kontratu berri jakin batzuen zerga araubidea.

Etekin osoa lortzeko foru arau honen 19.2.c) artikuluan aurreikusten den % 25eko portzentajea 1994ko abenduaren 31tik aurrera hitzartutako aseguru kontratuei baino ez zaie aplikatuko.

Hamahirugarrena. Bizitza aseguru kolektiboak lan etekinen sortzaile direnean enplegatuei primak egotzi gabe.

Foru Arau honetako 19.2 c) artikuluan xedatutakoa xedatuta ere, 2003ko urtarrilaren 1a baino lehen hitzartutako aseguru kontratuen kasuan, gertatzen bada prima guztiak 2003ko urtarrilaren 21a baino lehen ordaindu direla enplegatuei gauzen bidezko lan etekin gisa egotzi gabe, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 21eko10/1998 Foru Arauaren Hamaseigarren Xedapen Iragankorrean xedatutakoa aplikatuko da.

Hamalagarrena. Kenkaria enpresen gizarte aurreikuspeneko sistemei ekarpenak egiteagatik.

1. 2007ko urtarrilaren 1ean hasi eta 2011ko abenduaren 31ra arteko zergaldietan, zergadunek zergaldian zehar enpresako gizarte aurreikuspeneko tresnetara egindako ekarpenen % 50eko kenkaria egin ahal izango dute kuota osoan, gehienez ere 200 euroko mugarekin, baldin eta tresna horiek Sozietateen gaineko Zergari buruzko Arauaren 44. artikuluan eta foru arau hori garatzeko arauetan ezartzen diren baldintzak betetzen badituzte.
2. Kenkariaren oinarria izango dira:
 - Hitzarmen, akordio kolektibo edo xedapen baliokide baten bidez 2007ko urtarrilaren 1etik aurrera eratzen diren enpresako gizarte aurreikuspeneko tresnetara egindako ekarpen berriak.
 - Aurretik dauden enpresako gizarte aurreikuspeneko tresnetara egindako ekarpenak, langileak aurreko ekitaldian egindako ekarpenarekin alderatuta hazkunde portzentuala eragiten badute, eta ekarpen horiek hitzarmen, akordio kolektibo edo xedapen baliokide baten bidez ezarritako ekarpen-konpromisoen ondorio izan behar dute.

Ez dira kenkariaren oinarrian sartuko langileak bere borondatez eta hitzarmen, akordio kolektibo edo xedapen baliokide baten bidez ezarritako ekarpenen zenbatekoa gaindituz egindako ekarpenak, ezta enpresak egindako ekarpenak ere.

3. Kenkari hau aplikatzeko, nahitaez, langileak dagokion informazio-ereduan sartuta egon behar du, arau bidez ezartzen diren baldintzetan

Hamabosgarrena. Bizitza aseguru kontratu jakin batzuk aurrezpen sistematikoko banakako plan bihurtzea.

1. 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen formalizatu diren bizitza aseguru kontratuetan zergaduna kontratatzaile, aseguratu eta onuradun gisa ageri denean eta kontratu horiek foru arau honen hirugarren xedapen gehigarrian araututako aurrezpen sistematikoko banakako plan bihurtzen badira, foru arau honen 9 artikulua eta hirugarren xedapen gehigarria aplikatuko zaizkie biziarteko errentak eratzen diren unean, baldin eta ondoko beharkizunak betetzen badira:
 - a) Aseguru kontratua indarrean egon den denboran prima gisa urtean ordaindutako gehienezko kopurua 8.000 euro baino handiagoa ez izatea, eta metatutako prima guztien zenbatekoak ez gainditzea, zergadun bakoitzeko, 240.000 euroko kopurua.
 - b) Lehenengo prima ordaindu den egunetik hamar urte baino gehiago igaro izana.
2. Kontratua banakako plan bihurtzeko garaian, kontratuaren baldintzetan espresuki eta nabarmen adieraziko da aurrezpen sistematikoko banakako plan bat dela, foru arau honen hirugarren xedapen gehigarrian araututakoa.

3. Kontratua banakako plan bihurtu eta gero, eta eraturako biziarteko errentatik datozen eskubide ekonomikoak modu aurreratuan baliatzen badira dela osorik dela zati batean, zergaduna behartuta egongo da foru arau honen 9. artikuluko 9. paragrafoaren xedatutakoaren indarrez salbuetsita egon zen errenta eskubideak modu aurreratuan baliatu diren zergaldian integratzera.

Hamaseigarrena. Sozietate gardenen araubide iragankorra.

Foru arau honek 3. artikuluan 1. paragrafoko 2. erregelari xedatutakoa eragotzi gabe, zergadunaren interesen gune nagusia Bizkaian dagoela zehazteko garaian kontuan hartu gabe geratuko dira, baita ere, martxoaren 18ko 3/2003 Foru Arauak, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga, Sozietateen gaineko Zerga, Zergadun Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zerga, Ondarearen gaineko Zerga, Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zerga eta Ondare Eskualdaketa eta Egintza Juridiko Dokumentatuen gaineko Zerga aldatzekoak, lehen eta bigarren xedapen iragankorretan ezarritakoari jarraikiz egotzitako oinarriak, gardentasun fiskal profesionalaren araubidera bildutako sozietateei dagozkienean izan ezik.

Hamazazpigarrena. Bizitzako edo baliaezintasuneko banakako kontratuei aplikagarria zaien zerga konpentsazioa.

Arau bidez zehaztuko dira 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen kontratatu zuten bizitzako edo baliaezintasuneko banakako kontratu baten ondorioz kapital geroratu bat jasotzen duten zergadunek zerga konpentsazio bat hartzeko prozedura eta baldintzak; konpentsazio hori aplikatuko zaio foru arau honetan errendimendu horientzat ezarri den zerga araubidea aplikatzearen ondorioz zergadunak onura gutxiago lortzen badu Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 21eko 10/1998 Foru Arau aplikatuz baino. Ondorio horietarako, soilik 2006ko abenduaren 31ra arte ordaindutako primak hartuko dira kontuan, bai eta data hori baino geroago ordaindutako prima arruntak ere, baldin eta azken prima horiek kontratuaren jatorrizko polizan aurreikusita bazeuden.

Hamazortzigarrena. Martxoaren 5eko 4/2004 Legegintzazko Errege Dekretuaren arabera onartutako Sozietateen gaineko Zergaren testu bateratuaren hogeita laugarren xedapen iragankorrean xedatutakoari jarraituta desegin eta likidatutako ondare sozietateen bazkideen araubidea.

Martxoaren 5eko 4/2004 Legegintzazko Errege Dekretuaren arabera onartutako Sozietateen gaineko Zergaren testu bateratuaren hogeita laugarren xedapen iragankorrean xedatutakoari jarraituta desegin eta likidatutako ondare sozietateen bazkide izan eta Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren, Sozietateen gaineko Zergaren eta Zergadun Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren zergapeko diranek aipatutako xedapen iragankorraren 2. idaz-zatiaren d) letran eta 3. idaz-zatian xedatutakoa aplikatuko dute.

Hemeretzigarren. 2012ko urtarrilaren 1aren aurretik eskualdatutako harpidetzaeskubideei aplikatu beharreko zerga-araubidea.

Eskuraketa balioa zehazteko foru arau honetako 49.1.a) artikuluan aipatzen da—, 2012ko urtarrilaren 1aren aurretik eskualdatutako harpidetza-eskubideengatik lortutako zenbatekoa kengarria izango da, salbu eta eskualdaketa horietan lortutako zenbatekoa eskualdatzailearen ondare-irabazitzat hartu bazen eskualdaketa egin zen zergaldian.

Hogeigarren. Enpresaren akzioak edo partaidetzak ematea langileei.

Foru arau honetako 17.2c) artikuluan ezarritakoa —2012 eta 2013. ekitaldietarako indarrean dagoen idazkeran— ez da aplikagarria izango 2012rako eta 2013rako zenbait xedapen iragankor eta zergen arloko beste neurri batzuk onartzen dituen otsailaren 29ko 1/2012 Foru-Araua indarrean sartu aurretik burututako akzioen edo partaidetzen emankizun plantetarako, langileei luzatutako eskaintza data hori baino lehen eginda; holakoetan, 2011. ekitaldira arte indarrean zegoen araudia aplikatuko da.

XEDAPEN INDARGABETZAILEA

1. Indarrrik gabe geratzen dira foru arau honetan ezarritakoarekin bat ez datozen xedapen guztiak, eta bereziki, abenduaren 21eko 10/1998 Foru Araua, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergarena.
2. Aurreko paragrafoan xedatutakoa horrela bada ere, urriaren 31ko 8/2000 Foru Arauak indarrean jarraituko du. Horren bidez langileek, enplegu erregulazioko espedienteen ondorioz, aldian-aldian jasotzen dituzten zenbait alokairu-osagarriri, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren ondorenetarako, emango zaien zerga tratamendua ezarri zen.
3. Foru arau honetan ezarritakoarekin bat datozen erregelamenduzko xedapenek indarrean jarraituko dute, arau honetan aurreikusten diren erregelamenduzko ahalmenak erabiltzen ez diren bitartean.
4. Aurreko 1. paragrafoan aipatu diren xedapenak baliogabetzeak ez die zerga Administrazioaren eskubideei kalterik ekarriko haien indarraldian zehar sortutako obligazioei dagokienez.

AZKEN XEDAPENAK

Lehenengoa. Indarrean jartzea eta ondorioak.

1. Foru arau hau «Bizkaiko Aldizkari Ofizialean» argitaratzen den egunean jarriko da indarrean, eta 2007ko urtarrilaren 1etik aurrerako ondorioak izango ditu.
2. Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren ondorioetarako, foru arau hau aplikagarria izango da 2007ko urtarrilaren 1etik aurrera lortzen diren errentetan eta data horretatik aurrera egotzi beharrekoetan, betiere Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren orain arteko araudiak denboraren arabera egozpenerako jasotzen dituen irizpideei lotuta.

Bigarrena. Arauak emateko gaikuntza.

Ahalmenak ematen zaizkie Foru Aldundiari eta Ogasuneko eta Finantzetako foru diputatuari, foru arau hau garatzeko eta gauzatzeko beharrezkotzat jo daitezkeen xedapen guztiak emateko.

Bilbon, 2006ko abenduaren 29an.

Batzar Nagusietako Lehenengo Idazkariak,.

NEKANE ALONSO SANTAMARIA.

Batzar Nagusietako Lehendakariak,.

ANA MADARIAGA UGARTE.